

Ustvarjamo boljše sledi.

**Razkritja NLB Skupine po 3. stebru baselskih standardov,
prvo polletje 2023**

Vsebina

1.	Ključni poudarki	3
2.	Uvod	5
3.	Področje uporabe	6
4.	Kapital in kapitalske zahteve	8
4.1.	Kapitalska ustreznost	8
4.2.	Podrobni prikaz elementov kapitala	10
4.3.	Tehtana izpostavljenost tveganjem	12
4.4.	Dejavniki tveganja	12
4.5.	Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik	15
4.6.	CRR »hitri popravek«	17
5.	Kreditno tveganje	18
5.1.	Kakovost kreditnega tveganja	18
5.2.	Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti	18
5.3.	Tehnike blaženja kreditnega tveganja	22
5.4.	Kreditno tveganje – standardizirani pristop	23
6.	Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke	26
7.	Izpostavljenost tržnemu tveganju	29
8.	Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo	29
9.	Likvidnost	30
10.	ESG tveganja	35
10.1.	Okoljsko tveganje	35
10.1.1.	Poslovna strategija in procesi	35
10.1.2.	Upravljanje	39
10.1.3.	Upravljanje tveganj	44
10.2.	Družbeno tveganje	49
10.2.1.	Poslovna strategija in procesi	49
10.2.2.	Upravljanje	52
10.2.3.	Upravljanje tveganj	53
10.3.	Upravljavsko tveganje	55
10.3.1.	Upravljanje (governance) in upravljanje tveganj	55
10.4.	Kreditna kakovost izpostavljenosti	57
10.5.	Energetska učinkovitost zavarovanj	62
10.6.	Izpostavljenosti do 20 najbolj ogljično intenzivnih podjetij	63
10.7.	Izpostavljenosti, ki so predmet fizičnega tveganja	64
11.	Količnik finančnega vzvoda	66
12.	Priloge	69
12.1.	Priloga 1: MREL zahteva	69
12.2.	Priloga 2	70
12.3.	Priloga 3	71

1. Ključni poudarki

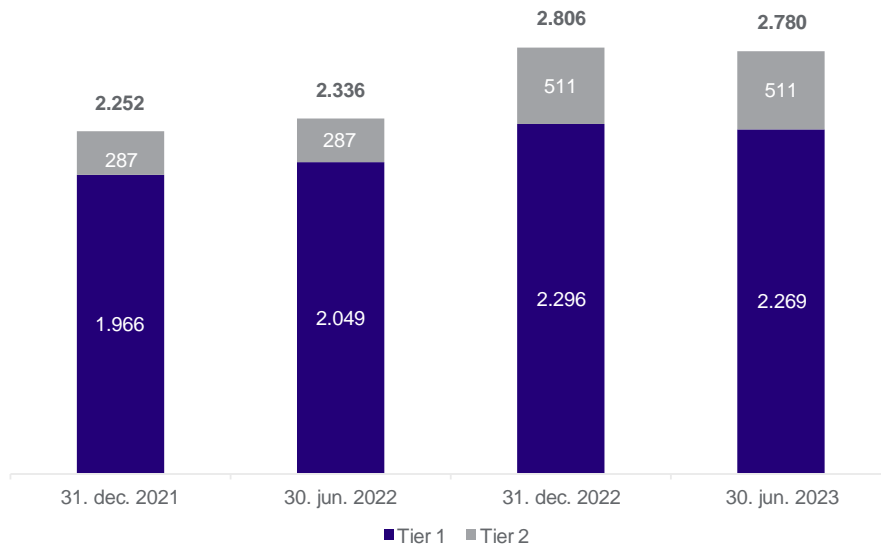
(Člen 447 CRR)

Tabela 1 – EU KM Ključne metrike

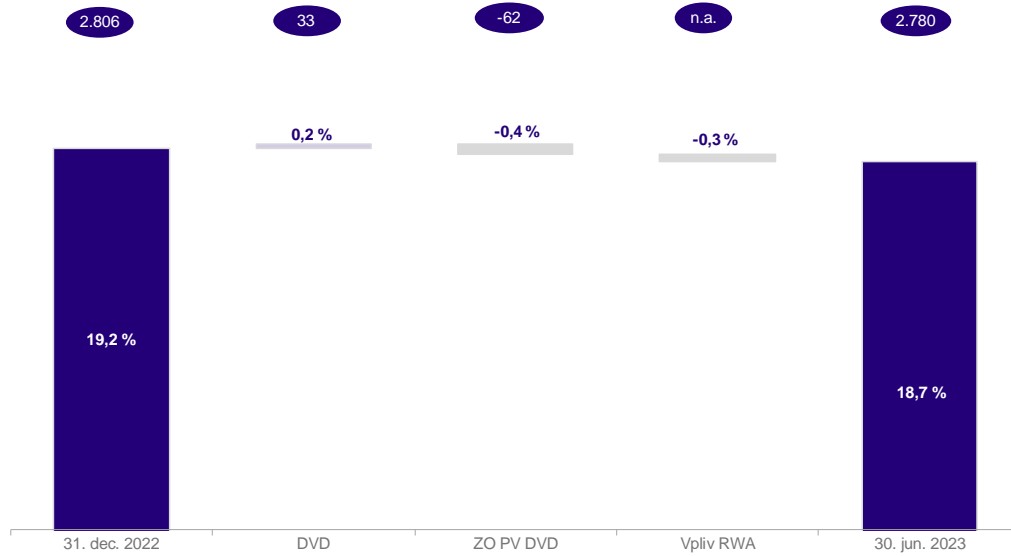
		30. 6. 2023	31. 3. 2023	31. 12. 2022	30. 9. 2022	30. 6. 2022
		a	b	c	d	e
Razpoložljivi kapital (zneski)						
1	Navadni lastniški temeljni kapital	2.181.381	2.166.912	2.208.219	2.076.606	2.043.477
2	Temeljni kapital	2.269.153	2.254.574	2.295.700	2.082.130	2.048.928
3	Skupni kapital	2.780.111	2.765.244	2.806.375	2.369.623	2.336.205
Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti						
4	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	14.838.352	14.622.299	14.653.059	14.283.739	14.172.549
Kapitalski količniki (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
5	Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala	14,70 %	14,82 %	15,07 %	14,54 %	14,42 %
6	Količnik temeljnega kapitala	15,29 %	15,42 %	15,67 %	14,58 %	14,46 %
7	Količnik skupnega kapitala	18,74 %	18,91 %	19,15 %	16,59 %	16,48 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
EU 7a	Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda	2,40 %	2,40 %	2,60 %	2,60 %	2,60 %
EU 7b	od tega: ki morajo biti sestavljene iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala	1,35 %	1,35 %	1,46 %	1,46 %	1,46 %
EU 7c	od tega: ki morajo biti sestavljene iz temeljnega kapitala	1,80 %	1,80 %	1,95 %	1,95 %	1,95 %
EU 7d	Skupna kapitalska zahteva v okviru PNPO	10,40 %	10,40 %	10,60 %	10,60 %	10,60 %
Zahteva po skupnem blažilniku in skupna kapitalska zahteva (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
8	Varovalni kapitalski blažilnik	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
EU 9a	Blažilnik sistemskih tveganj (%)	0,10 %	0,10 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
EU 10a	Blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije	1,25 %	1,25 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
11	Zahteva po skupnem blažilniku	3,86 %	3,85 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
EU 11a	Skupna kapitalska zahteva	14,26 %	14,25 %	14,10 %	14,10 %	14,10 %
12	Razpoložljivi navadni lastniški temeljni kapital po izpolnitvi skupne kapitalske zahteve v okviru PNPO	793.995	799.727	822.040	725.364	702.754
Količnik finančnega vzvoda						
13	Mera skupne izpostavljenosti	25.778.410	25.105.562	25.240.506	24.509.522	23.711.555
14	Količnik finančnega vzvoda	8,80 %	8,98 %	9,10 %	8,50 %	8,64 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14c	Skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda v okviru PNPO (%)	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda in zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14d	Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
EU 14e	Zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Količnik likvidnostnega kritja						
15	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	5.916.414	5.774.965	5.647.162	5.526.560	5.445.021
EU 16a	Denarni odlivi – skupna tehtana vrednost	3.128.451	3.099.033	3.008.960	2.871.465	2.737.213
EU 16b	Denarni prilivi – skupna tehtana vrednost	505.154	500.673	512.851	521.447	545.620
16	Neto denarni odlivi skupaj (prilagojena vrednost)	2.623.297	2.598.360	2.496.109	2.350.018	2.191.593
17	Količnik likvidnostnega kritja	225,52 %	222,21 %	227,15 %	236,85 %	250,65 %
Količnik neto stabilnega financiranja						
18	Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje	20.870.086	20.217.758	20.409.092	19.628.877	19.031.012
19	Skupaj potrebno stabilno financiranje	11.368.668	11.109.114	11.154.678	11.010.637	10.835.911
20	NSFR	183,58 %	181,99 %	182,96 %	178,27 %	175,63 %

Ključni podatki in količniki se navajajo v celotnih Razkritjih po 3. stebru, povzetek je prikazan v tabeli 1.

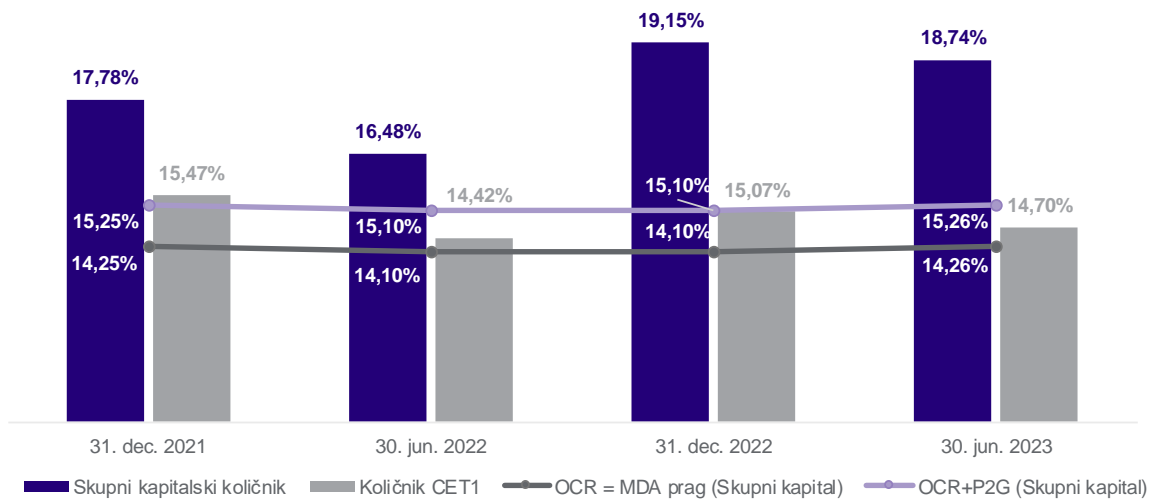
Slika 1: Skupni kapital (v mio EUR)

Slika 2: Skupni kapital in letna sprememba količnika skupnega kapitala

Slika 3: Kapitalski količniki in regulativni pragi (v %)

2. Uvod

V kontekstu tega dokumenta »bančna zakonodaja EU« predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne/izvedbene tehnične standarde. Zanj v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. steber vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje.
- Namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Naloga nadzornikov je oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti, glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebru, se upoštevajo v tem stebru.
- Namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. steber. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz bančne zakonodaje EU, zlasti glede kapitalskih zahtev/tveganju prilagojene aktive (RWEA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Za lažje navajanje, se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na »3. steber«. Omenjeni 3. steber vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi (bonitetna konsolidacija) in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače. Morebitna neskladja med podatki, razkritimi v tem dokumentu, so posledica zaokroževanja.

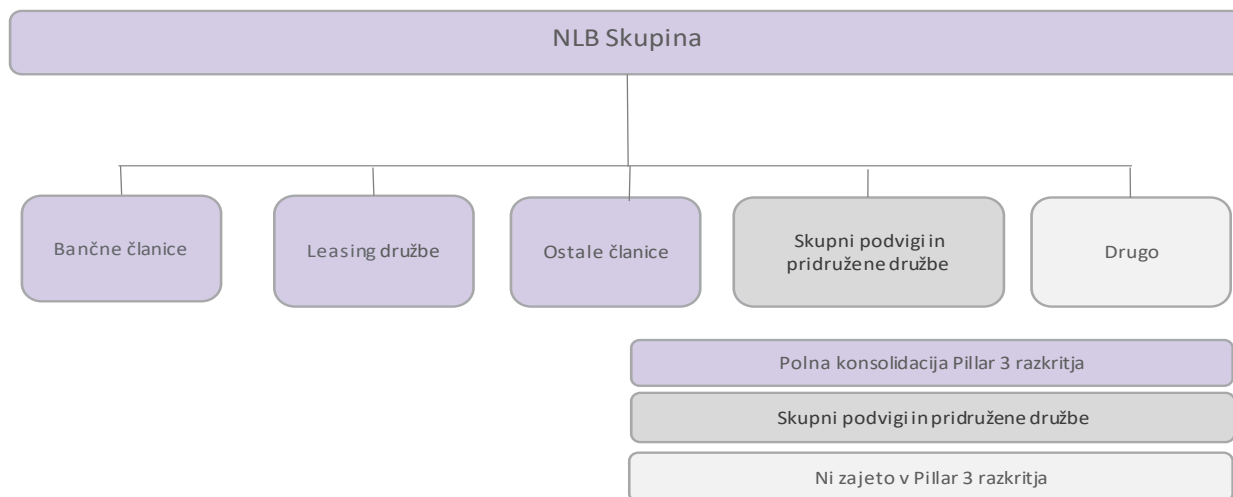
CRD V in Smernice EBA zahtevajo, da NLB Skupina (v nadaljevanju 'Skupina') razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij kakor letno. Ločen dokument Razkritja po 3. stebru je četrletno objavljen na internetni strani Banke [Financna-porocila \(nlb.si\)](http://Financna-porocila.nlb.si) in sledi objavi Letnega oziroma Medletnega poročila NLB Skupine.

Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Medletno poročilo NLB Skupine za prvo polletje 2023, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Medletnega poročila NLB Skupine za prvo polletje 2023. Nekaj podrobnosti o ključnih razlikah med računovodskimi in regulatornimi izpostavljenostmi NLB Skupine je prikazanih v tabeli 2 – EU CC2.

3. Področje uporabe

V skladu s kapitalno zakonodajo ima NLB d.d. (LEI koda 5493001BABFV7P27OW30) položaj »matične banke EU« in je tako matična družba NLB Skupine. NLB d.d. (v nadaljevanju 'Banka') mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obseg konsolidacije). Povzetek predstavitve Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Slika 4: Shema NLB Skupine

Konsolidacija za računovodske namene obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, lizing in druge), ki jih obvladuje Banka ali Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima Skupina posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo, regulatorna konsolidacija vključuje samo (v skladu z definicijami iz 4. člena CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje.

Razliko med računovodsko konsolidacijo in regulatorno konsolidacijo na dan 30. junij 2023 predstavljata:

- družba NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine, ki posluje v drugi dejavnosti in
- družba za IT storitve NLB DigIT d.o.o., Beograd,

ki se v skladu s 4. členom CRR ne vključujeta v obseg regulatorne konsolidacije. Družbe iz Skupine Prvi faktor so izključene iz regulatorne konsolidacije (ki bi sicer v skladu s CRD zahtevala sorazmerno metodo konsolidacije) zaradi nepomembnosti v skladu s CRR. Pri računovodski konsolidaciji neto sredstva Skupine Prvi faktor, pripoznana po kapitalni metodi, znašajo nič.

Tabela EU CC2 predstavlja glavne razlike med osnovo za konsolidacijo in knjigovodskimi vrednostmi, kot so poročane v objavljenih računovodskih izkazih v Medletnem poročilu NLB Skupine za prvo polletje in v obsegu regulatorne konsolidacije.

Tabela 2 – EU CC2 – Uskladitev regulativnega kapitala z bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih

	Bilanca stanja iz	V okviru		Sklic na vrstice v CC1
	objavljenih	konsolidacije za	regulativne	
	računovodskih	regulativne	namene	
	izkazov	30.06.2023	30.06.2023	
		a	b	c
Sredstva – Razčlenitev po kategorijah sredstev glede na bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih				
1	Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	5.760.414	5.760.410	
2	Finančna sredstva namenjena trgovanju	21.148	21.148	
3	Finančna sredstva, obvezno merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje	19.673	19.673	
4	Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	2.366.805	2.366.805	72
5	Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti			
6	- dolžniški vrednostni papirji	2.146.087	2.146.087	72
7	- krediti bankam	304.745	304.745	
8	- krediti strankam, ki niso banke	13.431.757	13.431.757	
9	- druga finančna sredstva	139.293	139.462	
10	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	56.314	56.314	
11	Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	(21.641)	(21.641)	
12	Naložbe v kapital odvisnih družb	-	2.406	
13	Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigor	12.278	12.278	73
14	Opredmetena sredstva			
15	Opredmetena osnovna sredstva	254.288	251.141	
16	Naložbene nepremičnine	34.505	34.505	
17	Neopredmetena sredstva	56.127	56.106	
18	Dobro ime	3.529	3.529	8
19	Druga neopredmetena sredstva	52.598	52.577	8
20	Terjatve za davek iz dohodka	75	73	
21	Terjatve za odloženi davek	50.266	50.266	75
22	ki so odvisne od bodoče profitabilnosti in izhajajo iz začasnih razlik	50.266	50.266	75
23	Druga sredstva	60.996	60.740	
24	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	8.328	8.328	
25	Sredstva skupaj	24.701.458	24.700.603	
Obveznosti – Razčlenitev po kategorijah obveznosti glede na bilanco stanja v objavljenih računovodskih izkazih				
26	Finančne obveznosti namenjene trgovanju	18.818	18.818	
27	Finančne obveznosti, merjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	4.052	4.052	
28	Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti			
29	- depoziti bank in centralnih bank	107.410	107.410	
30	- krediti bank in centralnih bank	129.985	129.985	
31	- depoziti strank, ki niso banke	19.924.864	19.925.345	
32	- krediti strank, ki niso banke	90.054	90.054	
33	- izdani vrednostni papirji	1.334.490	1.334.490	46
34	- druge finančne obveznosti	254.591	256.960	
35	Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	624	624	
36	Rezervacije	110.153	110.143	
37	Obveznosti za davek iz dohodka	19.828	19.828	
38	Obveznosti za odloženi davek	2.287	2.287	
39	Druge obveznosti	58.973	58.775	
40	Obveznosti skupaj	22.056.129	22.058.771	
Delniški kapital				
41	Osnovni kapital	200.000	200.000	1
42	Kapitalske rezerve	871.378	871.378	1
43	Drugi kapitalski instrumenti	88.136	88.136	31
44	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(127.856)	(127.402)	3
45	Rezerve iz dobička	13.522	13.522	3
46	Zadržani dobiček	1.540.903	1.536.952	2
		2.586.083	2.582.586	
47	Kapital manjšinskih lastnikov	59.246	59.246	5; 34; 48
48	Lastniški kapital skupaj	2.645.329	2.641.832	
49	Obveznosti in lastniški kapital skupaj	24.701.458	24.700.603	

4. Kapital in kapitalske zahteve

4.1. Kapitalska ustreznost

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD V) predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra (P1R), mora Banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- Zahteva 2. stebra (P2R, PNPO oz. zahteva SREP): banki lastna obvezna zahteva, ki jo določi nadzorna institucija v okviru procesa SREP (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR («Total SREP Capital Requirement»).
- Veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – «Combined Buffer Requirement»): sistem kapitalskih blažilnikov, dodanih nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačilih iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – «Overall Capital Requirement»).
- Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra («Pillar 2 Capital Guidance», P2G): banki lastno kapitalsko priporočilo, ki ga določi nadzorna institucija v procesu SREP. Kot priporočilo ni obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala (vključujoč pripravo načrta ponovne vzpostavitve kapitala).

Tabela 3 – Kapitalske zahteve in blažilniki

		30. 6. 2023	2022	2021
Zahteva 1. stebra (P1R)	CET1	4,5 %	4,5 %	4,5 %
	AT1	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	T2	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Zahteva 2. stebra (SREP zahteva - P2R)	CET1	1,35 %	1,46 %	1,55 %
	Temeljni kapital	1,80 %	1,95 %	2,06 %
	Skupni kapital	2,40 %	2,60 %	2,75 %
Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR)	CET1	5,85 %	5,96 %	6,05 %
	Temeljni kapital	7,80 %	7,95 %	8,06 %
	Skupni kapital	10,40 %	10,60 %	10,75 %
Varovalni kapitalski blažilnik	CET1	2,50 %	2,5 %	2,5 %
DSPB blažilnik	CET1	1,25 %	1,0 %	1,0 %
Blažilnik sistemskih tveganj	CET1	0,10 %	0,0 %	0,0 %
Proticiklični blažilnik	CET1	0,01 %	0,0 %	0,0 %
Zahteva po skupnem blažilniku (CBR)	CET1	3,86 %	3,5 %	3,5 %
Celotna kapitalska zahteva (OCR) = MDA prag	CET1	9,71 %	9,46 %	9,55 %
	Temeljni kapital	11,66 %	11,45 %	11,56 %
	Skupni kapital	14,26 %	14,10 %	14,25 %
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	CET1	10,71 %	10,46 %	10,55 %
OCR + P2G	Temeljni kapital	12,66 %	12,45 %	12,56 %
	Skupni kapital	15,26 %	15,10 %	15,25 %

Celotna kapitalska zahteva (OCR) za Skupino je znašala 14,26 % in jo sestavljajo:

- Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR) v višini 10,40 % (zahteva v višini 8,00 % iz 1. stebra in zahteva v višini 2,40 % iz 2. stebra) in
- Skupni blažilnik (CBR) v višini 3,86 % (varovalni kapitalski blažilnik v višini 2,50 %, blažilnik za druge sistemsko pomembne banke (DSPB) v višini 1,25 %, blažilnik sistemskih tveganj v višini 0,10 % in proticiklični kapitalski blažilnik v višini 0,01 %).

Kapitalske smernice v okviru 2. stebra (P2G) ostajajo 1,00 % in morajo biti v celoti sestavljene iz kapitala CET1.

Spremembe, ki so začele veljati 1. januarja 2023:

- Zahteva 2. stebra za leto 2023 se je zmanjšala za 0,2 o.t. na 2,40 %, kar je posledica boljše splošne ocene SREP.
- Blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije (DSPB) se je povečal za 0,25 o.t. na 1,25 %.
- Nov Sklep BS je uvedel stopnje blažilnika sistemskih tveganj za sektorske izpostavljenosti v Republiki Sloveniji: 1,0 % za vse izpostavljenosti do fizičnih oseb na drobno, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami in 0,5 % za vse druge izpostavljenosti do fizičnih oseb. Blažilnik sistemskih tveganj je v prvem polletju znašal 0,10 %.

Decembra 2022 je BS objavila, da se zaradi vse večjih negotovosti v gospodarskem okolju in sistemskih tveganj proticiklični blažilnik kreditnih izpostavljenosti v Republiki Sloveniji povečuje z 0,0 % na raven 0,5 % skupne izpostavljenosti tveganjem. Banke morajo zahtevo izpolniti do 31. decembra 2023. Proticiklični blažilnik, izračunan na ravni Skupine, je 30. junija 2023 znašal 0,01 %.

Tabela 4 – Kapitalska ustreznost

	30. 6. 2023	31. 12. 2022
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378
Zadržani dobiček	1.239.376	908.965
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	-	334.297
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(127.402)	(98.470)
Druge rezerve	13.522	13.522
Manjšinski deleži	27.911	26.806
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(2.426)	(2.981)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(37.153)	(41.351)
(-) Nezdostno kritje za nedonosne izpostavljenosti	(296)	(418)
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	2.181.381	2.208.219
Kapitalski instrumenti ustrezni za dodatni temeljni kapital	82.000	82.000
Manjšinski deleži	5.772	5.481
Dodatni temeljni kapital (AT1)	87.772	87.481
TEMELJNI KAPITAL (T1)	2.269.153	2.295.700
Kapitalski instrumenti in podrejeni dolgovi ustrezni za T2 kapital	507.516	507.516
Manjšinski deleži	3.442	3.159
Dodatni kapital (T2)	510.958	510.675
KAPITAL SKUPAJ	2.780.111	2.806.375
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	11.971.594	11.797.851
Izpostavljenost tržnemu tveganju	1.367.001	1.359.476
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	89.625	85.600
Izpostavljenost operativnemu tveganju	1.410.132	1.410.132
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	14.838.352	14.653.059
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	14,7%	15,1%
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	15,3%	15,7%
Količnik skupnega kapitala	18,7%	19,2%

Kapital Banke in Skupine izpolnjuje vse sedanje in tudi napovedane regulatorne kapitalske zahteve, vključno s kapitalskimi blažilniki in ostalimi trenutno znanimi zahtevami ter kapitalskimi smernicami v okviru 2. stebra (P2G).

Skupni kapitalski količnik Skupine je 30. junija 2023 znašal 18,7 %, količnik CET1 Skupine pa 14,7 %. Oba količnika sta se znižala za 0,4 o.t. glede na konec leta 2022 zaradi nižjega skupnega kapitala in višje tveganju prilagojene aktive. Čeprav so bili skupni prevrednotovalni popravki v prvem polletju 2023 pozitivni v višini 32,7 mio EUR, se je skupni kapital od začetka leta zmanjšal za 26,3 mio EUR, saj je januarja 2023 prenehala veljati začasna obravnava vrednotenja državnih vrednostnih papirjev po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI) s pozitivnim učinkom 61,7 mio EUR na dan 31. decembra 2022.

V izračun skupnega kapitala ni vključen del izida za leto 2022 v višini 55 mio EUR, ki je predviden za izplačilo dividend v letu 2023 (55 mio EUR dividend je bilo izplačanih v juniju), zato po izplačilu dividend ne bo vpliva na kapital.

Razlaga dejavnikov spremembe RWA v prvem polletju 2023 je podana v poglavju 4.3 Tehtana izpostavljenost tveganem v tabeli 6 – EU OV1 – Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

4.2. Podrobni prikaz elementov kapitala (člen 437 (a) CRR)

V spodnji tabeli so podrobno prikazani elementi izračuna kapitala Skupine ob koncu junija 2023. Skrajšani vsebinski prikaz elementov, ki so relevantni za Skupino, je objavljen v poglavju 4.1 Kapitalska ustreznost.

Skupina nima kapitalskih instrumentov (izdanih pred uvedbo CRR), ki ne izpolnjujejo več pogojev za vključitev in bi se zanje v prehodnem obdobju uporabljala obravnava pred uredbo CRR.

Tabela 5 – EU CC1 – Sestava regulativnega kapitala

30.06.2023		Znesek	Vir na podlagi referenčnih števil (CC2 stolpec b)
			a
Navadni lastniški temeljni kapital: instrumenti in rezerve			
1	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan vplačani presežek kapitala	1.071.378	41 + 42
	od tega: redne delnice	1.071.378	41 + 42
2	Zadržani dobiček	1.239.376	del 46
3	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos (in druge rezerve)	(113.880)	del 44 + 45
5	Manjšinski deleži (dovoljeni znesek v konsolidiranem navadnem lastniškem temeljnem kapitalu)	27.911	del 47
6	Navadni lastniški temeljni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	2.224.785	
Navadni lastniški temeljni kapital: regulativne prilagoditve			
7	Dodatne prilagoditve vrednosti (negativni znesek)	(2.426)	
8	Neopredmetena sredstva (zmanjšana za povezane obveznosti za davek) (negativni znesek)	(40.682)	18 + del 19
27a	Druge regulativne prilagoditve	(296)	
27a1	Odbitna postavka povezana z nezadostnim kritjem za nedonosne izpostavljenosti	(296)	
28	Skupne regulativne prilagoditve navadnega lastniškega temeljnega kapitala	(43.404)	
29	Navadni lastniški temeljni kapital	2.181.381	
Dodatni temeljni kapital: instrumenti			
30	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan vplačani presežek kapitala	82.000	
31	od tega: razvrščeni kot lastniški kapital v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi	82.000	del 43
34	Kvalificirani temeljni kapital, vključen v konsolidirani dodatni temeljni kapital (vključno z manjšinskimi deleži, ki niso vključeni v vrstico 5), ki ga izdajo podrejene družbe, imetnica pa je tretja oseba	5.772	del 47
36	Dodatni temeljni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	87.772	
44	Dodatni temeljni kapital	87.772	
45	Temeljni kapital (temeljni kapital = navadni lastniški temeljni kapital + dodatni temeljni kapital)	2.269.153	
Dodatni kapital: instrumenti			
46	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan vplačani presežek kapitala	507.516	del 33
48	Kvalificirani kapitalski instrumenti, vključeni v konsolidirani dodatni kapital (vključno z manjšinskimi deleži in instrumenti dodatnega temeljnega kapitala, ki niso vključeni v vrstico 5 ali 34), ki jih izdajo podrejene družbe, imetnica pa je tretja oseba	3.442	del 47
51	Dodatni kapital pred regulativnimi prilagoditvami	510.958	
58	Dodatni kapital	510.958	
59	Skupni kapital (skupni kapital = temeljni kapital + dodatni kapital)	2.780.111	
60	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	14.838.352	
Kapitalski količniki in zahteve vključno z blažilniki			
61	Navadni lastniški temeljni kapital	14,70 %	
62	Temeljni kapital	15,29 %	
63	Skupni kapital	18,74 %	
64	Skupne kapitalske zahteve institucije glede navadnega lastniškega temeljnega kapitala	9,71 %	
65	od tega: zahteva glede varovalnega kapitalskega blažilnika	2,50 %	
66	od tega: zahteva glede proticikličnega kapitalskega blažilnika	0,01 %	
67	od tega: zahteva glede blažilnika sistemskih tveganj	0,10 %	
EU-67a	od tega: zahteva glede blažilnika za globalne sistemsko pomembne institucije (GSPI) ali druge sistemsko pomembne institucije (DSPi)	1,00 %	
68	Navadni lastniški temeljni kapital (kot odstotek zneska izpostavljenosti tveganju), ki je na voljo po izpolnitvi minimalnih kapitalskih zahtev	8,70 %	
Zneski pod pragom za odbitke (pred uporabo uteži tveganja)			
72	Neposredni in posredni deleži v kapitalu ter kvalificiranih obveznostih subjektov finančnega sektorja, kadar institucija v teh subjektih nima pomembne naložbe (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	64.854	del 4 in del 6
73	Neposredni in posredni deleži institucije v instrumentih navadnega lastniškega temeljnega kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar ima institucija v teh subjektih pomembno naložbo (znesek pod pragom 17,65 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	12.278	del 13
75	Odložene terjatve za davek, ki izhajajo iz začasnih razlik (znesek pod pragom 17,65 %, zmanjšan za povezane obveznosti za davek, če so izpolnjeni pogoji iz člena 38(3) CRR)	50.266	22

4.3. Tehtana izpostavljenost tveganjem

(člen 438 (d) CRR)

Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu tehtane izpostavljenosti tveganjem po prvem stebru:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalna zahteva. Kapitalna zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 6 prikazuje sestavo tveganju prilagojenih izpostavljenosti Skupine konec junija 2023, konec marca 2023 in konec leta 2022 ter tudi sestavo kapitalskih zahtev konec junija 2023.

Tabela 6 – EU OV1 – Pregled zneskov skupne izpostavljenosti tveganju

		Znesek skupne izpostavljenosti tveganju (TREA)			Skupne
		30. 6. 2023	31. 3. 2023	31. 12. 2022	kapitalske
		a	b	b-3	zahteve
				30. 6. 2023	
				c	
1	Kreditno tveganje (brez CCR)	11.759.978	11.533.670	11.570.861	940.798
2	od tega po standardiziranem pristopu	11.759.978	11.533.670	11.570.861	940.798
6	Kreditno tveganje nasprotne stranke – CCR	144.881	153.017	144.580	11.590
7	od tega po standardiziranem pristopu	55.256	62.492	58.980	4.420
EU 8b	od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja – CVA	89.625	90.525	85.600	7.170
20	Pozicijsko, valutno in blagovno tveganje (tržno tveganje)	1.367.001	1.363.625	1.359.476	109.360
21	od tega po standardiziranem pristopu	1.367.001	1.363.625	1.359.476	109.360
23	Operativno tveganje	1.410.132	1.410.132	1.410.132	112.811
EU 23a	od tega po enostavnem pristopu	1.410.132	1.410.132	1.410.132	112.811
24	Zneski pod pragom za odbitke (utež tveganja 250 %)	156.360	161.855	168.010	12.509
29	Skupaj	14.838.352	14.622.299	14.653.059	1.187.068

V prvem polletju 2023 se je tveganju prilagojena aktiva za kreditno tveganje povečala za 173,7 mio EUR (vrstice 2, 7, in 24 v tabeli 6), predvsem zaradi povečane kreditne aktivnosti v vseh bankah Skupine, razen v N Banki, ter višje izpostavljenosti do projektnega financiranja. Po drugi strani pa se je RWA zmanjšala zaradi nižjih likvidnostnih sredstev, predvsem v Komercialni Banki Beograd (zapadlost nekaterih srbskih obveznic in garancija MIGA za sredstva pri centralnih bankah). Odplačila ter višje oslabitve in rezervacije so povzročile znižanje RWA za nedonosne izpostavljenosti.

Povečanje RWA za tržna tveganja in prilagoditve kreditnega vrednotenja (CVA) v višini 11,6 mio EUR od začetka leta (vrstice EU 8b in 21 v tabeli 6) je posledica nove postavke RWA za tveganje iz naslova lastniških instrumentov v višini 16,2 mio EUR, nižje RWA za valutno tveganje v višini 12,3 mio EUR, višje RWA za tveganje CVA v višini 3,2 mio EUR in višje RWA za tveganje trgvalnih dolžniških instrumentov v višini 4,0 mio EUR (predvsem zaradi novih izvedenih finančnih instrumentov IRS).

4.4. Dejavniki tveganja

Dejavniki tveganja, ki vplivajo na poslovne napovedi, so (med drugim):

- občutljivost gospodarstva na potencialno upočasnitev v evrskem območju ali globalno,
- povečevanje kreditnih razmikov,
- potencialni odlivi likvidnosti,
- poslabšanje obetov glede obrestnih mer / vztrajna visoka inflacija,
- nestanovitne cene energentov in blaga,
- naraščajoča brezposelnost,
- morebitni kibernetiski napadi,

- regulativni, drugi zakonodajni in davčni ukrepi, ki vplivajo na banke,
- geopolitične negotovosti,
- pravna tveganja.

Močan gospodarski zagon po recesiji, kot posledici razmer v času covida, je leta 2023 prešel v razmere stagflacije. Zaradi naraščajoče inflacije, visokih obrestnih mer, šibkejšega zunanjega povpraševanja in večje makroekonomske negotovosti je pričakovati umirjeno gospodarsko rast ali njeno postopno upočasnitev. V regiji Skupine še vedno pričakujejo zmerno rast, čeprav bi relativno visoki inflacijski pritiski in druge negotovosti lahko nakazovali nadaljnjo upočasnitev, in sicer na področju zasebne potrošnje in investicij.

V času upočasnitve gospodarske rasti se kreditno tveganje običajno bistveno poveča. V luči inflacijskih pritiskov in napovedi zmanjšanja gospodarske rasti je Skupina temeljito analizirala in prilagodila morebitne vplive na kreditni portfelj. Rast kreditiranja podjetij in prebivalstva naj bi predvsem v trenutnih razmerah ostala razmeroma zmerna. Z vidika kakovosti kreditnega portfelja Skupina skrbno spremlja potencialno najbolj prizadete segmente z namenom, da v zelo zgodnji fazi odkrije vsako pomembno povečanje kreditnega tveganja. Neugodna gibanja bi lahko vplivala na razvoj stroška tveganja in slabih posojil. Ne glede na vzpostavljene postopke za upravljanje kreditnega tveganja Skupine ni mogoče zagotoviti, da bodo le-ti zadostovali za zagotavljanje kakovosti kreditnega portfelja Skupine ali da bodo pripadajoče oslavitve tudi v prihodnosti ostale na ustrezni ravni.

Strategija investiranja Skupine, ki se nanaša na upravljanje likvidnostnih rezerv v obliki obvezniškega portfelja Skupine, se prilagaja pričakovanim tržnim trendom v okviru opredeljene nagnjenosti za prevzemanje tveganj. Vojna v Ukrajini je privedla do precejšnjih nihanj na finančnih trgih, zlasti do sprememb pri kreditnih pribitkih, dviga obrestnih mer in nihanja deviznih tečajev. Skupina z integracijo relevantnih sistemov zgodnjega opozarjanja pozorno spremlja in skrbno upravlja portfelj obveznic, kjer so predvsem državne obveznice, da bi omejila morebitne vplive na višino regulatornega kapitala.

Pri pomembnejših pozicijah v tujih valutah Skupina do zdaj ni zaznala večjih sprememb. Trenutne razmere, tržna opažanja in morebitni ukrepi se pozorno spremljajo in obravnavajo. Medtem ko Skupina spremlja svoj likvidnostni položaj, vplive nihanj obrestnih mer, kreditnih razmikov in tujih valut na svoje pozicije, bi lahko kakršnakoli pomembna in nepričakovana gibanja na trgih ali številni drugi dejavniki, kot so konkurenčni pritiski, zaupanje strank ali drugi dejavniki izven kontrole Skupine, negativno vplivali na njeno poslovanje ter kapitalsko in finančno stanje.

Posebna pozornost je namenjena stalnemu zagotavljanju storitev komitentom, njihovemu spremljanju, ukrepom za varovanje zdravja ter preprečevanju kibernetičnih napadov in morebitnih prevar. Skupina je vzpostavila notranje kontrole in druge ukrepe, ki omogočajo njihovo ustrezno upravljanje, vendar ti ukrepi ne morejo vedno v celoti preprečiti morebitnih škodljivih učinkov.

Za Skupino velja širok nabor predpisov in zakonov s področja bančništva, zavarovalništva in finančnih storitev, zato se sooča s tveganjem pomembnih posegov številnih regulativnih in izvršilnih organov v državah, kjer deluje.

Regija JVE je najpomembnejše geografsko področje za delovanje Skupine izven RS, zato so gospodarske razmere v tej regiji ključne za njene poslovne rezultate in finančno stanje. Kakršnakoli nestabilnost ali poslabšanje razmer v gospodarstvu te regije bi lahko negativno vplivalo na finančno stanje Skupine.

S tega vidika Skupina pozorno spremlja naslednje makroekonomske kazalnike, pomembne za njeno poslovanje:

- trendi in napovedi BDP,
- zaupanje v gospodarstvo,
- stopnja brezposelnosti,
- zaupanje potrošnikov,
- zaupanje v gradbeništvo,
- stabilnost vlog in rast kreditov v bančnem sektorju,
- kreditni pribitki in s tem povezane napovedi,
- razvoj obrestnih mer in sorodne napovedi,
- devizni tečaji,
- cene energentov in blaga,
- drugi pomembni tržni kazalniki.

V letu 2023 je Skupina pregledala metodologijo za oblikovanje rezervacij po MSRP 9 s testiranjem nabora relevantnih makroekonomskih scenarijev, tako da ustrezno odražajo trenutne okoliščine in z njimi povezane vplive v prihodnosti. V

ta namen je Skupina razvila in pripravila več scenarijev (tj. izhodiščni, blagi in zaostreni potek ekonomskega razvoja) za določitev pričakovanih kreditnih izgub. Skupina je oblikovala tri v prihodnost usmerjene scenarije s pripadajočo verjetnostjo, ki so uporabljeni pri izračunu pričakovanih kreditnih izgub v okviru MSRP 9. Ti makroekonomski scenariji skladno z MSRP 9 vključujejo v prihodnost usmerjene in z verjetnostjo tehtane vidike izračuna oslabitev za pričakovane kreditne izgube (ECL). Obe lastnosti se lahko spremenita, če so identificirane bistvene spremembe v prihodnjem ekonomskem razvoju in niso bile vključene v predhodne napovedi.

Izhodiščni makroekonomski scenarij odraža skupni pogled makroekonomskega razvoja za vse države Skupine. Temelji na najnovejših uradnih in strokovnih napovedih z dodatnimi posebnimi prilagoditvami za posamezno državo Skupine. Ključne karakteristike modela zaobjemajo popuščanje šokov na strani ponudbe, predvidevajo pa nadaljnje zniževanje inflacije kot posledica višanja ključne obrestne mere ECB in kvantitativnega zaostrovanja, nekoliko manj tesen trg dela, oživitve gospodarske rasti, k čemur bodo prispevale padajoče obrestne mere in izboljšanje zaupanja ter pričakovanj, regionalno zadrževanje političnih napetosti in omejen učinek prelivanja napetosti na finančnih trgih na realno ekonomijo.

Alternativna makroekonomska scenarija temeljita na možnih učinkih na ekonomski razvoj v naslednjih treh letih. Optimistični scenarij temelji na dejavnikih na strani ponudbe in povpraševanja, upoštevajoč blago zimo in zadostno oskrbo z energijo, kar posledično zmanjšuje cenovni pritisk v območju evra. Odločitev Kitajske glede sproščanja ostrih s covidom povezanih ukrepov je v podporo izvozu v območju evra ter spodbuja povpraševanje. Deflatorni obeti povečajo zaupanje na finančnih trgih, kar se izraža kot pozitivna projekcija rasti v prvem letu, čemur sledi dodatna podpora politike ECB in umirjena projekcija rasti realnega gospodarstva v naslednjih dveh letih.

Scenarij zaostrenega ekonomskega razvoja je prav tako zasnovan na dejavnikih na strani ponudbe in povpraševanja, ki kažejo na upočasnjeno gospodarsko rast zaradi nižje kupne moči, geopolitičnih motenj in povišane inflacije. Države Skupine beležijo ničelno realno gospodarsko rast, kar vodi do znatnih pretresov na finančnih trgih. Politične napetosti ostajajo prisotne, kar privede do motenj pri nabavi. Inflacija ostaja na ravni, višje od pričakovane, kar posledično vpliva na naraščajoča dolgoročna inflacijska pričakovanja. Ob restriktivni denarni politiki ECB ostaja rast BDP nizka. Kljub počasni rasti stopnje brezposelnosti se veliko panog sooča z močnim trgom dela. Stabilizacija finančnega sistema omogoča ECB osredotočenje na omejevanje rasti inflacije. Skupina pri izračunu pričakovanih kreditnih izgub v okviru MSRP 9 upošteva predstavljene scenarije.

V tej luči je Skupina revidirala pripadajoče uteži za posamezni scenarij v H1 2023 ter jih spremenila na 20 %-60 %-20 % (alternativna scenarija imata vsak utež po 20 %, izhodiščni pa utež 60 %). Manjše spremembe so bile narejene tudi pri drugih državah z namenom odražanja možnega pričakovanega učinka na ekonomsko aktivnost v regiji.

Skupina je vzpostavila obsežen okvir stresnega testiranja in sisteme zgodnjega opozarjanja za različna področja tveganj z vgrajenimi dejavniki tveganja, ki so relevantni za poslovni model Skupine. Okvir stresnega testiranja je vključen v pripravljenost na prevzemanje tveganj, proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP), proces ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP) ter načrt sanacije, da se določi, kako lahko hude in nepričakovane spremembe v poslovnem in makro okolju vplivajo na kapitalsko ustreznost ali likvidnost Skupine. Tako okvir stresnega testiranja kot kazalniki načrta okrevanja prispevajo k proaktivnemu upravljanju skupnega profila tveganja Skupine v teh okoliščinah, vključno s kapitalskim in likvidnostnim položajem s pogledom v prihodnost.

Ukrepi za obvladovanje tveganj, ki jih lahko Skupina uporabi, so opredeljeni v več internih politikah in se uporabijo po potrebi. Poleg tega se pri izbiri in izvajanju blažilnih ukrepov uporablja trislojni pristop, pri čemer se upoštevajo analiza izvedljivosti ukrepa, njegov vpliv na poslovni model Skupine in moč razpoložljivega ukrepa.

V zvezi s tveganji sodnih postopkov smo v zadnjih letih, še bolj pa v zadnjih mesecih, opazili premik v sodni praksi, ki je na splošno bolj ugodna za potrošnike, tudi v zvezi s spori, povezanimi s krediti v CHF valuti. Trenutni sodni spori proti Banki v zvezi s krediti v CHF valuti niso materialno pomembni, vendar Banka pozorno spremlja razvoj dogodkov.

4.5. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik

(Člen 440 CRR)

Banka Slovenije je s 1. januarjem 2016 uvedla makrobonitetni ukrep – proticiklični kapitalski blažilnik, ki je namenjen zaščiti bančnega sektorja pred izgubami, ki bi jih lahko povzročila ciklična tveganja v gospodarstvu. Namen proticikličnega kapitalskega blažilnika je zagotoviti, da ima Banka v obdobjih rasti posojil zadostno kapitalsko osnovo, ki jo lahko porabi v stresnih obdobjih oziroma manj ugodnih pogojev za kreditiranje, torej za absorpcijo izgub. Kadar je opredeljena stopnja blažilnika višja od 0 % ali kadar se zviša že uveljavljena stopnja, se začne nova stopnja blažilnika (razen v izjemnih primerih) uporabljati 12 mesecev po objavi. Vrednost blažilnika se lahko giblje med 0 % in 2,5 % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem (izjemoma tudi višje) in je odvisna od višine tveganj v sistemu.

Banka Slovenije je za zadnje četrletje leta 2022 dvignila proticiklični kapitalski blažilnik za izpostavljenosti do Republike Slovenije z 0 % na raven 0,5 % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem. Banke morajo doseči zahtevo do 31. decembra 2023. Tako vrednost blažilnika za izpostavljenosti v Sloveniji na dan 30. junija 2023 ostaja 0 %. Pri opredelitvi višine blažilnika je Banka Slovenije upoštevala metodologijo BCBS, ESRB ter oceno stanja kreditnega cikla v Sloveniji. Za izpostavljenosti v drugih državah Evropskega gospodarskega prostora se uporabijo stopnje blažilnika, kot so navedene na spletni strani ESRB in ki se četrletno osvežujejo, medtem ko se za kreditne izpostavljenosti držav, ki niso navedene na tej strani niti jih ni določila Banka Slovenije niti pristojni organ posameznih držav, uporabi stopnja blažilnika 0 %. Večinoma so stopnje proticikličnega blažilnika postavljene v višini 0 %, razen v primerih Češke, Danske in Norveške, ki so imele na dan 30. junija 2023 določeno stopnjo proticikličnega blažilnika 2,5 %, Islandija in Švedska sta imeli 2 %, Bolgarija je imela stopnjo 1,5 %, medtem ko so imele Estonija, Nizozemska, Slovaška, Združeno kraljestvo, Hong Kong in Avstralija so imele 1%, Nemčija 0,75 %, Francija, Hrvaška, Irska, Luksemburg in Romunija pa so imele stopnjo 0,5 %.

Tabela 7 – Znesek Banki lastnega proticikličnega kapitalskega količnika

30. 6. 2023	
Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem	14.838.352
Stopnja posamezni instituciji lastnega proticikličnega blažilnika	0,0105%
Zahteva za posamezni instituciji lasten proticiklični blažilnik	1.559

Izračun posamezni banki lastnega proticikličnega blažilnika se izvede na posamični in konsolidirani ravni. Banka določi geografsko razporeditev izpostavljenosti, ki so predmet izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, in posebno tveganje ali tveganje neplačila ter migracije za izpostavljenosti iz trgovalne knjige. Če izpostavljenosti banke dosegajo manj kot 2 % njenih skupnih tveganju prilagojenih izpostavljenosti, se lahko te izpostavljenosti prikažejo na geografski lokaciji banke in dodatno obrazložijo.

Stopnja posamezni banki lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika je sestavljena iz tehtanega povprečja stopenj proticikličnega blažilnika, ki se uporabljajo v državah, v katerih so ustrezne kreditne izpostavljenosti te institucije.

Tabela 8 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika

30. 6. 2023	Splošne kreditne izpostavljenosti		Kapitalske zahteve		Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti	Uteži kapitalskih zahtev (%)	Stopnja proticikličnega blažilnika (%)
	Vrednost izpostavljenosti po standardiziranem pristopu	Ustrezne izpostavljenosti kreditnemu tveganju – kreditno tveganje	Skupaj				
Država							
Slovenija	6.973.010	396.525	396.525	4.956.563	48,98 %	-	
Srbija	2.831.818	161.956	161.956	2.024.450	19,56 %	-	
Severna Makedonija	1.251.739	75.348	75.348	941.850	9,59 %	-	
Bosna in Hercegovina	1.139.387	69.860	69.860	873.250	8,32 %	-	
Kosovo	827.721	51.107	51.107	638.838	5,99 %	-	
Črna Gora	578.599	36.572	36.572	457.150	4,88 %	-	
Luksemburg	59.878	4.784	4.784	59.800	0,61 %	0,50%	
Francija	40.665	3.243	3.243	40.538	0,41 %	0,50%	
Avstrija	40.091	3.107	3.107	38.838	0,39 %	-	
Nizozemska	39.278	3.130	3.130	39.125	0,38 %	1,00%	
Združene Države Amerike	33.085	2.641	2.641	33.013	0,29 %	-	
Belgija	24.411	1.919	1.919	23.988	0,25 %	-	
Irska	10.179	814	814	10.175	0,10 %	0,50%	
Nemčija	8.498	588	588	7.350	0,10 %	0,75%	
Hrvaška	7.495	743	743	9.288	0,08 %	0,50%	
Švica	3.770	260	260	3.250	0,03 %	-	
Združeno Kraljestvo VB	891	57	57	713	0,01 %	1,00%	
Italija	824	36	36	450	0,00 %	-	
Španija	516	19	19	238	0,00 %	-	
Malta	421	20	20	250	0,00 %	-	
Švedska	415	22	22	275	0,00 %	2,00%	
Češka Republika	390	23	23	288	0,00 %	2,50%	
Ruska Federacija	283	9	9	113	0,00 %	-	
Kitajska	240	14	14	175	0,00 %	-	
Združeni Arabski Emirati	211	10	10	125	0,00 %	-	
Ciper	143	8	8	100	0,00 %	-	
Avstralija	138	5	5	63	0,00 %	1,00%	
Saudova Arabija	110	3	3	38	0,00 %	-	
Latvija	92	6	6	75	0,00 %	-	
Bolgarija	63	4	4	50	0,00 %	1,50%	
Slovaška	62	5	5	63	0,00 %	1,00%	
Madžarska	59	4	4	50	0,00 %	-	
Poljska	46	4	4	50	0,00 %	-	
Mauritius	43	2	2	25	0,00 %	-	
Brazilija	38	2	2	25	0,00 %	-	
Albanija	37	2	2	25	0,00 %	-	
Litva	24	1	1	13	0,00 %	-	
Norveška	23	1	1	13	0,00 %	2,50%	
Kanada	15	1	1	13	0,00 %	-	
Kenija	10	1	1	13	0,00 %	-	
Turčija	9	1	1	13	0,00 %	-	
Ukrajina	8	-	-	-	0,00 %	-	
Drugi	48	1	1	13	0,00 %	-	
Skupaj	13.874.783	812.858	812.858	10.160.725	100,00 %	-	

4.6. CRR »hitri popravek«

Evropska komisija je 26. junija 2020 objavila spremembo dveh uredb, da bi obravnavala vpliv pandemije covid-19 na gospodarstvo, z namenom povečati sposobnost kreditnih institucij za posojanje in prevzem izgub, povezanih s pandemijo.

Sprememba Uredbe (EU) št. 575/2013:

- Sprememba izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke.
- Podaljšanje določb o pripoznavanju pričakovanih kreditnih izgub skladno z MSRP 9 z 2018–2022 na 2020–2024.
- Začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice.
- Začasna obravnava nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19.
- Podaljšanje ugodnejše obravnave glede zahtev za rezervacije na izpostavljenosti, za katere jamči javni sektor, za 7 let. Ugodnejša obravnava je ponavadi na voljo le za nedonosne kredite z jamstvom uradnih izvoznih kreditnih agencij.

Sprememba Uredbe (EU) št. 2019/876:

- pospešitev veljavnosti:
 - določb o obravnavi nekaterih posojil, ki jih kreditne institucije dodelijo upokojevcem ali zaposlenim;
 - določb o spremembi tveganju prilagojenih donosnih izpostavljenosti do MSP (podporni faktor MSP);
- ugodnejše obravnave izpostavljenosti do subjektov, ki upravljajo ali financirajo fizične strukture ali objekte, sisteme in omrežja, ki zagotavljajo ali podpirajo osnovne javne storitve (Infrastrukturni podporni faktor);
- izvzetje iz odbitkov od kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo.

Spremembe so začele veljati neposredno naslednji dan po objavi v *Uradnem listu*, torej 27. junija 2020.

Skupina je uvedla:

- spremembe v podpornem faktorju MSP;
- začasno obrnavo javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice;
- izvzetje iz odbitkov iz kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo;
- začasno obrnavo nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19 (ukrep je prenehal veljati januarja 2023),
- spremembo izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke.

Spremembe podpornega faktorja MSP so bile uvedene leta 2019 v CRR II v členu 501, ki vsebuje znižanja kapitalskih zahtev za kreditno tveganje pri izpostavljenosti do MSP. Prag za upravičenost do podpornega faktorja MSP se je povečal z 1,5 na 2,5 mio EUR, z dodatnim faktorjem 0,85 (dodatek k prejšnjim 0,7619).

Začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice, je določena v novem členu 500a CRR in velja za okvir kreditnega tveganja do 31. decembra 2024. Za izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank držav članic, kadar so te izpostavljenosti denominirane in financirane v domači valuti druge države članice, se uporabi utež tveganja:

- 0 % do 31. decembra 2022,
- 20 % v letu 2023,
- 50 % v letu 2024.

V skladu s členom 36 (b) CRR in Uredbo (EU) 2020/2176 so neopredmetena sredstva, od decembra 2020 dalje, delno odbitek od kapitala in delno vključena v izračun RWA.

5. Kreditno tveganje

5.1. Kakovost kreditnega tveganja

(člen 442 (c) in (g) CRR)

Tabela 9 – EU CR1-A – Zapadlost izpostavljenosti

30. 6. 2023	Neto vrednost izpostavljenosti				Skupaj
	Na odpoklic	<= 1 leto	> 1 leto <= 5 let	> 5 let	
	a	b	c	d	
1 Krediti in druga finančna sredstva	9.833	2.245.967	3.989.229	7.630.935	13.875.964
2 Dolžniški vrednostni papirji	-	1.136.065	2.422.386	881.135	4.439.586
3 Skupaj	9.833	3.382.032	6.411.615	8.512.070	18.315.550

31. 12. 2022	Neto vrednost izpostavljenosti				Skupaj
	Na odpoklic	<= 1 leto	> 1 leto <= 5 let	> 5 let	
	a	b	c	d	
1 Krediti in druga finančna sredstva	11.976	2.134.695	3.738.105	7.589.029	13.473.805
2 Dolžniški vrednostni papirji	-	1.338.871	2.536.749	890.627	4.766.248
3 Skupaj	11.976	3.473.566	6.274.854	8.479.657	18.240.052

Konec junija 2023 je imelo 46,5 % neto bilančnih izpostavljenosti preostalo zapadlost nad 5 let, sledili sta kategorija od enega do pet let s 35,0 % in kategorija do enega leta z 18,5 %. V zadnjem letu je bila največja rast ugotovljena pri kategoriji od 1 do 5 let.

Tabela 10 – EU CQ7 – Zavarovanje, pridobljeno s priposestvom in postopki izvršbe

30. 6. 2023	Zavarovanje, pridobljeno s priposestvom	
	Vrednost ob začetnem pripoznanju	Vrednost ob začetnem pripoznanju
	a	b
1 Opredmetena osnovna sredstva	13.361	(1.504)
2 Drugo kot opredmetena osnovna sredstva	63.336	(11.248)
3 Stanovanjske nepremičnine	6.824	(1.421)
4 Poslovne nepremičnine	55.488	(9.435)
5 Premičnine (vozila, plovila itd.)	1.024	(392)
8 Skupaj	76.697	(12.752)

5.2. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti

(člen 442 (c), (e), in (f) CRR)

Skupina uporablja enotno opredelitev zapadlih in nedonosnih izpostavljenosti, ki je v skladu s 178. členom CRR. Neplačniki imajo bonitetno oceno D, DF ali E glede na interni sistem bonitetnega ocenjevanja, kar vključuje komitente, ki zamujajo več kot 90 dni pri plačilu pomembnih zneskov, in komitente, za katere je ocenjeno, da dolga verjetno ne bodo plačali. Vsem terjatvam do fizičnih oseb je dodeljena enotna boniteta.

Za vse komitente s statusom neplačnika Skupina oceni (individualne ali skupinske) oslavitve in rezervacije. Individualne oslavitve in rezervacije se pripravi za vse nedonosne komitente, ki presegajo prag materialnosti, za

komitente z nižjimi izpostavljenostmi pa se oblikujejo skupinske oslabitve in rezervacije. Te temeljijo na 100-odstotni verjetnosti neplačila (PD) in izgubi ob neplačilu (LGD) – kazalnikih, ki se uporabljata na podlagi razpoložljivega zavarovanja in pričakovanih poplačil iz drugih virov.

Restrukturirano posojilo (ali restrukturirano finančno sredstvo) je finančno sredstvo, za katerega je bil uveden ukrep restrukturiranja. Najpogostejši ukrepi restrukturiranja v Skupini so med drugim:

- podaljšanje roka ali moratorij na plačilo terjatve,
- znižanje obrestne mere,
- znižanje zneska terjatev, izhajajoč iz pogodbeno dogovorjenega odpusta dolga in lastniškega prestrukturiranja,
- konverzija dolga v lastniški delež,
- prevzem drugih sredstev (vključno z unovčenjem zavarovanj) za delno ali celotno poplačilo.

Status restrukturiranja je sprožilec za prenos terjatve v skupino 2, za katero se izračunajo življenjske oslabitve in rezervacije.

Tabela 11 – EU CQ4 – Kakovost nedonosnih izpostavljenosti po geografskih območjih

30.06.2023	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek			Akumulirane oslabitve	Rezervacije za zunajbilančne prevzete zaveze in dana finančna poroštva	Akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja pri nedonosnih izpostavljenostih
	Od tega nedonosne					
	Skupaj	Skupaj	Od tega neplačane			
Izpostavljenosti	a	b	c	e	f	g
1 Bilančne	18.770.864	323.017	323.017	(339.100)		(51)
2 Slovenija	7.540.181	120.039	120.039	(104.464)		-
3 Srbija	3.827.841	38.529	38.529	(44.930)		(44)
4 Severna Makedonija	1.608.019	52.660	52.660	(63.029)		-
5 Bosna in Hercegovina	1.327.743	21.531	21.531	(38.304)		(7)
6 Kosovo	934.861	22.362	22.362	(39.771)		-
7 Črna Gora	673.402	51.319	51.319	(33.724)		-
8 Druge države	2.858.817	16.577	16.577	(14.878)		-
9 Zunajbilančne	4.685.058	21.358	21.358		(30.399)	
10 Slovenija	2.928.333	14.057	14.057		(17.483)	
11 Srbija	967.168	3.391	3.391		(4.098)	
12 Severna Makedonija	204.175	2.263	2.263		(3.818)	
13 Bosna in Hercegovina	283.572	71	71		(2.886)	
14 Kosovo	95.462	237	237		(738)	
15 Črna Gora	127.716	1.339	1.339		(1.311)	
16 Druge države	78.632	-	-		(65)	
17 Skupaj	23.455.922	344.375	344.375	(339.100)	(30.399)	(51)

Tabela 12 – EU CR2 – Spremembe pri nedonosnih kreditih in drugih finančnih sredstvih

30. 6. 2023	Bruto knjigovodska vrednost
1 Začetno stanje nedonosnih kreditov in drugih finančnih sredstev	337.221
2 Prilivi v nedonosne portfelje	74.519
3 Odlivi iz nedonosnih portfeljev	(89.521)
4 Odlivi zaradi odpisov	(16.038)
5 Odliv zaradi drugih primerov	(73.483)
6 Končno stanje nedonosnih kreditov in drugih finančnih sredstev	322.219

Tabela 13 – EU CR1 – Donosne in nedonosne izpostavljenosti ter povezane rezervacije

	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek						Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije					Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna poroštva		
	Donosne izpostavljenosti			Nedonosne izpostavljenosti			Donosne izpostavljenosti – akumulirane oslabitve in rezervacije			Nedonosne izpostavljenosti – akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		Akumulirani delni odpisi	Za donosne izpostavljenosti	Za nedonosne izpostavljenosti
	Skupaj	Od tega Skupina 1	Od tega Skupina 2	Skupaj	Od tega Skupina 3	Skupaj	Od tega Skupina 1	Od tega Skupina 2	Skupaj	Od tega Skupina 3				
	a	b	c	d	f	g	h	i	j	l	m	n	o	
30. 6. 2023														
005	Stanja na računih pri centralnih bankah in vloge na vpogled pri bankah	5.306.884	5.306.884	-	-	-	(1.211)	(1.211)	-	-	-	-	474.014	-
010	Kreditni in druga finančna sredstva	13.879.543	13.244.309	633.373	322.219	295.994	(122.679)	(81.876)	(49.119)	(203.119)	(199.262)	(5.822)	6.486.831	95.775
020	Centralne banke	164.133	164.133	-	-	-	(117)	(117)	-	-	-	-	-	-
030	Sektor država	396.684	395.017	1.666	792	792	(3.204)	(3.067)	(137)	(761)	(761)	-	12.815	-
040	Kreditne institucije	173.349	173.346	3	138	138	(429)	(429)	-	(135)	(137)	-	325	-
050	Druge finančne družbe	135.631	135.367	264	1.652	1.652	(885)	(883)	(2)	(1.651)	(1.651)	(1.341)	16.669	-
060	Nefinančne družbe	5.753.134	5.374.533	378.563	184.218	163.485	(54.432)	(38.885)	(23.099)	(113.763)	(110.251)	(4.481)	2.818.864	63.855
070	Od tega: MSP	3.635.957	3.357.662	278.257	174.261	156.593	(43.693)	(28.381)	(15.357)	(108.415)	(105.240)	(4.358)	2.099.014	63.263
080	Gospodinjstva	7.256.612	7.001.913	252.877	135.419	129.927	(63.612)	(38.495)	(25.881)	(86.809)	(86.462)	-	3.638.158	31.920
090	Dolžniški vrednostni papirji	4.567.299	4.550.478	13.708	798	798	(12.555)	(11.594)	(961)	(798)	(798)	-	153.530	-
100	Centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	Sektor država	3.416.285	3.411.001	5.186	-	-	(10.311)	(10.030)	(281)	-	-	-	-	-
120	Kreditne institucije	1.000.459	999.165	1.294	-	-	(1.029)	(1.028)	(1)	-	-	-	84.442	-
130	Druge finančne družbe	55.437	55.437	-	798	798	(266)	(266)	-	(798)	(798)	-	-	-
140	Nefinančne družbe	95.118	84.875	7.228	-	-	(949)	(270)	(679)	-	-	-	69.088	-
150	Zunajbilančne izpostavljenosti	4.663.700	4.548.111	115.418	21.358	16.304	(16.834)	(14.377)	(2.456)	(13.565)	(10.401)		715.004	2.397
160	Centralne banke	116	116	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-
170	Sektor država	167.591	167.529	52	216	65	(407)	(404)	(2)	(163)	(13)		112.370	1
180	Kreditne institucije	85.322	82.691	2.631	-	-	(83)	(64)	(19)	-	-		4.376	-
190	Druge finančne družbe	12.662	12.588	74	26	26	(24)	(24)	-	(4)	(4)		912	8
200	Nefinančne družbe	3.606.448	3.514.771	91.563	18.393	13.576	(12.717)	(10.676)	(2.041)	(12.407)	(9.424)		568.872	2.018
210	Gospodinjstva	791.561	770.416	21.098	2.723	2.637	(3.603)	(3.209)	(394)	(991)	(960)		28.474	370
220	Skupaj	28.417.426	27.649.782	762.499	344.375	313.096	(153.279)	(109.058)	(52.536)	(217.482)	(210.461)	(5.822)	7.829.379	98.172

Tabela 14 – EU CQ1 – Kreditna kakovost restrukturiranih izpostavljenosti

	Bruto knjigovodska vrednost / nominalni znesek izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja				Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		Prejeta zavarovanja s premoženjem in prejeta finančna poroštva za restrukturirane izpostavljenosti	
	Nedonosne restrukturirane				Za donosne restrukturirane izpostavljenosti	Za nedonosne restrukturirane izpostavljenosti	Skupaj	od tega prejeta zavarovanja s premoženjem in prejeta finančna poroštva za nedonosne izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja
	Donosne restrukturirane	Skupaj	Od tega neplačane	Od tega oslabiljene				
30. 6. 2023	a	b	c	d	e	f	g	h
1 Krediti in druga finančna sredstva	113.226	144.426	144.426	144.375	(9.844)	(85.961)	103.259	52.586
3 Sektor država	503	221	221	221	(47)	(221)	-	-
5 Druge finančne družbe	-	1.331	1.331	1.331	-	(1.331)	-	-
6 Nefinancijske družbe	83.985	110.236	110.236	110.185	(6.422)	(67.996)	71.876	39.600
7 Gospodinjstva	28.738	32.638	32.638	32.638	(3.375)	(16.413)	31.383	12.986
9 Prezete obveznosti iz kreditov	312	347	348	348	(1)	(325)	171	2
10 Skupaj	113.538	144.773	144.774	144.723	(9.845)	(86.286)	103.430	52.588

Tabela 15 – EU CQ5 – Kreditna kakovost kreditov in drugih finančnih sredstev za nefinančna podjetja po gospodarskih panogah

30. 6. 2023	Bruto knjigovodska vrednost			Akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja pri nedonosnih izpostavljenostih	
	Skupaj	Od tega neplačane	Akumulirane oslabitve		
					a
1	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	100.167	3.429	(3.084)	-
2	Rudarstvo	48.220	310	(2.407)	-
3	Predelovalne dejavnosti	1.448.802	23.227	(26.743)	(7)
4	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	531.723	762	(9.649)	-
5	Oskrba z vodo	60.987	1.923	(2.102)	-
6	Gradbeništvo	599.222	23.495	(24.704)	-
7	Trgovina	1.297.776	40.932	(43.556)	-
8	Promet in skladiščenje	604.127	16.587	(7.525)	-
9	Gostinstvo	196.653	41.544	(17.412)	-
10	Informacijske in komunikacijske dejavnosti	289.776	3.571	(6.607)	-
11	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	69.333	17	(347)	-
12	Poslovanje z nepremičninami	317.205	11.358	(7.245)	-
13	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	185.992	7.556	(9.276)	-
14	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	101.862	1.611	(1.803)	(44)
15	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	4.587	21	(80)	-
16	Izobraževanje	9.219	1.790	(1.149)	-
17	Zdravstvo in socialno varstvo	42.594	905	(526)	-
18	Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	17.599	4.126	(2.768)	-
19	Druge dejavnosti	11.508	1.054	(1.161)	-
20	Skupaj	5.937.352	184.218	(168.144)	(51)

5.3. Tehnike blaženja kreditnega tveganja (Člen 453 (f) CRR)

Tabela 16 – EU CR3 – Pregled tehnik CRM: Razkritje uporabe tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja

30. 6. 2023	Zavarovana knjigovodska vrednost				
	Nezavarovana knjigovodska vrednost	Skupaj	Od tega zavarovano s premoženjem	Od tega zavarovano s finančnimi poroštvi	
					a
1	Kreditni in druga finančna sredstva	12.926.040	6.582.606	6.187.646	394.960
2	Dolžniški vrednostni papirji	4.414.567	153.530	-	153.530
3	Skupaj	17.340.607	6.736.136	6.187.646	548.490
4	od tega nedonosne izpostavljenosti	227.242	95.775	95.390	385
5	od tega neplačane	227.242	95.775	95.390	385

Konec junija 2023 zavarovani del portfelja predstavlja 28,0 % skupnega portfelja. Vendar pa je treba upoštevati, da je tako nizek delež posledica pravil, ki se v standardiziranem pristopu uporabljajo za primerna zavarovanja.

5.4. Kreditno tveganje – standardizirani pristop

(člena 444 (e) in 453 (g), (h) in (i) CRR)

Tabela 17 – EU CR4 – Standardizirani pristop – Izpostavljenost kreditnemu tveganju in učinki CRM

30. 6. 2023		Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
		Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	RWA	Gostota RWA
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	8.737.756	27.373	8.708.426	57.312	949.613	10,83 %
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	238.665	20.545	238.665	4.120	98.115	40,41 %
3	Subjekti javnega sektorja	155.033	11.623	146.856	1.980	52.780	35,46 %
4	Multilateralne razvojne banke	116.036	-	590.049	-	-	-
5	Mednarodne organizacije	22.764	-	22.764	-	-	-
6	Institucije	876.555	242.848	889.688	176.462	318.474	29,87 %
7	Podjetja	3.913.760	2.058.850	3.578.647	438.542	3.629.897	90,36 %
8	Izpostavljenosti na drobno	5.964.871	2.119.871	5.895.445	423.961	4.463.576	70,63 %
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	2.726.314	97.784	2.726.314	17.524	1.025.531	37,38 %
10	Nedonosne izpostavljenosti	113.155	7.830	112.621	1.802	132.092	115,44 %
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	479.831	242.986	442.800	48.383	736.775	150,00 %
12	Krite obveznice	241.993	-	241.993	-	30.396	12,56 %
14	Kolektivni naložbeni podjemi	69.547	-	69.547	-	21.933	31,54 %
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	79.851	-	79.851	-	98.252	123,04 %
16	Druge izpostavljenosti	874.989	3.350	867.453	1.674	414.161	47,65 %
17	Skupaj	24.611.119	4.833.061	24.611.119	1.171.760	11.971.594	46,43 %

Tabela predstavlja izpostavljenosti pred CRM in CCF, izpostavljenost po CCF in CRM in RWA za vse segmente strank. Konec junija 2023 je povečanje izpostavljenosti zaznati v segmentih prebivalstva in podjetij ter v segmentu izpostavljenosti, zavarovanih s hipotekami na nepremičnine, kar je v skladu z ugotovitvami v drugih tabelah razkritij. Zadnji stolpec kaže gostoto RWA ali povprečno utež tveganja za vsak segment komitentov. Ta se je rahlo znižala s 46,69 % v letu 2022 na 46,38 % v juniju 2023.

31. 12. 2022		Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
		Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	Bilančne izpostavljenosti	Zunajbilančne izpostavljenosti	RWA	Gostota RWA
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	8.483.204	84.732	8.655.698	55.486	1.109.246	12,73 %
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	233.347	11.897	233.347	2.391	101.203	42,93 %
3	Subjekti javnega sektorja	162.558	7.767	153.103	1.476	57.902	37,46 %
4	Multilateralne razvojne banke	116.646	-	519.146	-	-	-
5	Mednarodne organizacije	22.768	-	22.768	-	-	-
6	Institucije	824.502	240.720	835.254	176.174	292.046	28,87 %
7	Podjetja	3.866.970	1.996.448	3.410.106	496.713	3.520.296	90,11 %
8	Izpostavljenosti na drobno	5.854.449	2.052.929	5.780.975	400.620	4.370.993	70,71 %
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	2.613.781	101.017	2.613.781	19.272	987.734	37,51 %
10	Nedonosne izpostavljenosti	135.608	11.292	134.807	2.896	156.431	113,60 %
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	418.344	238.183	380.711	47.574	642.427	150,00 %
12	Krite obveznice	276.721	-	276.721	-	31.476	11,37 %
14	Kolektivni naložbeni podjemi	68.457	-	68.457	-	17.900	26,15 %
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	72.585	-	72.585	-	90.100	124,13 %
16	Druge izpostavljenosti	913.940	3.070	906.428	1.484	420.099	46,27 %
17	Skupaj	24.063.879	4.748.054	24.063.888	1.204.087	11.797.853	46,69 %

Tabela 18 – EU CR5 – Standardizirani pristop

30. 6. 2023		Utež tveganja											Skupaj	od tega neocenjeno
		0%	4%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	Drugo		
		a	c	d	e	f	g	i	j	k	l	o		
Kategorije izpostavljenosti														
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.659.768	72.957	127.489	50.282	-	13.269	-	791.707	-	50.266	-	8.765.738	8.765.738
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	62.902	-	-	102.211	-	-	-	77.673	-	-	-	242.786	242.786
3	Subjekti javnega sektorja	78.919	-	-	171	-	34.001	-	35.745	-	-	-	148.836	148.836
4	Multilateralne razvojne banke	590.049	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	590.049	590.049
5	Mednarodne organizacije	22.764	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.764	22.764
6	Institucije	-	-	-	768.213	-	293.896	-	4.041	-	-	-	1.066.150	337.856
7	Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	4.017.189	-	-	-	4.017.189	4.017.189
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	6.319.406	-	-	-	-	6.319.406	6.319.406
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	2.045.280	615.612	80.102	2.844	-	-	-	2.743.838	2.743.838
10	Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	79.085	35.338	-	-	114.423	114.423
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	491.183	-	-	491.183	491.183
12	Krite obveznice	-	-	197.637	38.484	-	5.872	-	-	-	-	-	241.993	100.335
14	Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	10.703	-	-	58.844	69.547	69.547
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	67.584	-	12.267	-	79.851	79.851
16	Druge izpostavljenosti	447.432	-	-	9.418	-	-	-	412.274	2	-	-	869.126	869.114
17	Skupaj	8.861.834	72.957	325.127	968.778	2.045.280	962.650	6.399.508	5.498.844	526.523	62.534	58.844	25.782.879	24.912.914

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti), 35-odstotna za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. Utež 250 % se uporablja za terjatve za odloženi davek in za kapitalske naložbe, kjer ima Skupina več kakor 10 % lastništva. Glede na konec leta 2022 je bilo največje povečanje opazno pri utežeh 35 % in 75 % v segmentu izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami in segmentu prebivalstva.

31. 12. 2022		Utež tveganja										Skupaj	od tega neocenjeno
		0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	Drugo		
		a	d	e	f	g	i	j	k	l	o		
Kategorije izpostavljenosti													
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.642.470	-	44.920	-	13.336	-	954.931	-	55.527	-	8.711.184	8.357.192
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	55.756	-	98.473	-	-	-	81.509	-	-	-	235.738	214.324
3	Subjekti javnega sektorja	74.442	-	145	-	44.239	-	35.754	-	-	-	154.580	87.606
4	Multilateralne razvojne banke	519.146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	519.146	484.957
5	Mednarodne organizacije	22.768	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.768	24.981
6	Institucije	-	-	757.716	-	226.361	-	27.351	-	-	-	1.011.428	365.705
7	Podjetja	-	-	-	-	-	-	3.906.819	-	-	-	3.906.819	3.053.639
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	6.181.596	-	-	-	-	6.181.596	5.884.151
9	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	1.942.058	591.609	96.334	3.054	-	-	-	2.633.054	1.256.446
10	Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	100.248	37.455	-	-	137.703	147.495
11	Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	428.285	-	-	428.285	295.028
12	Krite obveznice	-	238.682	38.039	-	-	-	-	-	-	-	276.721	135.951
14	Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	10.290	-	-	58.167	68.457	56.918
15	Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	60.908	-	11.677	-	72.585	71.223
16	Druge izpostavljenosti	472.462	-	19.177	-	-	-	416.263	-	-	-	907.903	952.131
17	Skupaj	8.787.045	238.682	958.470	1.942.058	875.545	6.277.929	5.597.126	465.740	67.204	58.167	25.267.966	21.387.748

6. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke

(člen 439 (e), (f), (g), (h) in (l) ter člen 444 (e) CRR)

Tabela 19 – EU CCR1 – Analiza izpostavljenosti CCR po pristopu

30. 6. 2023	Nadome- stitveni stroški (RC)	Potencialna prihodnja izpostavlje- nost (PFE)	Efektivna EPE	Alfa, uporabljen za izračun regulativne vrednosti izpostavljenosti	Vrednost izpostavlje- nosti pred CRM	Vrednost izpostavlje- nosti po CRM	Vrednost izpostavlje- nosti	RWEA
	a	b	c	d	e	f	g	h
EU-1 EU – Metoda originalne izpostavljenosti (za izvedene finančne instrumente)	35.530	34.981		1.4	98.715	98.715	98.715	40.857
EU-2 EU – Poenostavljeni SA-CRR (za izvedene finančne instrumente)	-	-		1.4	-	-	-	-
1 SA-CRR (za izvedene finančne instrumente)	-	-		1.4	-	-	-	-
2 Metoda notranjih modelov (za izvedene finančne instrumente in SFT)				-	-	-	-	-
2a Od tega nizi pobotov poslov financiranja z vrednostnimi papirji				-	-	-	-	-
2b Od tega nizi pobotov izvedenih finančnih instrumentov in poslov z dolgim rokom poravnave				-	-	-	-	-
2c Od tega nizi pobotov iz pogodbenega pobota med različnimi kategorijami produktov				-	-	-	-	-
3 Enostavna metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem (za SFT)					-	-	-	-
4 Razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem (za SFT)					-	-	-	-
5 Tvegana vrednost (VAR) za SFT					-	-	-	-
6 Skupaj					98.715	98.715	98.715	40.857

Tabela 20 – EU CCR2 – Posli, ki so predmet kapitalskih zahtev za tveganje CVA

30.06.2023		Vrednost izpostavljenosti	RWEA
		a	b
1	Skupaj posli, za katere se uporablja napredna metoda	-	-
2	(i) sestavina VaR (vključno s trikratnim multiplikatorjem)		-
3	(ii) sestavina stresne VaR (vključno s trikratnim multiplikatorjem)		-
4	Posli, za katere se uporablja standardizirana metoda	86.203	89.625
EU-4	Posli, za katere se uporablja alternativni pristop (na podlagi metode originalne izpostavljenosti)	-	-
5	Skupaj posli, ki so predmet kapitalskih zahtev za tveganje CVA	86.203	89.625

Tabela 21 – EU CCR3 – Standardizirani pristop – izpostavljenosti CCR glede na regulativni portfelj in tveganje

30. 6. 2023		Utež tveganja											Skupaj izpostavljenost
		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo	
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.646.855	-	72.957	127.489	50.282	13.269	-	-	791.712	8	53.321	8.755.893
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	62.902	-	-	-	102.211	-	-	-	77.700	4	-	242.816
3	Subjekti javnega sektorja	78.919	-	-	-	171	34.001	-	-	35.750	290	-	149.130
4	Multilateralne razvojne banke	590.049	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	590.049
5	Mednarodne organizacije	22.764	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.764
6	Institucije	-	-	-	197.637	806.697	299.768	-	-	32.300	3	12.729	1.349.133
7	Podjetja	-	-	-	-	-	100.246	-	15.955	2.136.239	35.067	-	2.287.508
8	Izpostavljenosti na drobno	12.913	-	-	-	-	515.366	-	6.383.552	2.025.373	491.150	2.100.609	11.528.962
9	Institucije in podjetja s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Druge postavke	447.432	-	-	-	9.418	-	-	-	399.771	2	-	856.623
11	Skupaj	8.861.834	-	72.957	325.127	968.778	962.650	-	6.399.507	5.498.844	526.523	2.166.658	25.782.879

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0-odstotna utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20- in 50-odstotna za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti) in 75-odstotna v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100-odstotna uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. Glede na konec leta 2022 je bilo največje povečanje opazno pri utežeh 35 % in 75 % v segmentu izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami in segmentu prebivalstva.

31. 12. 2022		Utež tveganja											Skupaj izpostavljenost
		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo	
Kategorije izpostavljenosti		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	7.629.050	-	-	-	44.920	13.336	-	-	956.962	9	53.173	8.697.450
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	55.756	-	-	-	98.473	-	-	-	81.511	0	-	235.740
3	Subjekti javnega sektorja	74.442	-	-	-	145	44.672	-	-	35.760	17	-	155.035
4	Multilateralne razvojne banke	519.146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	519.146
5	Mednarodne organizacije	22.768	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.768
6	Institucije	-	-	-	238.682	795.756	226.361	-	-	52.690	2	17.955	1.331.445
7	Podjetja	-	-	-	-	-	85.957	-	21.444	2.019.190	27.465	24	2.154.079
8	Izpostavljenosti na drobno	13.420	-	-	-	-	505.219	-	6.256.485	2.047.281	438.248	1.996.277	11.256.930
9	Institucije in podjetja s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Druge postavke	472.471	-	-	-	19.177	-	-	0	403.733	-	-	895.382
11	Skupaj	8.787.054	-	-	238.682	958.470	875.545	-	6.277.929	5.597.126	465.740	2.067.429	25.267.975

7. Izpostavljenost tržnemu tveganju

(člen 445 CRR)

Tabela 22 – EU MR1 – Tržno tveganje v okviru standardiziranega pristopa

	30. 6. 2023
	RWEA
	a
Produkti brez opcionalnosti	
1 Obrestno tveganje (splošno in posebno)	18.463
2 Tveganje lastniških vrednostnih papirjev (splošno in posebno)	16.213
3 Valutno tveganje	1.332.325
9 Skupaj	1.367.001

8. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovanje knjigo

(člen 448(1) (a) in (b) CRR)

Tabela 23 – EU IRRBB1 – Obrestna tveganja dejavnosti iz netrgovalne knjige

Nadzorniški stresni scenariji	Spremembe ekonomske vrednosti lastniškega kapitala		Spremembe čistih prihodkov in obresti	
	30. 6. 2023	31. 12. 2022	30. 6. 2023	31. 12. 2022
	a	b	c	d
Vzporedna rast	-1,53 %	-4,82 %	5,96 %	6,51 %
Vzporeden padec	-0,78 %	5,24 %	-7,08 %	-7,50 %
Strma rast	5,00 %	4,47 %		
Strm padec	-0,87 %	-1,90 %		
Dvig kratkoročnih obrestnih mer	-1,00 %	-2,86 %		
Padec kratkoročnih obrestnih mer	0,74 %	-1,01 %		

V prvem četrtletju leta 2023 je Banka uvedla nov model za temeljne depozite in replikacijo lastniškega kapitala. To je prispevalo k znižanju EVE na ravni Banke in Skupine.

9. Likvidnost

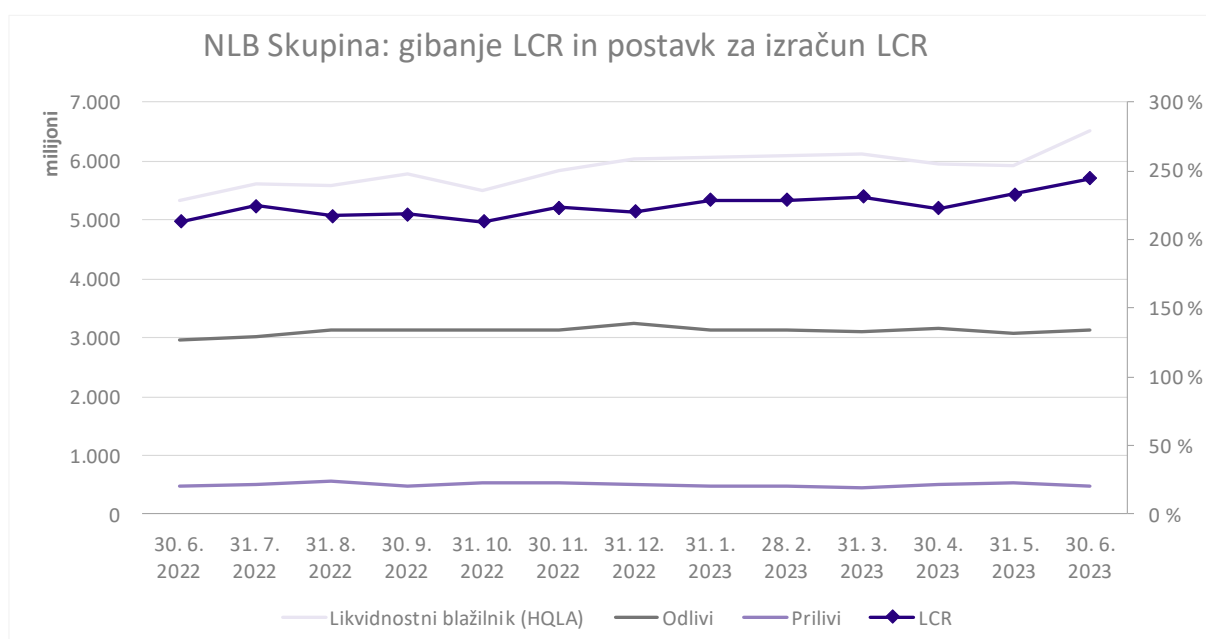
(člen 451a (2) in (3) CRR)

Količnik likvidnostnega kritja

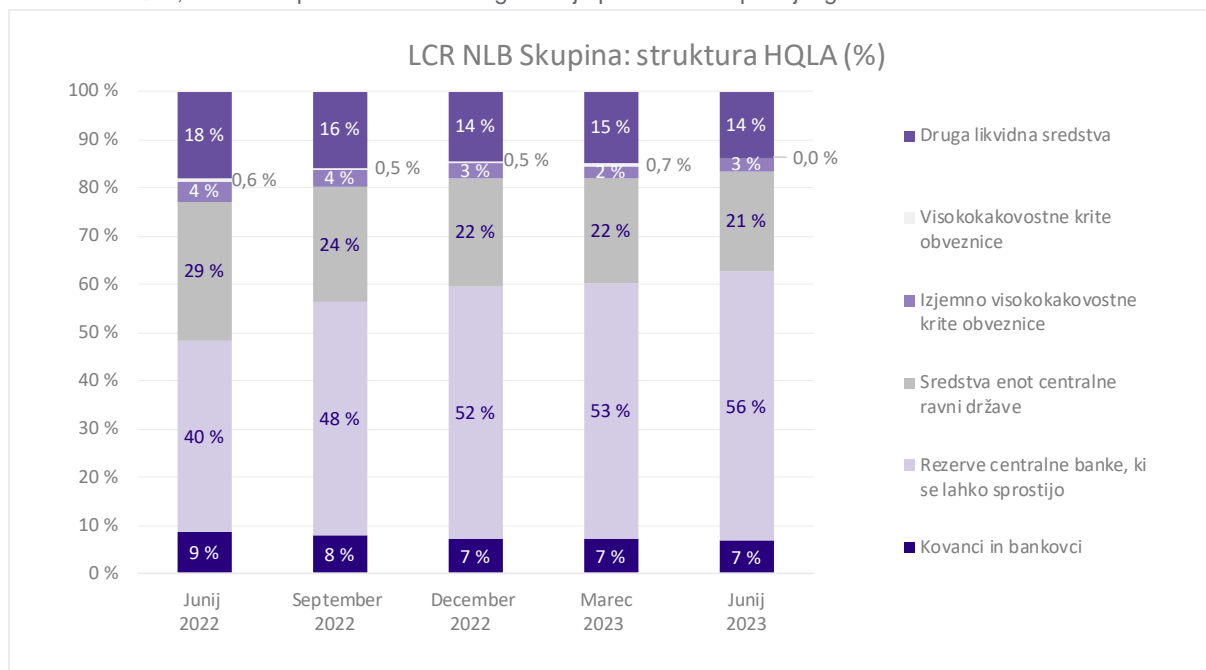
Skupina ohranja zelo ugodno likvidnostno pozicijo (tudi na nivoju posameznih bančnih članic), visoko nad opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. V preteklih dvanajstih mesecih (v obdobju od 30. junija 2022 do 30. junija 2023) je LCR Skupine znašal med 213 % in 245 % (245 % na dan 30. junija 2023). Presežek visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA) je v Skupini na izjemno visokem nivoju, ki je v preteklih dvanajstih mesecih znašal med 5,33 milijarde EUR in 6,51 milijarde EUR (6,51 milijarde EUR na dan 30. junija 2023).

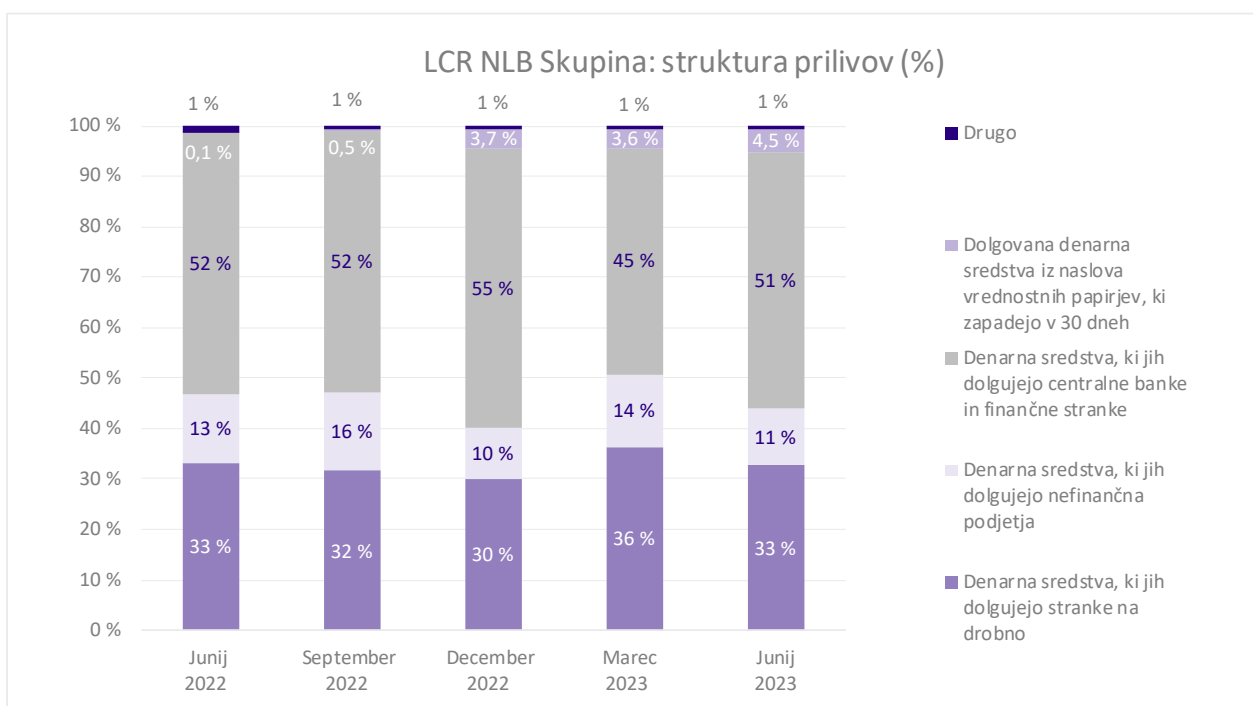
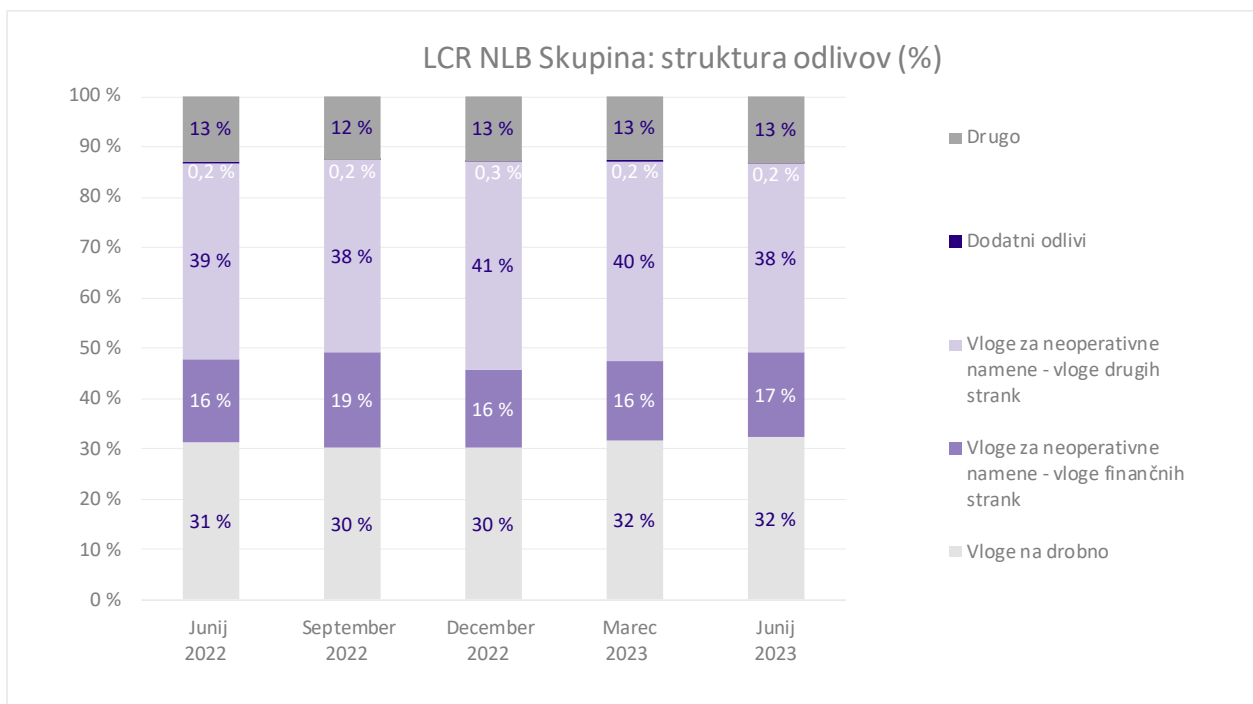
V prvem četrtletju leta 2023 je bil LCR trend relativno stabilen z rahlim povečanjem v drugem četrtletju zaradi višjega zneska HQLA (večinoma iz rezerv centralnih bank) in na splošno nižjega zneska neto odliva likvidnosti. Junjska rast HQLA izhaja predvsem iz izdaje zelenih nadrejenih prednostnih obveznic v višini 500 milijonov EUR.

Ena od posebnosti pri izračunu konsolidiranega LCR na nivoju Skupine je, da se pri vsaki članici upošteva likvidnostne rezerve v posamezni valuti samo do višine neto odlivov v tej isti valuti.

Struktura HQLA, odlivov in prilivov v času enega leta je prikazana v spodnjih grafih.

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu z Izjavo Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka. Zato je cilj strategije financiranja dolgoročno zagotoviti zadostno, stabilno in raznoliko bazo virov financiranja ter skladnost z zadevnimi regulativnimi okviri.

Strategija financiranja v Banki je vzpostavljena tako, da omogoča diverzifikacijo, zmanjšuje tveganje koncentracije in omejuje uporabo kratkoročnega financiranja na medbančnem trgu ali drugih nestabilnih virov. Skupina redno izvaja stresne teste in pripravlja projekcije likvidnosti po različnih scenarijih s ciljem učinkovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. S tem pristopom lahko Skupina zgodaj odkrije vse morebitne likvidnostne potrebe in potrebe po financiranju.

V skladu s poslovnim modelom so osnovni vir financiranja Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Želena diverzifikacija je dosežena z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na medbančnem trgu je majhna. Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja ter s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo depozitarjev.

Limit je določen tudi za druge članice Skupine in opredeljen v Politiki likvidnosti v NLB in NLB Skupini. Vse bančne članice Skupine morajo prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov morajo poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje z bilanco.

Na ravni Skupine je koncentracija 30 največjih depozitarjev konec junija 2023 znašala 3,5 % skupnih obveznosti, večinoma v poslovanju na drobno, 30 največjih nasprotnih strank v Banki pa je zagotovilo 3,7 % vseh obveznosti.

Opis sestave likvidnostnega blažilnika Skupine

Likvidnostni blažilnik predstavlja najbolj likvidna sredstva, ki so na voljo takoj in se lahko uporabijo v primeru stresnih razmer, znotraj kratkoročnega časovnega obdobja (znotraj 1 meseca). Sestavljen je iz gotovine, stanja pri centralni banki (brez obvezne rezerve) in notranje opredeljenih neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (dolžniških vrednostnih papirjev), ki jih je mogoče unovčiti s pomočjo repo ali s prodajo brez večje izgube vrednosti. Pri uporabi teh sredstev ni nobenih pravnih, regulativnih ali operativnih ovir.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevemu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). Banka dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotnne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odliivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Banka aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta Skupine je evro. Skupina pa LCR poroča tudi v drugi pomembni valuti, ki je srbski dinar (RSD), medtem ko je bila pred tem druga pomembna valuta makedonski denar (MKD). Na dan 30. junija 2023 so skupne obveznosti v RSD predstavljale 5,63 % skupnih obveznosti Skupine, zato se RSD šteje za pomembno valuto.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

Skupina se osredotoča na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost Banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganja je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabela spodaj ponazarja vrednosti in podatke za vsako od štirih koledarskih četrtletij (april – junij, julij – september, oktober – december, januar – marec). Izračunane so kot enostavno povprečje opazovanj na zadnji koledarski dan posameznega meseca za obdobje 12 mesecev pred iztekom vsakega četrtletja.

Tabela 24 – LIQ1 – Kvantitativne informacije o LCR, podatki v mio EUR

EU 1a	Četrtletje, ki se konča na	Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		30. 6. 2023	31. 3. 2023	31. 12. 2022	30. 9. 2022	30. 6. 2023	31. 3. 2023	31. 12. 2022	30. 9. 2022
		a	b	c	d	e	f	g	h
EU 1b	Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti	12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)					5.916	5.775	5.647	5.527
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	15.806	15.619	15.360	15.066	973	954	931	906
3	<i>Stabilne vloge</i>	11.762	11.640	11.464	11.241	588	582	573	562
4	<i>Manj stabilne vloge</i>	3.275	3.182	3.062	2.945	385	372	357	344
5	Nezavarovano grosistično financiranje	3.599	3.557	3.393	3.162	1.745	1.718	1.645	1.539
7	<i>Vloge za neoperativne namene (vse nasprotno stranke)</i>	3.597	3.556	3.392	3.161	1.743	1.717	1.644	1.538
8	<i>Nezavarovani dolg</i>	2	1	1	1	2	1	1	1
10	Dodatne zahteve	2.322	2.259	2.175	2.088	198	206	215	227
11	<i>Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem</i>	7	19	37	58	7	19	37	58
13	<i>Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti</i>	2.315	2.240	2.138	2.030	191	186	178	169
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	231	244	248	235	125	135	135	119
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	1.527	1.499	1.451	1.381	87	86	84	80
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					3.128	3.099	3.009	2.871
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	740	737	745	744	488	486	500	510
19	Drugi likvidnostni prilivi	17	15	12	12	17	15	12	12
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	757	752	757	755	505	501	513	521
EU-20c	<i>Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %</i>	757	752	757	755	505	501	513	521
PRILAGOJENA VREDNOST SKUPAJ									
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK					5.916	5.775	5.647	5.527
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI					2.623	2.598	2.496	2.350
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA					225,52%	222,21%	227,15%	236,85%

Tabela 25 – LIQ2 – Količnik neto stabilnega financiranja

30. 6. 2023		Netehtana vrednost po preostalih zapadlostih				Tehtana vrednost
		Brez < 6 mesecev		6 mesecev < 1 leto	≥ 1leto	
		a	b	c	d	
Postavke razpoložljivega stabilnega financiranja (ASF)						
1	Kapitalske postavke in instrumenti	-	-	-	2.777.831	2.777.831
2	<i>Kapital</i>	-	-	-	2.777.831	2.777.831
4	Vloge na drobno		15.333.929	345.895	505.084	15.230.542
5	<i>Stabilne vloge</i>		12.059.016	213.290	235.861	11.894.553
6	<i>Manj stabilne vloge</i>		3.274.913	132.605	269.223	3.335.989
7	Grosistično financiranje:		3.375.140	195.190	1.312.069	2.861.305
9	<i>Drugo grosistično financiranje</i>		3.375.140	195.190	1.312.069	2.861.305
11	Druge obveznosti:	19.441	835.447	338	239	408
12	<i>NSFR glede na obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>	19.441				
13	<i>Vse druge obveznosti in kapitalski instrumenti, ki niso vključeni v zgornje kategorije</i>		835.447	338	239	408
14	Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje (ASF)					20.870.086
Postavke potrebnega stabilnega financiranja (RSF)						
15	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)					108.957
17	Donosni krediti in vrednostni papirji:		2.628.059	1.628.734	10.349.494	10.339.458
20	<i>Donosni kreditni nefinančnimi podjetjem, krediti strankam na drobno in malim poslovnih strankam ter krediti državam in subjektom javnega sektorja, od tega:</i>		1.683.372	1.093.767	4.707.203	9.410.855
21	<i>Z utežjo tveganja, enako ali nižjo od 35 % na podlagi standardiziranega pristopa za kreditno tveganje v skladu z okvirom Basel II</i>		30.318	17.064	237.059	1.616.616
22	<i>Donosni stanovanjski krediti, od tega:</i>		483.008	423.873	4.751.239	-
23	<i>Z utežjo tveganja, enako ali nižjo od 35 % na podlagi standardiziranega pristopa za kreditno tveganje v skladu z okvirom Basel II</i>		50.312	55.639	2.132.094	-
24	<i>Drugi krediti in vrednostni papirji, pri katerih ni prišlo do neplačila in ki ne izpolnjujejo pogojev za HQLA, vključno z lastniškimi vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na borzi, ter bilančnimi produkti, povezanimi s trgovskim financiranjem</i>		461.679	111.094	891.052	928.603
26	Druga sredstva:		415.770	15.841	414.724	710.138
28	<i>Sredstva, dana kot začetno kritje za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih in kot prispevek v jamstveni sklad CNS</i>				9.436	8.021
29	<i>NSFR glede na sredstva iz naslova izvedenih finančnih instrumentov</i>				76.529	76.529
30	<i>NSFR glede na obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov pred odbitkom dane gibljivega kritja</i>				1.189	59
31	<i>Vsa druga sredstva, ki niso vključena v zgornje kategorije</i>		328.616	15.841	414.724	625.529
32	Zunajbilančne postavke		3.900.652	-	-	210.120
33	Skupaj RSF					11.368.673
34	Količnik neto stabilnega financiranja					183,58%

10. ESG tveganja

(Člen 449 (a) CRR)

10.1. Okoljsko tveganje

10.1.1. Poslovna strategija in procesi

a. Poslovna strategija institucije za vključitev okoljskih dejavnikov in tveganj ob upoštevanju vpliva okoljskih dejavnikov in tveganj na poslovno okolje, poslovni model, strategijo in finančno načrtovanje institucije

Banka je zavezana k implementaciji okoljskih, kot tudi družbenih in upravljaljskih tveganj v svoj poslovni model, v skladu z relevantno regulativo in sledečimi strateškimi okviri, sistemi, politikami in zavezami:

- **Okvir trajnostnega razvoja NLB Skupine**, ki je celovit strateški vodnik za upravljanje okoljskih, družbenih in upravljaljskih vidikov ter je obvezujoč za vse ključne članice Skupine v regiji (Banko in 7 odvisnih bank).
- **Načela za odgovorno bančništvo (Principles for Responsible Banking UN)**, h katerim se je Skupina zavezala, ko je v letu 2020 postala članica UNEP FI. V okviru načel Banka in članice Skupine sprejemajo odločne ukrepe za usklajevanje svoje osnovne strategije, odločevalski proces, kreditiranje in investiranje s cilji trajnostnega razvoja OZN.
- **Okoljska in družbena politika Evropske banke za rekonstrukcijo in razvoj**. Politika spodbuja okoljski in trajnostni razvoj ter določa zahteve, ki so zavezujoče za pridružene banke. Skupina skladno s svojimi zavezami izpolnjuje zahteve 2 (Delo in delovni pogoji), 4 (zdravje in varnost) in 9 (finančni posredniki).
- **Sistem upravljanja z okoljem in družbo (Environmental Social Management System - ESMS)**, ki je bil vzpostavljen v letu 2021 kot del celovitega sistema za upravljanje tveganj v okviru Skupine. Razvit je bil s ciljem izboljšanja sposobnosti Banke za upravljanje okoljskih in družbenih tveganj ter za zmanjšanje kreditnih tveganj in tveganj odgovornosti, ki izhajajo iz okoljskih in družbenih vprašanj. Implementacija ESMS je del podpisanih sporazumov z delničarjem Banke, EBRD in organom MIGA, ki Skupini nalagata pogodbene obveznosti v zvezi z udejanjanjem zahtev glede trajnosti.
- **UNEP FI – Zaveznitvo za podnebno nevtravno bančništvo (Net Zero Banking Alliance, NZBA)**, ki ima za cilj uskladitev kreditnih in naložbenih portfeljev z doseganjem ničelnih neto emisij najkasneje do leta 2050. Banka je postala podpisnica zaveznitva maja 2022. Naslednji ključni mejnik v povezavi z uvajanjem trajnostnega poslovanja je razvoj celovite Strategije podnebno nevtralnega poslovanja Skupine s ciljem določitve jasnih ciljev razogljičenja portfelja. Proces se je pričel v letu 2022, celovito izvajanje strategije pa je predvideno za leto 2023.
- Skupina se tudi intenzivno pripravlja na izvajanje Direktive o korporativnem poročanju o trajnosti (CSRD), evropskih standardov poročanja o trajnosti (ESRS) in prihodnje **Direktive o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti**.

Ključni okoljski vidiki, vključeni v posamezen steber Okvira trajnostnega razvoja NLB Skupine, so navedeni v nadaljevanju.

Trajnostno poslovanje:

- upravljanje neposrednih okoljskih vplivov Skupine,
- merjenje, upravljanje in poročanje o neposrednem vplivu Skupine (Obseg 1, Obseg 2, Obseg 3), v skladu s priznanimi mednarodnimi standardi in pobudami,
- uvedba ukrepov za zmanjšanje operativnega okoljskega odtisa Skupine,
- uvedba okoljskih elementov v nabavni proces, vključno z odgovornim upravljanjem nabave in dobavne verige v smislu obvladovanja okoljskih tveganj.

Trajnostno financiranje:

- uvedba Strategije podnebne nevtralnosti Skupine, ki ima za cilj uskladitev kreditnih in naložbenih portfeljev z doseganjem ničelnih neto emisij najkasneje do leta 2050,
- uvedba okoljskih dejavnikov (v okviru celovitega ESG okvira, ustreznih standardov in meril v poslovne in naložbene odločitve Skupine,
- podpiranje Ciljev trajnostnega razvoja OZN s financiranjem in naložbenimi dejavnostmi ter novimi produkti in storitvami,

- upravljanje podnebnih in drugih okoljskih tveganj ter iskanje poslovnih priložnosti, ki izhajajo iz prehoda na nizkoogljično, bolj vključujoče in krožno gospodarstvo,
- podpiranje komitentov pri njihovi lastni preobrazbi v nizkoogljično poslovanje in preusmeritev kapitalskih tokov v smer zelenega prehoda (trajnostno financiranje za podjetja in komitente iz prebivalstva)
- vzpostavitev NLB Okvirja za izdajo zelenih obveznic in izdaja zelenih prednostnih obveznic v višini 500 mio EUR v juniju 2023. Z zbranimi sredstvi lahko Skupina financira ali refinancira obstoječa ali prihodnja projektna posojila za podporo projektom na področju obnovljivih virov energije, energetske učinkovitosti, zelenih stavb, čistega prometa, trajnostnega gospodarjenja z vodami in odpadnimi vodami ter preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja. Izkupiček od obveznic bo dodeljen v roku 36 mesecev od datuma izdaje. To je prva obveznica slovenskega izdajatelja, ki je po najboljših močeh usklajena tako s tehničnimi merili taksonomije EU kot z minimalnimi socialnimi varovalkami, kar potrjuje pomemben prispevek k okoljskim ciljem EU – predvsem k blaženju podnebnih sprememb.

Prispevek k družbi:

- upravljanje donacij, sponzorstev, partnerstev in projektov v skladu z visokimi standardi upravljanja,
- uskladitev družbeno-odgovornih dejavnosti s Cilji trajnostnega razvoja OZN,
- krepitev zavedanja zaposlenih in drugih deležnikov o okoljskih vidikih.

Več informacij:

- Celoten seznam trajnostnih gospodarskih dejavnosti (okoljskih in družbenih), ki jih spodbuja Skupina: Okvir trajnosti NLB Skupine, (stran 15): dostopen na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Strateški pristop upravljanja okoljskih vidikov: Okvir trajnosti NLB Skupine, (stran 9), dostopen na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Ogljični odtis in ostali okoljski vidiki: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Vpliv poslovanja NLB Skupine na okolje, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Upravljanje človeških virov: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Odgovornost do zaposlenih, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Ključne dejavnosti, povezane s strankami: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Odgovornost do strank, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Družbeno odgovorne dejavnosti: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Prispevek k družbi, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

b. Splošni in posamični cilji ter omejitve za ocenjevanje in obravnavanje okoljskega tveganja v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju ter ocenjevanje uspešnosti glede na te cilje in omejitve, vključno z informacijami, usmerjenimi v prihodnost, o zasnovi poslovne strategije in postopkov

Skupina izvaja oceno pomembnosti kot del celotnega procesa opredelitve tveganj, da določi stopnjo tranzicijskega in fizičnega tveganja, ki mu je izpostavljena. V procesu opredelitve dejavnikov okoljskega tveganja se ocenijo ustrezni kanali prenosa in njihova pomembnost ter kratkoročni in dolgoročni vpliv na finančno poslovanje Skupine. Z vidika fizičnega tveganja sta najpomembnejši naravni nesreči suša in poplave; tudi toča in viharji so pogosti, a manj pomembni. Lahko pa pričakujemo, da se bo dolgoročno ta vpliv povečeval, namreč če ne bodo pravočasno sprejete ustrezne spremembe politik. Kronično tveganje ni opredeljeno kot pomembno tveganje. Tranzicijska tveganja se pojavljajo že kratkoročno zaradi odločenosti EU, da zmanjša emisije ogljika v skladu s svojo ambiciozno strategijo doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050. Z uvedbo strategije podnebno nevtralnega poslovanja Skupine v letu 2023 se pričakuje, da se bodo vplivi poslovanja dolgoročno postopoma zmanjševali. Vendar pa jih je Skupina ocenila bolj kot materialno in manj kot fizično tveganje. Banka je v letu 2022 prvič pridobila oceno tveganja ESG. Dodeljena ocena (17,7) odraža nizko tveganje pomembnih finančnih vplivov iz naslova dejavnikov ESG.

Skupina je leta 2020 izvedla tudi analizo učinka v skladu z okvirom UN PRB in določila tri ključna področja vpliva: (1) Podnebje, (2) Učinkovitost in varnost virov, (3) Vključujoča in zdrava gospodarstva ter opredelila cilje za vsako področje, kar je prikazano v spodnji tabeli¹. Prvo in drugo področje obravnavata okoljske vidike, medtem ko tretje področje obravnava družbene vidike, zato je opisano v kvalitativnih informacijah o družbenih tveganjih.

¹ Ključna področja vpliva in cilji so bili opredeljeni leta 2021 v okviru analize učinka Skupine. Skupno je bilo po poslovnih linijah opredeljenih 13 področij vpliva. Temu so sledile analiza portfelja Skupine, analiza pomembnosti in potreb po državah, v katerih je Skupina prisotna. Skupina je na podlagi teh analiz kot prednostna opredelila tri najpomembnejša področja vpliva in javno objavila 4 ključne cilje.

Junija je UNEP FI podal drugo odzivno poročilo o implementaciji načel odgovornega bančništva in kot pozitivne vidike izpostavil implementacijo načel, razvoj na področju podnebnih sprememb in spodbujanja trajnostne kulture. Skladno s priporočili bo Skupina nadaljevala z zastavljanjem prioritarnih in konkretnih ciljev na svojih področjih vpliva. Rezultati bodo razkriti na letni ravni in bodo na voljo v Trajnostnem poročilu NLB Skupine in Razkritjih za leto 2023.

Tabela 26: Ključno področje vpliva, cilji, rezultati v letu 2022 in napoved

Področje vpliva	Cilji	Rezultati na 31. 12. 2022	Napoved
Podnebje			
Obseg novega trajnostnega financiranja podjetij v Skupini (do 2030)*	785 mio EUR	166,9 mio EUR	Skladno z načrti. V letu 2023 bo Skupina še naprej podpirala komitente pri zelenem prehodu z natančnim prilagajanjem produktov z upoštevanjem prihodnje zakonodaje in tehničnega razvoja, pa tudi z zagotavljanjem pravočasnih in relevantnih informacij o možnih rešitvah za zmanjšanje njihovega okoljskega odtisa.
Električna energija, ki jo porabi Skupina, pridobljena iz brezogljivičnih virov (do 2030)	75 %	70 %	Skladno z načrti. V Banki in NLB Komercialni banki Beograd je 100 % porabljene električne, pridobljene iz brezogljivičnih virov, medtem ko je ravni Skupine ta delež 70 %.
Učinkovitost in varnost virov			
Število papirnih izpisov v poslovanju Skupine (do 2025 v primerjavi z izhodiščnim letom 2019)	50 %	43 %	Skladno z načrti. Skupina bo nadaljevala z ukrepi, s katerimi bo nadalje zmanjševala obseg tiskanja.

* Razvrščanje zelenega kreditiranja se nanaša na interno metodologijo NLB Skupine, ki se nanaša na okvire EBRD, MIGA in taksonomijo EU. Če je kredit razvrščen v kateregakoli od teh okvirov, se trenutno obravnava kot zeleni kredit. Za zagotovitev uporabnega in standardiziranega pregleda zelenega kreditiranja bo ta metodologija v celoti usklajena s CSRD, ESRS in taksonomijo EU v regulativnih časovnih okvirih.

c. Sedanje naložbene dejavnosti in (prihodnji) naložbeni cilji v zvezi z okoljskimi cilji in dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo EU

Strategija podnebno nevtralnega poslovanja

Skupina je zavezana k podpori in financiranju prehoda na nizkoogljivo gospodarstvo. Kvantitativnih okoljskih ciljev v zvezi s tem še nismo postavili, saj še ne razpolagamo s točnimi podatki o emisijah in drugih okoljskih zadevah naših strank. Kljub temu je Skupina v letu 2022 opravila več dejavnosti za izračun emisij toplogrednih plinov v kreditnem portfelju in začela postopek določanja jasne strategije in ciljev razogljivenja.

Maja 2022 se je Skupina pridružila UNEP FI – Zavezništvu za podnebno nevtralno bančništvo, ki ima za cilj uskladitev kreditnih in naložbenih portfeljev z doseganjem ničelnih neto emisij najkasneje do leta 2050. V letu 2023 bo Skupina razvila celovito Strategijo podnebno nevtralnega poslovanja Skupine s ciljem določitve jasnih ciljev razogljivenja portfelja do novembra 2023.

Izračuni in dodatne informacije o financiranih emisijah so predstavljene v poglavju 10.4. Kreditna kakovost izpostavljenosti.

Taksonomija EU

Skupina nadaljuje z implementacijo taksonomije EU v trajnostno financiranje. Poročilo o uskladitvi s taksonomijo EU, tj. v kolikšni meri poslovanje Skupine prispeva k aktivnostim, ki se po tehničnih merilih za pregled iz uredbe EU o taksonomiji štejejo za okoljsko trajnostne, bo razkrito v letnem poročilu Skupine v letu 2024.²

² V skladu z uredbo EU o taksonomiji morajo banke, za katere velja direktiva o nefinančnem poročanju, od leta 2024 v svojih letnih nefinančnih izkazih poročati o svoji usklajenosti s taksonomijo

Skupina je tudi osredotočena na ozaveščanje o pomenu in pomenu taksonomije EU v bančnem in poslovnem sektorju. Skupina bo pri tem še naprej aktivno sodelovala, tako z zagotavljanjem podpore podjetjem, sodelovanjem z drugimi bankami in osredotočanjem na nadaljnjo implementacijo taksonomije EU.

Več informacij:

- Izračuni in dodatne informacije o Taksonomiji EU so predstavljeni v Poročilu o trajnostnem razvoju Skupine, poglavje Razkritja Taksonomije EU, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

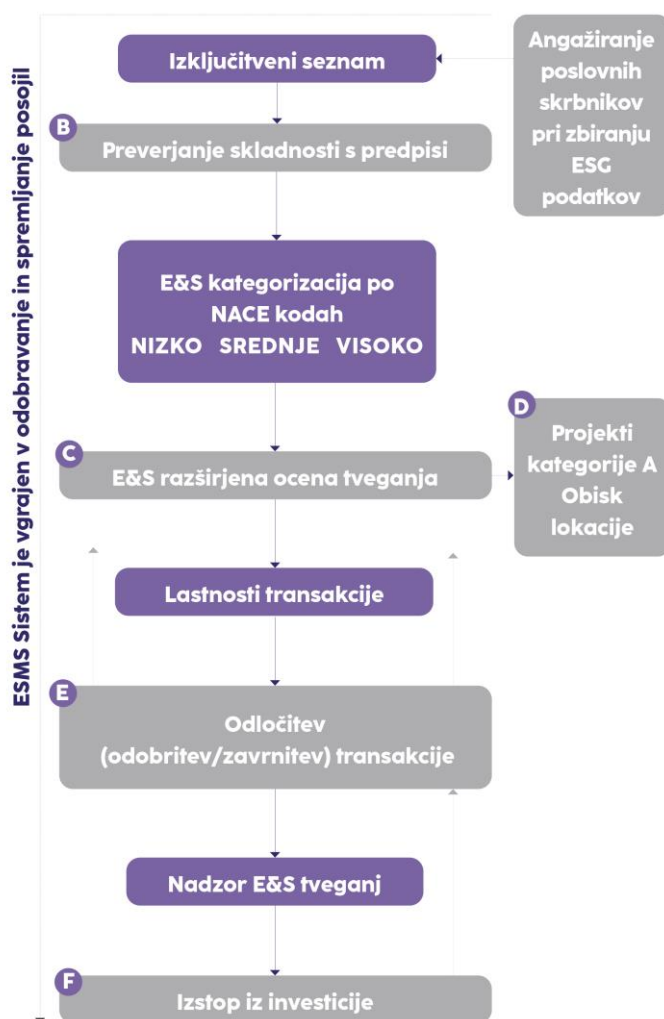
d. Politike in postopki v zvezi z neposrednim in posrednim sodelovanjem z novimi ali obstoječimi nasprotnimi strankami pri njihovih strategijah za blažitev in zmanjševanje okoljskih tveganj

Skupina je vzpostavila Sistem upravljanja okolja in družbe (ESMS), mehanizem za okoljski in socialni pregled sedanjih ali potencialnih vlog za financiranje glede na izključitveni seznam organa MIGA in Evropske banke za obnovo in razvoj EBRD ter upošteva veljavne okoljske in socialne zakonodaje. Na ravni Skupine je upravljanje ESG tveganj celovito vključeno v proces odobravanja naložb in zajema z njimi povezano upravljanje kreditnega tveganja. Trajnostno financiranje se izvaja v skladu z ESMS.

Ob obravnavi ESG tveganj v vseh fazah procesa odobravanja naložb, se ESG merila upoštevajo tudi v postopku vrednotenja zavarovanja.

Jasno opredeljeni koraki obvladovanja ESG tveganj v Skupini so povzeti in prikazani v naslednji shemi:

Ključni koraki procesa odobravanja naložb

Ključni koraki procesa odobravanja naložb:

- Zbiranje podatkov o ESG je vključeno v pravila in postopke povezane z zagotovitvijo dobrega poznavanja komitentov.
- Po preverbi, da naložba ni vključena na izključitveni seznam, se opravi preverba skladnosti s predpisi, s katero se preveri, da komitent deluje v skladu z veljavnimi zakoni, predpisi in standardi, vključno z okoljskimi predpisi ter predpisi o zdravju in varnosti, gradbenimi dovoljenji ter licencami in dovoljenji za obratovanje.
- Če je naložba opredeljena kot naložba z visokim okoljskim ali družbenim tveganjem, je uveden strog postopek upravljanja odstopanj, ki zagotavlja razširjeno oceno tveganja.
- V času trajanja projekta se vzpostavi spremljanje ESG tveganj z namenom ocenitve vpliva vsakega tveganja in priprave strategije za njihovo blaženje. S tem se zagotovi, da se tveganja ustrezno obravnava in da se prepozna morebitne spremembe ali novo nastala tveganja in jih takoj ustrezno obravnava.
- Če naložba komitenta ni v skladu z ESG zahtevami, ocenimo položaj in določimo najprimernejši način postopanja. To lahko vključuje izhod iz naložbe ali ukrepe za blaženje tveganja neskladnosti. Upošteva se možne finančne izgube ali pravne posledice ter tudi morebitno škodo za ugled. Upoštevamo tudi našo splošno ESG strategijo in kako bi izhod iz naložbe lahko vplival na sposobnost doseganja naših ESG ciljev.
- Pri stanovanjskih hipotekah je za izračun toplogrednih plinov najpomembnejša energetska izkaznica stavb (EI). Zato Banka za nova financiranja zbere energetske izkaznice za nepremičnine, uporabljene za zavarovanje, v vseh primerih, kjer je energetska izkaznica po slovenski zakonodaji obvezna. Lastniki stavb, ki svojih stavb ne prodajajo ali oddajajo, ne potrebujejo energetske izkaznice. Za naknadno knjiženje Banka uporablja dejanske podatke iz javnega registra EI in modelirane EI. Za modelirane EI v Sloveniji je zunanji ponudnik modeliral manjkajoče EI na podlagi podatkov iz javnih registrov EI in informacij iz nacionalnega katastra stavb. V Skupini so aktivnosti za zbiranje dodatnih javnih in modeliranih energetskih izkaznic v teku.

V okviru obvladovanja ESG tveganj, ki izvirajo iz poslovanja naših komitentov, je Banka začela uporabljati vprašalnik, ki je bil razvit v sodelovanju z Združenjem bank Slovenije. Vprašalnik je del skrbnega pregleda v okviru ESMS za komitente z izpostavljenostjo nad 10 milijonov EUR in visoko kategorizacijo ESG tveganja. V okviru postopka morajo komitenti pojasniti, ali imajo v poslovanju podjetja vzpostavljene politike v zvezi z vidiki ESG na naslednjih ključnih področjih: vzpostavitev okoljskih politik, ocena izpustov toplogrednih plinov in s tem povezani ukrepi za njihovo zmanjšanje, zmanjševanje okoljskih tveganj, EU – taksonomski podatki.

Določanje bonitetnih ocen komitentov, ki so materialno pomembni za Skupino in izdajanje mnenj o naložbi, je centralizirano v okviru Kreditnega odbora Banke. Postopek temelji na načelu so-odločanja, pri čemer Kreditni odbor v posamezni članici Skupine sprejme odločitev, nato pa Kreditni odbor Banke poda naložbeno mnenje. V Skupini se poglobljena ocena okoljskega in družbenega tveganja izvede za naslednje transakcije:

- Financiranje projektov ali posojilo podjetju z ročnostjo najmanj 36 mesecev, ki se nanaša na projekt s skupno vrednostjo nad 10 milijonov EUR.
- Korporativno posojilo podjetju z ročnostjo najmanj 36 mesecev in izpostavljenostjo stranke nad 10 milijoni EUR.
- Vloge za financiranje, ki se nanašajo na transakcije na sekundarnem trgu ali sindicirana posojila, pri katerih je udeležba Banke manjša od 25 % skupne vrednosti posojila.

10.1.2. Upravljanje

e. Odgovornosti upravljalnega organa za določitev okvira za upravljanje tveganj ter nadzor in upravljanje izvajanja ciljev, strategije in politik v okviru upravljanja okoljskih tveganj, ki zajemajo ustrezne kanale prenosa

Skupina redno spremlja in krepi obstoječe mehanizme in aktivnosti za odgovorno upravljanje in nadzor okoljskih, socialnih in upravljalnih tveganj, vključno z okoljskimi. Izvedena je bila prva celovita notranja revizija na ESG področju, na osnovi katere je bil izdelan akcijski načrt za nadaljnjo krepitev upravljanja področja. Skupina je tudi ambasador iniciative Chapter Zero, ki članom nadzornih svetov in uprav članic Skupine omogoča krepitev kompetenc za ustrezno naslavljanje podnebnih sprememb v poslovnem modelu.

Skupina je vzpostavila celovit okvir trajnostnega upravljanja (od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor), kjer imata odgovornost za upravljanje in nadzor implementacije vidikov (dejavniki in tveganja), povezanih s trajnostjo, Uprava in Nadzorni svet Banke kot najvišja organa upravljanja. V letu 2022 sta oba organa upravljanja obravnavala (obravnavala in/ali sprejela sklepe) več tem, povezanih z ESG, vključno z okoljskimi temami, na svojem področju odgovornosti,

bodisi samostojno bodisi v povezavi s širšimi strateškimi temami. Med obravnavanimi temami so bile tudi: strategija podnebne nevtralnosti, meritev operativnega ogljičnega odtisa in s tem povezani ukrepi za zmanjšanje vpliva na okolje.

V Skupini je odgovornost za upravljanje njenega okoljskega in družbenega vpliva učinkovito delegirana med vodstvom in poslovnimi področji. Prepoznavamo namreč zapletenost izzivov, povezanih z raznolikimi vprašanji trajnosti, in nujnost integracije vseh poslovnih področij in vidikov v proces upravljanja. Zato poleg uprav in nadzornih svetov v Skupini tudi vsi drugi organi upravljanja (komisije nadzornih svetov, kolektivni organi odločanja in posvetovalni organi uprave) na svojem področju dela in odgovornosti obravnavajo trajnostni razvoj, vključno s tveganji, povezanimi s podnebjem, ter drugimi okoljskimi in družbenimi tveganji in ESG kriteriji.

Posamezne organizacijske enote, ki so odgovorne za specifično področje okoljskega tveganja, so odgovorne za določitev okvira za okoljska tveganja, identifikacijo, merjenje in spremljanje tveganj, organizacijo usposabljanj in vzpostavitev mehanizma za reševanje kršitev. Prav tako so odgovorne za razvoj in posodabljanje notranjih aktov ter usmerjanje njihovega izvajanja pri delovanju Skupine.

Vzpostavljenih je več odborov, kot opisano v točki (g), ki nudijo podporo Upravi pri izpolnjevanju odgovornosti pri upravljanju zadevnih področij. Prepoznavanje tveganj in priložnosti, ki izvirajo iz okoljskih (poleg družbenih in upravljavskih) vprašanj, ter podpora in pospeševanje uvedbe ESG dejavnikov v Skupini so med ključnimi odgovornostmi vsakega odbora. Če je v skladu z notranjimi pravili in postopki potrebno, so družbena tveganja obravnavana tudi na ustreznih odborih Nadzornega sveta.

Ob tem se okoljska tveganja spremljajo v okviru sistema notranjih kontrol, in sicer na treh ravneh: na prvi ravni (vse poslovne in neposlovne enote), na drugi ravni (upravljanje tveganj in skladnost poslovanja) ter na tretji ravni (notranja revizija). V primeru zaznane nevarnosti, da bi okoljsko tveganje lahko vplivalo na poslovni model Skupine, njeno poslovanje ali rezultate, se takšni primeri razrešijo skladno z notranjimi pravili in postopki.

Več informacij:

- Podrobnejše razlage so opisane v točki (f) in (g) v kvalitativnih razkritjih o okoljskih tveganjih.
- Podrobnejše informacije o odgovornostih upravljalnega organa so opisane v Poročilu o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Upravljanje, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

f. Vključitev kratko-, srednje- in dolgoročnih učinkov okoljskih dejavnikov in tveganj s strani upravljalnega organa, organizacijska struktura poslovnih področij in funkcij notranjega nadzora

Organizacijska struktura, povezana z obvladovanjem okoljskih dejavnikov in tveganj, je opisana v točki (e).

Notranje kontrole so vzpostavljene na vseh ravneh organizacijske strukture banke, zlasti na ravneh komercialnih, nadzornih in podpornih funkcij ter vseh finančnih storitev Banke. Vodilo za vsakodnevno poslovanje je interna politika Sistem notranjih kontrol, ki opredeljuje sistem notranjih kontrol ter odgovornosti za vzpostavitev, neprekinjeno delovanje in izboljšanje sistema. Spremljava poslovanja in zalednih služb je vzpostavljena na ravni organizacijskih enot.

Banka je sprejela interni akt z naslovom Politika Sistem notranjih kontrol, ki zajema pravila, postopke in organizacijsko strukturo, katerih cilj je:

- zagotoviti učinkovito in dosledno izvajanja strategij in poslovanja Banke,
- zagotoviti učinkovito in dosledne izvajanje postopkov v Banki,
- zaščititi vrednosti premoženja Banke,
- zagotoviti zanesljivost in celovitost računovodskih ter upravljavskih podatkov in informacij,
- zagotoviti poslovanje in delovanje Banke v skladu z vsemi veljavnimi pravili in predpisi.

Ustreznost mehanizmov notranjih kontrol je določena na podlagi neodvisnosti, kakovosti in veljavnosti:

- pravilnikov in kontrol izvedbe organizacijskih, poslovnih in delovnih procesov Banke (notranje kontrole) ter
- notranjih kontrolnih funkcij in oddelkov (notranje kontrolne funkcije).

Sistem notranjih kontrol v Skupini se izvaja na več ravneh, to pomeni kontrole prve, druge in tretje ravni, kar velja tudi za vidike, povezane s podnebjem, ESG in širšimi trajnostnimi vidiki. Sistem notranje kontrole je zasnovan tako, da

zagotovi, da je za vsako ključno tveganje vzpostavljen proces ali drug ukrep za učinkovito zmanjšanje ali obvladovanje tega tveganja in da je proces ali ukrep učinkovit za ta namen.

Prva obrambna linija

Prva linija obrambe je zasnovana tako, da zagotavlja pravilno izvajanje poslovnih aktivnosti, torej poslovanja Banke. Nadzor na vsakem od posameznih poslovnih področij izvaja pristojna organizacijska enota (OE), ki je odgovorna za izvedbo postopkov v skladu s Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju.

Vse poslovne in neposlovne organizacijske enote predstavljajo prvo obrambno linijo in imajo primarno odgovornost vsakdanjega upravljanja tveganj na področju zadev, povezanih s podnebjem ali drugimi vprašanji s področja ESG. To velja še posebno za zaposlene, ki so v neposrednem stiku s strankami na področju poslovanja s podjetji, prebivalstvom in finančnih trgih, katerih glavne naloge so:

- Izvajanje dejavnosti s komitenti znotraj vzpostavljenega okvira ESMS, odgovorni so za prepoznavanje in upravljanje podnebnih tveganj in drugih tveganj, povezanih z ESG.
- Pridobivanje ustreznih informacij o trajnostnem profilu komitenta (težnje, potrebe, načrti za razogljičenje itd.), prepoznavanje novih priložnosti v komercialni strategiji ob upoštevanju internih aktov.
- Obveščanje strank o razvoju novih trajnostnih bančnih produktov prek internih obvestil, namenskih internih strani, priročnikov in izobraževalnih srečanj.
- Podajanje jasnih usmeritev glede novih produktov in procesov.
- Razumevanje in prepoznavanje možnih podnebnih in drugih trajnostnih tveganj.
- Sodelovanje pri aktivnostih ozaveščanja ali usposabljanju o podnebnih in drugih temah ESG.

Poleg osebja v stiku s strankami, so tudi zaposleni v zalednih pisarnah odgovorni za prepoznavanje tveganj in priložnosti, povezanih s trajnostjo, za razpravo ali poročanje o njih svojim nadrejenim ter za sodelovanje v dejavnostih ozaveščanja ali usposabljanja.

Druga obrambna linija

Druga raven obrambe je razdeljena med funkcije notranjih kontrol; tj. upravljanje tveganj in skladnost poslovanja; slednje izvajajo neodvisne kontrole in nadzor nad delovanjem prve linije obrambe.

Funkcija obvladovanja tveganja opredeljuje pravila o pripravljenosti za prevzemanje tveganj, strategiji tveganja, drugih politikah in smernicah tveganja, spremljanju in upravljanju tveganj v regulativnem okviru ESG in tveganjih, povezanih s podnebjem. Njena ključna naloga je zagotoviti večjo osredotočenost na celovito obvladovanje tveganj in navzkrižno obvladovanje tveganja, da bi se dodatno okrepilo usmerjanje in ublažitev tveganja v celotni Skupini.

Funkcija skladnosti poslovanja skrbi za nadzor nad pravilno implementacijo in zagotavljanjem skladnosti (linijske kontrole) z regulativnim okvirom, njeno dosledno interpretacijo na ravni Skupine, pa tudi za prepoznavanje, ocenjevanje, preprečevanje in spremljanje vseh tveganj za skladnost in integriteto v Banki. V skladu z omenjeno politiko, je funkcija skladnosti poslovanja odgovorna za nadzor pravilnega izvajanja in zagotavljanje skladnosti (kontrola linij) z regulativnim okvirom in njegovo dosledno interpretacijo na ravni Skupine. Med odgovornostmi funkcije skladnosti je tudi zagotavljanje storitev svetovanja posameznim enotam o veljavnih zakonih, direktivah, standardih in predpisih ter usmerjanje in podpora pri zagotavljanju skladnosti, pa tudi pri prepoznavanju, ocenjevanju, preprečevanju in spremljanju vseh tveganj za skladnost in integriteto v Skupini. Vse navedeno velja tudi za regulativni okvir za ESG in podnebna tveganja:

- Upravljanje sprememb v pravnem okolju med drugim vključuje tudi podnebna tveganja in tveganja, povezana z ESG (v skladu z internim aktom – Pravilnikom o upravljanju sprememb v pravnem okolju). Skladnost je vključena in spremlja novosti na regulativnem področju in o njih obvešča ustrezne enote (npr. novičniki o regulativnih spremembah); vključena je tudi v splošne aktivnosti trajnostnega razvoja in ima tako ustrezen nadzor nad

izvajanjem aktivnosti na tem področju. Stanje izvajanja pravnih sprememb ali prilagoditev poslovanju Banke se poroča redno, vendar ne manj kot enkrat na trimesečje, Upravi in ločeno Nadzornemu svetu in, kjer je to primerno, funkciji upravljanja tveganj ter drugim operativnim enotam.

- Skladnost poslovanja je aktivno vključena v ad hoc delovne skupine za trajnostno poslovanje in Odbor za trajnostni razvoj, redno pa sodeluje tudi z Oddelkom za trajnostni razvoj. Poleg tega je področje ESG v kreditnem procesu in implementacija taksonomije EU vključeno v okvir spremljanja skladnosti pregleda skladnosti procesov ter v delovni načrt skladnosti in integritete za leto 2023.

Tretja obrambna linija

Tretjo raven kontrole izvaja funkcija notranje revizije, ki ocenjuje in redno preverja popolnost, funkcionalnost in ustreznost sistema notranjih kontrol. Notranja revizija je popolnoma neodvisna tako od prve linije, kot od drugostopenjskih kontrolnih funkcij. Trajnost oz. ESG je del revizijskih procesov (celovit pregled vseh dejavnosti v Banki, ki so predmet notranje revizije) in je vključen v redno letno analizo tveganj. Prvi celoviti revizijski pregled na ravni Skupine se je začel leta 2000 in zaključil leta 2023. Revizijsko poročilo je vsebovalo ugotovitve, priporočila in revizijsko mnenje, izvajanje priporočil se redno spremlja.

Več informacij:

- Integracija ESG tveganj v postopek odobranja kreditov in ustreznem upravljanju je podrobneje opisana v točki (d).
- g. Vključitev ukrepov za upravljanje okoljskih dejavnikov in tveganj v ureditve notranjega upravljanja, vključno z vlogo odborov, dodelitvijo nalog in odgovornosti ter povratnimi informacijami funkcije upravljanja tveganj upravljalnemu organu, kar zajema ustrezne kanale prenosa**

Odbori

Za pomoč in svetovanje pri implementaciji trajnostnega razvoja ter za opravljanje posameznih nalog v okviru pooblastil Uprave je imenovanih več odborov:

- Odbor za trajnostni razvoj je posvetovalno telo, ki obravnava tveganja in priložnosti, povezane s podnebjem in drugimi vprašanji trajnosti. Vloga in odgovornosti odbora so podrobneje opisane v poglavju Odbor za trajnostni razvoj Skupine.
- Vsa vprašanja upravljanja vključno s trajnostjo so obravnavana in potrjena na šestih kolektivnih organih odločanja: Kreditni odbor za pravne osebe, Odbor za upravljanje z bilanco Skupine, Odbor za operativna tveganja Banke, Odbor za upravljanje naložbenih nepremičnin Skupine, Kolegij prodaje in Odbor za tveganja.
- Ustreznim članom Uprave nudijo podporo direktorji (raven B-1) in trije organi odločanja: Odbor za nove in obstoječe produkte, Odbor za poslovno informacijsko arhitekturo IT in Odbor za upravljanje podatkov.

Odbori nudijo podporo Upravi pri izpolnjevanju odgovornosti pri upravljanju zadevnih področij. Prepoznavanje tveganj in priložnosti, ki izvirajo iz okoljskih, družbenih in upravljavskih vprašanj, ter podpora in pospeševanje implementacije dejavnikov ESG v Skupini so nekatere od ključnih odgovornosti vsakega odbora.

V skladu z določili Statuta Banke Nadzorni svet prav tako imenuje komisije, ki delujejo kot posvetovalna telesa Nadzornega sveta Banke, obravnavajo predlagana gradiva in predlagane sklepe Uprave Banke na posameznih področjih, ki so namenjeni za obravnavo na sejah Nadzornega sveta. V času objave tega poročila je imel Nadzorni svet Banke pet komisij, ki so pristojne tudi za obravnavo vprašanj s področja trajnosti: Komisija za revizijo, Komisija za tveganja, Komisija za imenovanja, Komisija za prejemke ter Komisija za operativno poslovanje in IT.

Odbor za trajnostni razvoj

Odbor za trajnostni razvoj nastopa predvsem kot posvetovalni organ Uprave Banke, kadar je to potrebno. Vse morebitne odločitve, ki jih sprejme odbor, dodatno potrdi Uprava Banke na korespondenčni seji. Odbor se sestaja najmanj enkrat na četrletje, z ad-hoc sestanki po potrebi.

Odbor ima 20 članov. Predsednik odbora je predsednik Uprave Banke, namestnik predsednika odbora pa je direktor Strategije in poslovnega razvoja. Člani Odbora za trajnostni razvoj so višji vodilni delavci z vseh področij Banke. Poleg tega so na sestanke trajno vabljeni tudi člani prav članic Skupine, koordinatorji za ESG in pooblaščenca za ESMS Skupine.

Odbor nadzira implementacijo dejavnikov ESG v poslovni model Banke in članic Skupine na osredotočen in usklajen način v celotni družbi ter izdaja mnenja, priporočila, pobude in sprejema potrebne in ustrezne odločitve. Odbor obravnava, razvija in odobrava strategije trajnostnega poslovanja, politike, pobude, metodologije, ključne kazalnike uspešnosti poslovanja in druge ustrezne postopke ter vpliva na strateške cilje, povezane s trajnostnim poslovanjem, in nadzira njihov razvoj ter izvajanje. V primeru odstopanja od ciljev Odbor za trajnostni razvoj predlaga korektivne ukrepe.

Odbor spremlja:

- vse ključne dejavnosti oddelka za trajnostni razvoj, ki je osrednja skupina za koordinacijo in spremljavo implementacije trajnostnega poslovanja,
- izvajanje dejavnosti na področju trajnostnega poslovanja, vključno z regulativnimi zahtevami, pogodbenimi obveznostmi, potrebami vlagateljev, ESMS sistemom banke, KPI, povezanimi z trajnostjo, ter zavezami glede trajnostnega poslovanja, ki vplivajo na uspešnost poslovanja Skupine na področju ESG,
- razvoj novih produktov za trajnostno financiranje in razvoj portfelja (področja: potrošniki, podjetja, korporativno),
- stanje trajnostnih naložb, portfelj trajnostnih kreditov in splošno stanje trajnostnega razvoja v Skupini.

Oddelek za trajnostni razvoj

V letu 2022 je Banka nadgradila prejšnjo organizacijsko ureditev in vzpostavila namensko organizacijsko enoto – oddelek Trajnostni razvoj v okviru organizacijske enote Strategija in poslovni razvoj. Na ta način se trajnostni razvoj koordinira prek osrednje koordinacijske enote v Banki, ki poroča neposredno predsedniku Uprave Banke, ta pa redno poroča Upravi in Nadzornemu svetu.

Oddelek za trajnostni razvoj podaja predloge v zvezi z Okvirom trajnostnega razvoja, spodbuja in nadzira izvajanje načrta trajnostnega razvoja, meri rezultate in poroča o stanju. Pripravlja tudi Poročilo o trajnostnem razvoju Skupine in zagotavlja skladnost z ustreznimi predpisi ter vključevanje ustreznih poročevalskih okvirov (GRI, TCFD). Zagotavlja tudi koordinacijo drugih načrtov v zvezi z ESG, na primer Načel odgovornega bančništva – standardov in zahtev okoljskega in družbenega poslovanja UNEP FI ter organov EBRD in MIGA. V sodelovanju z vsemi pomembnimi funkcijami Banke, je Oddelek za trajnostni razvoj tudi skrbnik projekta Strategija podnebno nevtralnega poslovanja NLB Skupine.

Upravljanje trajnostnega poslovanja v članicah Skupine

Za krepitev zavesti in učinkovito integracijo trajnostnega razvoja po vsej Skupini je vsaka članica Skupine imenovala predstavnika (specialista ali člana višjega vodstva), ki je odgovoren za aktivno sodelovanje z Oddelkom za trajnostni razvoj, za lokalno upravljanje in izvrševanje trajnostnih pobud ter za poročanje lokalnim upravam.

Skupina ima z imenovanjem ESMS in ESG koordinatorjev v članicah Skupine določeno raven standardizacije in harmonizacije v zvezi s trajnostnim razvojem v celotni Skupini. Nadaljnja standardizacija postopov in procesov se nadaljuje in bo zaključena v letu 2023.

Praviloma se politike, povezane s trajnostjo, najprej sprejmejo v Banki, medtem ko so članice Skupine odgovorne za njihovo prilagoditev in implementacijo v poslovanje članice, praviloma v treh mesecih po sprejetju v Banki. Oddelek za trajnostni razvoj redno izvaja usposabljanja za članice Skupine in jim svetuje glede izvajanja politike in o drugih aktualnih temah. Članice redno poročajo o ključnih dosežkih in vprašanih, ključne teme se poročajo tudi na Trajnostnemu odboru, po potrebi pa se poročajo tudi Upravi ali Nadzornemu svetu. Z namenom povečati jasnost in učinkovitost delovanja Skupine na področju trajnosti, se pripravljajo ESG standardi Skupine, ki bodo predvidoma implementirani v letu 2023.

Ad-hoc delovne skupine

Strateški in agilni pristop k trajnostnemu upravljanju in organizaciji se uresničuje tudi prek ad hoc delovnih skupin. Te skupine se ustanovijo za obravnavanje in reševanje različnih trajnostnih tem ter vključujejo različne notranje in zunanje zainteresirane strani glede na naravo teme.

h. Hierarhija poročanja in pogostost poročanja v zvezi z okoljskim tveganjem

O temah, povezanih s trajnostjo, vključno z ESG tveganji, se redno razpravlja in poroča na vseh sejah organov upravljanja ter pri vsakodnevnem delu, v skladu z internimi pravili in postopki. Seje odborov (navedeni v točki (g) zgoraj), so klicane redno in pogosto, v skladu z načrtom sej. Večina sej poteka enkrat tedensko, nekatere mesečno ali na vsaka dva do tri mesece. V primeru nujnosti teme so klicani ad hoc sestanki. Funkcije notranjih kontrol imajo

dostop do Nadzornega sveta na način, ki ga predpisujejo predpisi s področja bančništva. Nadzornemu svetu redno (četrtletno) poročajo o svojem delu.

i. Usklajenost politike prejemkov s cilji institucije, povezanimi z okoljskimi tveganji

Določanje ciljev, ocenjevanje uspešnosti in okvir nagrajevanja članov za najvišje organe upravljanja ter druge opredeljene zaposlene, ki lahko pomembno vplivajo na profil tveganja Banke in/ali Skupine v okviru svojih nalog in aktivnosti, so določeni v Politiki prejemkov za člane Nadzornega sveta in Uprave NLB in Politiki prejemkov za zaposlene v NLB in Skupini NLB (v nadaljevanju politiki prejemkov)³. Na osnovi usmeritev so bila načela obeh politik prejemkov implementirana tudi v članicah Skupine.

Politiki prejemkov podajata jasne smernice za preudarno nagrajevanje z odgovornimi, poštenimi in transparentnimi mehanizmi nagrajevanja, ki predstavljajo osnovo za razvoj poslovanja s ciljem ustvarjanja in varovanja vrednosti za vse deležnike. Predlog Politike prejemkov odobrita Uprava in Komisija za prejemke, sprejme pa jo Nadzorni svet.

Kot del procesa ocene uspešnosti, Skupina posebno pozornost posveča doseganju ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in drugih ciljev v zvezi z ESG. Na podlagi načrta trajnostnega razvoja Skupine so člani Uprave in drugi opredeljeni zaposleni (tisti, ki lahko v okviru svojih nalog in dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti Banke in/ali Skupine), zavezani k doseganju ciljev, določenih za njihovo področje.

V letu 2023 so bili v njihove načrte uspešnosti vključeni konkretni cilji, ki so bili del njihove individualne ocene, in sicer:

- Predsednik Uprave Banke: utež 10 %
- Drugi člani Uprave Banke: uteži od 5 % do 20 %

Več informacij:

- Poročilo o trajnostnem razvoju Skupine NLB 2022, poglavje Integracija ESG ciljev v politiko nagrajevanja, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

10.1.3. Upravljanje tveganj

j. Vključenost kratko-, srednje- in dolgoročnih učinkov okoljskih dejavnikov in tveganj v okvir za upravljanje tveganj

Skupina izvaja oceno materialnosti kot del celotnega procesa identifikacije tveganj in v skladu s smernicami organov ECB, EBA, BIS, UNEP FI, EBRD ter ostalimi relevantnimi smernicami. Poleg tega Skupina za določitev stopnje podnebnega in okoljskega tveganja, ki ji je izpostavljena, uporablja vse razpoložljive podatke o podnebnju in okolju ter študije različnih državnih institucij, ki so na voljo za njeno regijo. V tem procesu se ocenjuje ustrezne kanale prenosa, njihova materialnost na finančno poslovanje Skupine v kratkoročnem in dolgoročnem obdobju.

k. Opredelitve, metodologije in mednarodni standardi, na katerih temelji okvir za upravljanje okoljskih tveganj

Upravljanje ESG tveganj sledi smernicam organov ECB in EBA s težnjo po celovitem vključevanju v vse ustrezne procese. Poleg tega je Banka podpisnica sporazumov z EBRD, pogodbe o jamstvih z organom MIGA ter Zavezništva ZN za podnebno nevtrarno bančništvo in zavezana Načelom ZN za odgovorno bančništvo.

l. Postopki za ugotavljanje, merjenje in spremljanje dejavnosti in izpostavljenosti (in po potrebi zavarovanja s premoženjem), občutljivih na okoljska tveganja, ki zajemajo ustrezne kanale prenosa

Skupina obravnava v sklopu okoljskih tveganj podnebno tveganje (ki je nadalje razmejeno na tveganje prehoda in fizično tveganje) in druga okoljska tveganja. Tveganje prehoda in fizično tveganje sta podkategoriji podnebnega tveganja. Obe kategoriji se nato naprej delita v še več podkategorij, kot je predstavljeno v spodnji tabeli. V prvem koraku se identificira dejavnike tveganj, ki so relevantni za Slovenijo in druge države, v katerih je prisotna Skupina.

³ V letu 2022 je drugo izdajo Politike prejemkov članov Nadzornega sveta in Uprave NLB sprejel Nadzorni svet Banke in jo potrdila Skupščina delničarjev Banke, pri čemer je glasovanje o tem sklepu posvetovalne narave. Politiko prejemkov zaposlenih NLB in NLB Skupine je v letu 2021 sprejel Nadzorni svet Banke.

Poleg tega Skupina upošteva izpostavljenost drugim okoljskim tveganjem, na primer tveganju biotske raznovrstnosti, odlaganja odpadkov in onesnaževanja. Skupina analizira, kako takšna tveganja lahko vplivajo na njene stranke in Banko samo, ter opredeli kanale prenosa. Skupina tudi oceni, kako drugi dejavniki (viri variabilnosti), ki določajo verjetnost ali velikost vpliva, tako imenovani ojačevalniki, blažilniki in geografska heterogenost, vplivajo na njeno poslovanje. V zadnjem koraku se oceni pomembnost vpliva. Te analize so bile opravljene na podlagi približkov podatkov za CO2 emisije in porabo energije, zgodovinskih podatkov o fizičnem tveganju in strokovnih ocen, podprtih z javno dostopnimi študijami o podnebnih spremembah.

Tabela 27 – Dejavniki tveganja, obravnavani v analizi:

Podnebno tveganje	
Tveganje prehoda	Spremembe podnebnih politik
	Tehnološke spremembe
	Spremembe obnašanja (razpoložanje vlagateljev in potrošnikov)
Fizično tveganje	Akutno fizično tveganje
	Poplave
	Suša
	Vročinski valovi
	Viharji
	Požari v naravi
	Toča
	Žled
	Plazovi
	Kronično fizično tveganje
	Temperaturne spremembe
	Zmanjšana dostopnost vode
	Izguba biotske raznovrstnosti
	Druga okoljska tveganja
	Odlaganje odpadkov
	Varstvo narave vključno z izgubo biotske raznovrstnosti
	Onesnaževanje

Opombe:

- Za analizo učinka se je Skupina odločila, da bo uporabila nekoliko drugačen pristop k razvrstitvi prehodnega tveganja, ki se bolj nanaša na dejavnike tveganja, kot jih opisuje UNEP-FI. Čeprav glavni dejavniki tveganja ostajajo politika, tehnološke in vedenjske spremembe, metodologija UNEP-FI vključuje vpliv tranzicijskega tveganja na stroške, kapitalske izdatke in prihodke.
- Metodologija za oceno okoljskih tveganj je strokovno zasnovana (upošteva kompleksnost, pomanjkanje kakovostnih natančnejših podatkov, primerljivost med institucijami, primerljivost med državami in različnimi kategorij tveganj), čeprav so zaradi navedenih razlogov lahko metodologija v prihodnje tudi spremeni.

Vsakega od identificiranih dejavnikov fizičnih tveganj se oceni z vidika verjetnosti in vpliva. Uporabljena metodologija je interno razvita in temelji na vseh razpoložljivih podatkih o podnebnju in okolju (vključno s škodnimi statistikami zavarovalnic), študijah, ki so na voljo za regijo (ki so jih objavile ustrezne državne institucije), in strokovni presoji. Verjetnost dogodka fizičnega tveganja se ocenjuje na podlagi lokacije izpostavljenosti, medtem ko je vpliv takšnega dogodka ocenjen na podlagi panoge (segmenta) nasprotne strani. Ocena verjetnosti in vpliv se nato združita v oceno ranljivosti.

Za identifikacijo dejavnikov tveganj Skupina uporablja petstopenjsko ocenjevalno lestvico:

1-nizko	2-zmerno nizko	3-zmerno	4-zmerno visoko	5-visoko
----------------	-----------------------	-----------------	------------------------	-----------------

Za stanovanjske hipoteke Skupina ocenjuje tveganje poplav z uporabo poplavnih map, kar pomeni, da se raven tveganja poplave določi na podlagi mikrolokacije nepremičnine. S stališča fizičnega tveganja na kratki in srednji rok Skupina ne razvršča nobene izpostavljenosti kot visoko tvegane. Vendar pa so ob upoštevanju najmanj ugodnih scenarijev podnebnih sprememb določene izpostavljenosti (na primer kmetijstvo v določenih regijah) razvrščene tudi kot visoko fizično tveganje v dolgoročnem obdobju.

Dejavniki tranzicijskih tveganj se ocenjujejo na podlagi metodologije UNEP-FI, ki temelji na panogi. Metodologijo je Skupina dodatno nadgradila in je kombinirana z dejanskimi ali ocenjenimi podatki o emisijah. Tudi tukaj je Skupina uporabila petstopenjsko lestvico, ki je opisana zgoraj. Za stanovanjske hipoteke Skupina ocenjuje tranzicijsko tveganje z uporabo ocene energetske izkaznice stavb, porabe energije in CO2 emisij, ki izhajajo iz EI. S stališča tranzicijskega tveganja se največje tveganje pričakuje v srednjeročnem obdobju, vendar je zaradi ugodne strukture portfelja banke le omejen nabor izpostavljenosti umeščen kot visoko tveganje.

Vplivi s podnebjem povezanih tveganj in drugih ESG tveganj na poslovni model Skupine

V procesu prepoznavne tveganj se ocenjujejo ustrezni kanali prenosa ter njihova pomembnost in vpliv na finančno uspešnost Skupine v kratkoročnem in dolgoročnem obdobju, so opisani v spodnji tabeli.

Tabela 28: Vplivi s podnebjem povezanih tveganj in ključne aktivnosti za blaženje teh tveganj

<p>Vpliv tranzicijskega tveganja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tranzicijska tveganja se pojavljajo že kratkoročno zaradi odločitve EU za zmanjšanje ogljičnih emisij v skladu z ambiciozno strategijo podnebne nevtralnosti do leta 2050. • Z uvedbo strategije podnebne nevtralnosti Skupine v letu 2023 se pričakuje, da se bodo njeni vplivi na dolgi rok postopoma zmanjševali. Skupina je ocenila to tveganje za bolj materialno kot fizično tveganje. To je opazno že prek višjih stroškov energije in emisij. Obstajajo določene panoge, ki so neposredno ali posredno povezane s fosilnimi gorivi, in takšne panoge se štejejo za bolj tvegane. • Raven tranzicijskega tveganja ni odvisna samo od panoge same, ampak tudi od ravnanja podjetij (zavest o ESG, strategije, učinkovitost itd.) in njihove lokacije (zunaj EU je manj predpisov). • Na ravni portfelja Skupina ne beleži večje koncentracije do specifičnih NACE industrijskih sektorjev, ki so izpostavljeni podnebnemu tveganju, pri tem pa je vloga tranzicijskega tveganja vseeno prevladujoča. Na podlagi panožne segmentacije portfelja in s tem povezanih emisij ima Skupina relativno nizko izpostavljenost do emisijsko intenzivnih sektorjev. Izpostavljenost do emisijsko bolj intenzivnih panog, kot so na primer energetika, transport, industrija in kmetijstvo; in komitentov z visokimi emisijami je precej omejena. Skupina v okviru svoje strategije ne financira podjetij, ki pridobivajo fosilna goriva ali upravljajo termoelektrarne. Pri stanovanjskih hipotekah so najpomembnejši podatki za izračun GHG emisij energetske izkaznice stavb.
<p>Vpliv fizičnega tveganja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Med najpomembnejše naravne nesreče sodita suša in poplave; tudi toča in viharji so pogosti, vendar manj pomembni. Ne glede na to lahko pričakujemo, da se bo njihov vpliv dolgoročno povečeval, še posebej če ne bodo pravočasno sprejete ustrezne spremembe politik. Drugi dogodki za regijo in poslovni model Skupine niso materialni. • Razvit je bil model za ocenjevanje tveganja poplav na podlagi nacionalnih (slovenskih) poplavno nevarnih območij – ta določa tveganje poplav na dejanski lokaciji nepremičnine, ki je uporabljena za zavarovanje; model za druge države Skupine je še v razvoju. Za vsa zavarovanja v portfelju Skupne je bilo določeno tveganje poplav (visoko, zmerno visoko, zmerno, zmerno nizko, nizko). • Na podlagi analiziranih podatkov poplave in suša povzročajo materialne izgube, nimajo pa občutnega vpliva na kvaliteto portfelja Skupine. • Z vidika prejetih zavarovanj so kronična fizična tveganja v Sloveniji ocenjena kot nematerialna. • Določene izgube v javni infrastrukturi in kmetijstvu v regiji so bile opažene v preteklosti, vendar pa je takšne izgube v veliki meri povmila država (vpliv na nacionalni dolg). Poleg tega, kot potrjujejo statistike zavarovalnic, številne izgube, ki jih povzročajo fizična tveganja, krijejo zavarovanja, kar omejuje tudi vpliv teh tveganj na poslovanje banke. • Kreditni portfelj Skupine je dobro razpršen (z vidika panog in lokacij), kar zmanjšuje vpliv takšnih dogodkov. Stresni testi, opravljeni na portfelju nepremičnin, kažejo, da bi lahko prišlo do določenih izgub zaradi fizičnega tveganja, vendar brez občutnega vpliva na uspešnost poslovanja Skupine.
<p>Vplivi drugih okoljskih tveganj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izpostavljenost drugim okoljskim tveganjem v kratkoročnem obdobju ni velika, vendar so upoštevani njeni potencialno možni dolgoročni učinki. • Skupina uporablja tudi metodologijo EBRD za ocenjevanje drugih okoljskih tveganj, na primer odlaganja odpadkov, varstva narave vključno z izgubo biotske raznovrstnosti in onesnaževanja. Uporablja se tristopenjska lestvica (nizko, srednje in visoko tveganje), kot jo opredeljuje EBRD. Poleg tega Skupina preučuje tudi možnosti za izvajanje bolj natančnih in individualnih ocen, kjer je to potrebno. S tega stališča je samo majhen delež portfelja Banke razvrščen kot visoko tveganje.

m. Dejavnosti, zaveze in izpostavljenosti, ki prispevajo k zmanjševanju okoljskih tveganj

To področje je opisano v točki (l).

n. Uporaba orodij za ugotavljanje, merjenje in upravljanje okoljskih tveganj

Skupina je strateško osredotočena na vključevanje tveganj ESG v svoje poslovne strategije, okvir upravljanja tveganj in ureditev notranjega upravljanja. Na tak način trajnostno financiranje vključuje merila ESG v poslovne in naložbene odločitve Skupine v trajno korist strank Skupine in celotne družbe. V Skupini tveganja ESG ne predstavljajo nove kategorije tveganj, temveč le enega od dodatnih dejavnikov tveganj v okviru obstoječih vrst tveganj, kot so kreditno, likvidnostno, tržno in operativno tveganje. Skupina jih integrira in upravlja v obstoječem okviru upravljanja tveganj, in sicer na področju kreditnega, likvidnostnega, tržnega in operativnega tveganja. Upravljanje ESG tveganj sledi smernicam organov ECB in EBA s težnjo po celovitem vključevanju v vse ustrezne procese.

Upravljanje kreditnega tveganja

Upravljanje ESG tveganj obravnava celoten proces odobritve posojil Skupine in povezano upravljanje kreditnega portfelja. Trajnostno financiranje se izvaja skladno z ESMS Skupine. Poleg obravnavanja ESG tveganj v vseh ustreznih fazah postopka odobravanja kreditov se ustrezna ESG merila upoštevajo tudi v postopku ocenjevanja zavarovanj.

Skupina analizira in spremlja svoj kreditni portfelj z uporabo orodja »heat maps«. Za namen tega orodja Skupina združuje posamezna tveganja s pomočjo vnaprej opredeljenih uteži ter na tej podlagi določi končno oceno tveganja. Tak pristop omogoča različne poglede na kreditni portfelj Skupine (pravne osebe) z vidika fizičnega in tranzicijskega tveganja. V sklopu fizičnega tveganja so bili v preteklih letih opaženi nekateri neugodni dogodki v regiji predvsem na javni infrastrukturi in v kmetijstvu, vendar so država ali zavarovalnice v veliki meri zagotovile povračilo. Posledično ni bilo pomembnega vpliva na kakovost portfelja ali likvidnost Skupine. Na ravni portfelja Skupina ne beleži nobene večje koncentracije do specifičnih industrijskih sektorjev (NACE kategorizacija), ki so izpostavljeni podnebnemu tveganju, pri čemer je vloga tranzicijskega tveganja pomembnejša. Na podlagi panožne segmentacije portfelja in s tem povezanih emisij, je izpostavljenost Skupine do emisijsko intenzivnih sektorjev na področju poslovanja s pravnimi osebami razmeroma nizka. Med bolj izpostavljene dejavnosti sodijo energetika, transport, industrija in kmetijstvo, pri čemer je izpostavljenost do komitentov z visokimi emisijami v teh panogah precej omejena. Skupina v skladu s svojo strategijo ne financira podjetij, ki pridobivajo fosilna goriva ali upravljajo termoelektrarne. Pri stanovanjskih hipotekah je najpomembnejši element za izračun toplogrednih plinov energetska izkaznica stavb.

Upravljanje zavarovanj

Podnebna in okoljska tveganja so vključena v postopek upravljanja zavarovanj. Banka pri odobravanju novih posojil pridobiva podatek o energetske izkaznici nepremičnin, pridobljenih v zavarovanje, v vseh primerih, kjer je energetska izkaznica po slovenski zakonodaji obvezna. Lastniki stavb, ki svojih stavb ne prodajajo ali oddajajo, ne potrebujejo energetske izkaznice. Za naknadno evidenco Banka uporablja dejanske podatke iz javnega registra EI in modelirane EI. Manjkajoče EI v portfelju Banke in Skupine so bile modelirane na podlagi razpoložljivih značilnosti nepremičnin v zavarovanju (posebej za vsako državo), s ciljem zagotoviti uradne ali modelirane podatke o energetske učinkovitosti za vsako zavarovanje. Podatki za Banko so zbrani, modeliranje EI za Skupino je v teku.

Skupina je razvila model za ocenjevanje poplavne ogroženosti na podlagi (slovenskih) nacionalnih območij poplavne ogroženosti, model za druge države, kjer deluje Skupina, je v pripravi. Ta določa tveganje poplav na dejanski lokaciji nepremičnine, pridobljene v zavarovanje. Za vsa zavarovanja v kreditnem portfelju je bilo določeno tveganje poplav (visoko, zmerno visoko, zmerno, zmerno nizko, nizko). Na podlagi analiziranih podatkov poplave in suše sicer povzročajo materialno škodo, vendar nimajo pomembnega vpliva na portfelj Skupine. Druga fizična tveganja v Sloveniji so ocenjena kot nepomembna z vidika prejetih zavarovanj.

Operativno tveganje in tveganje ugleda

Skupina skrbno preučuje potencialna tveganja na področju ugleda in odgovornosti, ki bi lahko izhajala iz trajnostnega financiranja njenih komitentov. Posebna pozornost je namenjena odobravanju novih produktov in spremljanju izpolnjevanja ustreznih meril. Prav tako so vzpostavljeni dodatni ključni kazalniki tveganj, ki služijo kot sistem zgodnjega obveščanja glede ESG tveganj. V sklopu poslovanja z obstoječimi in novimi dobavitelji so vzpostavljena pravila na področju ESG. Poleg tega se v okviru upravljanja neprekinjenega poslovanja Skupine obravnavajo fizična tveganja kot del ESG tveganj na področju operativnega tveganja. Načrti neprekinjenega poslovanja vključujejo pomembna ESG tveganja. Načrti neprekinjenega poslovanja se pripravljajo za primere naravnih nesreč, nesreč na področju IT in neželenih okoljskih vplivov za omilitev posledic tovrstnih dogodkov. Poleg tega je pregled ESG tveganj v dobavni verigi del izbire dobaviteljev in postopka rednega ocenjevanja Skupine.

o. Rezultati in učinki uporabljenih orodij za tveganje ter ocenjeni vpliv okoljskega tveganja na profil kapitalskega in likvidnostnega tveganja

Skupina je vzpostavila interni koncept ESG stresnega testiranja za opredelitev najpomembnejših finančnih ranljivosti, ki izhajajo iz tranzicijskega in fizičnega podnebnega tveganja. Koncept bo dodatno nadgradila z upoštevanjem dodatnih razpoložljivih ESG podatkov. Rezultati internih podnebnih stresnih testov niso pokazali pomembnih vplivov na kapitalski in likvidnostni položaj Skupine.

Kot sistemsko pomembna institucija, je bila Banka v letu 2022 vključena v okvir ECB podnebnih stresnih testov za leto 2022, ki so ga sestavljali trije moduli. Testiranje je bilo izvedeno v prvi polovici 2022, skupne rezultate pa je ECB objavila julija 2022. Z izvedbo tega stresnega testiranja je ECB ocenila, kako so banke pripravljene na reševanje morebitnih finančnih in gospodarskih šokov, ki izhajajo iz podnebnega tveganja. Končni rezultati Skupine so bili znotraj povprečja, ki so ga dosegle primerljive banke.

p. Razpoložljivost, kakovost in točnost podatkov ter prizadevanja za izboljšanje teh vidikov

Razpoložljivost ESG podatkov je v regiji, kjer posluje Skupina, še vedno pomanjkljiva. Kljub vsemu je Skupina dosegla velik napredek na področju pridobivanja ustreznih ESG podatkov s strani komitentov kot predpogoj za ustrezno sprejemanje odločitev in zagotavljanje proaktivnega upravljanja ESG tveganj. Za namene izračunavanja emisij toplogrednih plinov iz naslova kreditnega portfelja je bilo leta 2022 sproženih več pomembnih dejavnosti. Za večja podjetja je Banka začela izvajati procese zbiranja podatkov za obseg 1, obseg 2 in obseg 3, medtem ko smo za srednje velika, mala in mikro podjetja v sodelovanju z zunanjo strokovno institucijo razvili lastne približke emisij (t.i. proxies). Pri stanovanjskih hipotekah je najpomembnejši podatek za izračun toplogrednih plinov energetska izkaznica stavb. Do konca leta 2022 smo oblikovali izračun emisij za slovenski trg, medtem ko se bo ta proces za izpostavljenosti v regiji nadaljeval in bo razvit v letu 2023. Poleg emisij je Skupina zbirala, analizirala in uporabljala različne pomembne historične podatke o fizičnem tveganju ter javno dostopne študije o podnebnih spremembah, ki so relevantne za regijo, kjer deluje.

q. Opis omejitev za okoljska tveganja (kot dejavnike bonitetnih tveganj), ki so določene ter bi v primeru kršitve sprožile prenos na višjo raven in izključitev

Skupina ima vzpostavljena orodja za prepoznavanje in upravljanje okoljskih in družbenih tveganj ter sisteme zgodnjega opozarjanja in postopek eskalacije na različnih ravneh:

- Prepovedane, omejene in običajne dejavnosti so opredeljene v Politiki kreditiranja nefinančnih družb v NLB in NLB Skupini. V navedeni politiki je posebno poglavje posvečeno obravnavi njenih gospodarskih dejavnosti s kategorijami, kot so prepovedane, omejene in običajne dejavnosti. Skupina je v letu 2023 s ciljem dodatne uskladitve z okoljsko in socialno politiko Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) razširila seznam prepovedanih dejavnosti.
- Politika kreditiranja v NLB Skupini je bila nadgrajena s Seznamom izključenih dejavnosti iz Okoljske in družbene politike EBRD (2014) in Seznamom okoljskih in družbenih izključenih dejavnosti organa MIGA (podpisan s članicami Skupine), ki ju mora Banka strogo upoštevati. V okviru postopka poročanja o incidentih so določena pravila organov EBRD in MIGA za poročanje okoljskih in družbenih incidentov. O vsakem okoljskem ali družbenem incidentu ali nesreči, povezani s komitentom ali projektom, ki ima ali bi lahko imel(a) pomemben negativen vpliv na poslovanje, morata biti praviloma poleg organov upravljanja članic Skupine nemudoma obveščeni tudi navedeni finančni instituciji.
- Vzpostavljeni so pragovi za poglobljeni skrbni pregled na področju okolja in družbe za opredelitev in oceno okoljskih in družbenih vplivov ter vprašanj (ekološke obveznosti in tveganja, delo, delovni pogoji, zdravje, varnost, kulturna dediščina itd.), povezanih s transakcijami.
- Vzpostavljeni so pragovi za ocenjevanje okoljskih in družbenih dejavnikov v okviru finančne analize za razumevanje standardov okoljske in družbene trajnosti ter uvod v sistem upravljanja okolja in družbe (ESMS).

Implementirani sistem upravljanja okolja in družbe (ESMS) zadeva transakcije, ki imajo lahko občuten negativen okoljski in družbeni vpliv. V skladu z ESMS se upravljanje tveganj ESG upošteva na treh ravneh:

- majhen vpliv na okolje in možnost nadomeščanja dejavnosti z velikim vplivom (npr. obnovljiva energija),
- zmanjšanje vpliva drugih dejavnosti,
- pozitiven prispevek k okolju.

Metodologija okoljskega in družbenega razvrščanja transakcij uporablja zgoraj omenjene prispevke za razvrščanje transakcij na tri ravni:

- Visoko tvegana dejavnost: Poslovne dejavnosti komitenta lahko povzročijo znatna ali dolgotrajna okoljska in socialna tveganja ter učinki. Ti lahko zahtevajo bolj specializirano oceno tveganj, stranka morda nima tehničnih ali finančnih sredstev za njihovo upravljanje.
- Srednje tvegana dejavnost: Poslovne dejavnosti stranke so povezane z omejenimi okoljskimi in družbenimi tveganji ter učinki. Te je mogoče enostavno preprečiti ali omiliti s tehnično in finančno izvedljivimi ukrepi.
- Nizko tvegana dejavnost: Poslovne dejavnosti stranke so povezane z manjšimi/maloštevilnimi okoljskimi in družbenimi tveganji ter učinki.

Tabela 29 – Bruto izpostavljenost glede na okoljsko klasifikacijo EBRD na dan 30. junij 2023

Segment	Izpostavljenost kreditnega portfelja *	EBRD Okoljsko stališče		
		Nizko	Srednje	Visoko
Centralna vlada	3.674.305	3.669.221	-	5.083
Institucije	1.130.370	1.130.370	-	-
Gospodarske družbe	7.091.528	3.632.516	2.283.018	1.175.994
Prebivalstvo	6.973.657	6.973.657	-	-
Skupaj	18.869.860	15.405.765	2.283.018	1.181.077
Odstotek		82 %	12 %	6 %

* Prikazuje bruto izpostavljenost iz naslova kreditnega portfelja, ki se vrednosti po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

V letu 2023 je bilo trajnostno financiranje ESG v skladu z ESMS delno vključeno v izjavo Skupine o nagnjenosti k prevzemanju tveganj. Dodatne ključne kazalnike tveganj in cilje na področju okoljskih, družbenih in upravljaljskih tveganj bo Skupina naslovila na v okviru zaveze UNEP FI – Zavezništvo za podnebno nevtravno bančništvo, ki jo je podpisala Skupina. V okviru zavezništva Skupina aktivno razvija Strategijo podnebno nevtralnega poslovanja Skupine, s ciljem zastaviti jasne cilje razogljičenja portfeljev.

- r. **Opis povezave (kanali prenosa) med okoljskimi tveganji ter kreditnim tveganjem, likvidnostnim tveganjem in tveganjem financiranja, tržnim tveganjem, operativnim tveganjem in tveganjem izgube ugleda v okviru za upravljanje tveganj**

To področje je podrobneje opisano v točkah (l) in (n).

10.2. Družbeno tveganje

10.2.1. Poslovna strategija in procesi

- a. **Prilagoditev poslovne strategije institucije za vključitev socialnih dejavnikov in tveganj ob upoštevanju vpliva socialnega tveganja na poslovno okolje, poslovni model, strategijo in finančno načrtovanje institucije**

V Skupini so družbeni vidiki (dejavniki in tveganja) vključeni v poslovni model, strategijo in finančno načrtovanje v okviru splošnih vidikov ESG in v skladu z zakonodajo, Okvir trajnostnega razvoja NLB Skupine, Načel ZN za odgovorno bančništvo, Okoljsko in socialno politiko EBRD, ESMS in UNEP FI NZBA. Podroben opis teh okvirov, politik, sistemov in zavez je vključen v kvalitativna razkritja okoljskih tveganj, saj se nanašajo tudi na upravljanje socialnih tveganj.

Ob okoljskih vidikih (opisanih v tabeli 29) so tudi družbeni vidiki (dejavnikov in tveganj) tudi pomemben del Okvira trajnostnega razvoja NLB skupine. Ključni družbeni vidiki, vključeni v vsak steber okvira trajnosti, so naslednji:

Trajnostno poslovanje:

- implementacija sistema upravljanja človekovih pravic v poslovne procese,
- odgovornost do zaposlenih: strokovni razvoj zmogljivosti, zadrževanje in razvoj talentov, raznolikost in vključenost, zdravje in varnost, zagotavljanje dobrega počutja zaposlenih,

- odgovornost do strank: aktivno sodelovanje s strankami, odgovorno trženje,
- vključevanje presoje družbenih vidikov v postopku nabave, vključno z odgovorno nabavo in upravljanjem dobavne verige v smislu obvladovanja družbenih tveganj.

Trajnostno financiranje:

- vključevanje regulatornega okvirja ESG, vključno so družbenimi vidiki, ustreznimi standardi in merili poslovne in naložbene odločitve,
- podpiranje Ciljev trajnostnega razvoja OZN (UN SDG) s financiranjem in naložbenimi dejavnostmi ter novimi produkti in storitvami, še posebej ob spoštovanju ciljev SDG 3 (Zdravje in dobro počutje), SDG 7 (Cenovno dostopna in čista energija) ter SDG 8 (Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse),
- upravljanje družbenih tveganj v kreditnem procesu ter iskanje poslovnih priložnosti, ki izhajajo iz družbenih vidikov v gospodarstvu in širši družbi.

Prispevek k družbi:

- upravljanje donacij, sponzorstev, partnerstev in projektov, ki naslavljajo družbene vidike,
- krepitev ozavešanja zaposlenih in ostalih deležnikov o družbenih vidikih.

Več informacij:

- Celoten seznam trajnostnih gospodarskih dejavnosti (okoljskih in družbenih), ki jih spodbuja NLB Skupina je opisan v Okviru trajnostnega razvoja NLB Skupine (strani 6 in 8), dostopen na spletni strani Banke: [NLB-trajnost](#).
- Strateški pristop upravljanja okoljskih vidikov: Okviru trajnostnega razvoja NLB Skupine (stran 15), dostopen na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Upravljanje človeških virov: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Odgovornost do zaposlenih, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Ključne dejavnosti, povezane s strankami: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Odgovornost do strank, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Družbeno odgovorne dejavnosti: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Prispevek k družbi, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

- b. Splošni in posamični cilji ter omejitve za ocenjevanje in obravnavanje socialnega tveganja v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju ter ocenjevanje uspešnosti glede na te cilje in omejitve, vključno z informacijami, usmerjenimi v prihodnost, pri oblikovanju poslovne strategije in postopkov**

V okviru analize vpliva, ki jo je Skupina izvedla z upoštevanjem okvira Načel za odgovorno bančništvo, je bil opredeljen cilj za tretje področje vpliva, in sicer Vključujoča in zdrava gospodarstva, kot je predstavljeno v tabeli 30. Rezultati bodo razkriti na letni ravni in bodo na voljo v Trajnostnem poročilu NLB Skupine in Razkritjih za leto 2023.

Tabela 30 – Ključno področje vpliva, cilji in rezultati v letu 2022

Področje vpliva	Cilji	Rezultati na 31. december 2022	Napoved
Vključujoča in zdrava gospodarstva			
Delež aktivnih uporabnikov digitalnih poti v segmentu prebivalstva v Skupini (do 2025)*	55 %	40,1 %	Skladno z načrti. Skupina bo nadaljevala z ukrepi in rešitvami, usmerjenimi v nadaljnjo digitalno penetracijo.

* Podatki o ciljih in napredku ne vključujejo NLB Komercialne banke Beograd in N banke, saj je bil cilj zastavljen leta 2021 pred združitvijo NLB Banke Beograd s Komercialno banko Beograd aprila 2022, ki zdaj posluje pod imenom NLB Komercialna banka Beograd, in prevzemom N banke marca 2022. Učinek združitve in posledične spremembe v bazi strank so imele nepredvidljiv vpliv na število aktivnih digitalnih uporabnikov in takšni podatki najverjetneje ne bi bili točni ali zanesljivi.

Skupina bo tudi v prihodnje razvijala procese in politike, s ciljem oceniti, obravnavati in upravljati ustrezna družbena tveganja, ki izhajajo tako iz okoljskih kot družbenih sprememb, ter jih vključila v poslovni model, upravljanje in kreditni proces s strankami.

c. Politike in postopki v zvezi z neposrednim in posrednim sodelovanjem z novimi ali obstoječimi nasprotnimi strankami pri njihovih strategijah za blažitev in zmanjševanje socialno škodljivih dejavnosti

Strategije strank za blažitev družbeno škodljivih dejavnosti in drugih družbenih tveganj so vključene v proces skrbnega pregleda v okviru ESMS Skupine. Več informacij o postopku preverjanja je na voljo v poglavju 10.4 Okoljsko tveganje, točka (d), saj se opisani postopek z novimi ali obstoječimi nasprotnimi strankami uporablja tudi za družbena tveganja. Ti postopki so podrobno opredeljeni tudi v drugih notranjih politikah, ki urejajo posamezna družbena tveganja.

Družbeni vplivi Skupine, vključno s z vidikom, kako človekove pravice spoštuje Skupina (bodisi kot delodajalec ali poslovni partner) in naše stranke, so opisani v politikah in drugih notranjih dokumentih Skupine.

S ciljem povečati vključenost družbenih tveganj v delovanje Banke ter izboljšati njihovo obvladovanje, je bilo sprejetih in nadgrajenih več politik:

- Ključni interni akt je **Okvir trajnostnega razvoja NLB Skupine**, ki je postavil temelje za tri stebre trajnostnega razvoja: trajnostno financiranje, trajnostno poslovanje in prispevek k družbi. Cilj te strateške pobude na ravni celotne Skupine je zagotoviti trajnostno finančno uspešnost Banke z upoštevanjem družbenih in okoljskih tveganj in priložnosti v poslovanju ter aktivno prispevati k bolj uravnovešenemu in vključevalnemu gospodarskemu in družbenemu sistemu.
- **Politika Okvir okoljske in družbene kreditne politike v NLB in NLB Skupini** je eden od sistemov upravljanja tveganj, ki jih izvajamo, obsega pa politike in procese, ki nam omogočajo boljše razumevanje aktivnosti naših strank, pomagajo reševati problematične zadeve, zmanjšujejo tveganja in upravljajo pričakovanja deležnikov. Cilji te politike so določiti, kako bo Skupina ocenjevala in upravljala okoljska ter družbena tveganja in vplive, povezane s transakcijami, in spodbujala dobre prakse upravljanja okolja in družbe pri poslovanju komitentov.
- **Politika družbene in okoljske odgovornosti NLB Skupine**, ki opredeljuje osnovna področja trajnostnega poslovanja v članicah Skupine, vključno s ključnimi področji sponzorstev in donacij. Poleg skrbi za naše zaposlene so ključni stebri družbeno odgovornega ravnanja Skupine spodbujanje podjetništva, finančna pismenost in mentorstvo, podpiranje športa svetovnega razreda in mladinskih športov, humanitarnost ter varstvo kulturne dediščine.
- **Politika o spoštovanju človekovih pravic v NLB in NLB Skupini**, ki jo je Uprava sprejela v letu 2023. Dejavniki človekovih pravic so implementirani v poslovne procese na naslednjih ravneh: odnosi z zaposlenimi, odnosi s strankami, bančni produkti in storitve, dobavitelji ter odnosi z drugimi deležniki. V zvezi s tem bo Banka postopoma nadgrajevala naslednje ukrepe ali aktivnosti v svojih notranjih procesih (kadrovanje, odobritve naložb, odnosi z dobavitelji itd.):
 - priprava politik in postopkov ter notranjih kontrolnih mehanizmov za preprečevanje kršitev človekovih pravic,
 - redna izobraževanja zaposlenih in izobraževanja ciljnih skupin glede človekovih pravic,
 - izvajanje skrbnih pregledov in sprejemanje ustreznih ukrepov za upravljanje tveganj, povezanih s človekovimi pravicami,
 - vključevanje posebnih pogojev glede minimalnih pričakovanj v povezavi s spoštovanjem človekovih pravic v pogodbah in/ali splošnih pogojih z zunanjimi subjekti (stranke, poslovni partnerji, dobavitelji),
 - zagotavljanje razpoložljivosti poti za (anonimno) prijavljanje morebitnih praks, ki predstavljajo zlorabo,
 - uvajanje postopkov in mehanizmov za obravnavo sumljivega ali škodljivega ravnanja in sprejemanje korektivnih ukrepov, uvajanje ukrepov za zaščito (notranjih in zunanjih) žvižgačev in preprečevanje povračilnih ukrepov,
 - sodelovanje s ključnimi deležniki, vključno s strankami, vlagatelji, zunanjimi poslovnimi partnerji in civilno družbo, za spodbujanje napredka pri spoštovanju človekovih pravic v gospodarstvu.
- **Standard Nabava v članicah NLB Skupine**, katerega namen je zagotoviti enoten in pregleden postopek naročanja (vključno z minimalnimi načeli etičnega, družbenega in okoljskega ravnanja, ki jih Skupina pričakuje od vseh svojih dobaviteljev) blaga in storitev, potrebnih za izvajanje poslovnih dejavnosti v skladu s standardi ravnanja, ki jih zahteva Kodeks ravnanja NLB Skupine in druge politike ter postopki, ki veljajo za Skupino in jih je treba izvajati enotno v okviru Skupine (ob upoštevanju morebitnih lokalnih posebnosti in odstopanj, ki so vedno predhodno usklajeni z Banko v skladu s procesi upravljanja Skupine).

Več informacij:

- Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavja Trajnostna strategija, Trajnostno financiranje in upravljanje tveganj, Spoštovanje človekovih pravic, Odgovorno upravljanje nabave in oskrbovalne verige, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

10.2.2. Upravljanje

d. **Odgovornosti upravljalnega organa za določitev okvira za upravljanje tveganj ter nadzor in upravljanje izvajanja ciljev, strategije in politik v okviru upravljanja družbenih tveganj, ki zajemajo pristope nasprotnih strank k: (i) dejavnostim za skupnost in družbo, (ii) razmerjem med zaposlenimi in delovnim standardom, (iii) varstvu potrošnikov in odgovornosti za izdelke, (iv) človekovim pravicam**

Skupina ima vzpostavljeno celovito strukturo upravljanja trajnosti (od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor). Struktura je predstavljena v točki e) kvalitativnih razkritjih okoljskih tveganj, opis pa se nanaša tudi na družbena tveganja.

Uprava in Nadzorni svet sta kot najvišja organa upravljanja odgovorna za upravljanje in nadzor nad izvajanjem okvira za obvladovanje družbenih dejavnikov oziroma tveganj. Leta 2022 sta oba organa upravljanja obravnavala (razpravljala in/ali sprejela sklepe) več tem, povezanih z ESG (vključno z družbenimi tveganji), v okviru svojega področja odgovornosti, bodisi samostojno ali v povezavi s širšimi strateškimi temami. Ključne obravnavane teme (vendar ne omejene na) so bile obvladovanje družbenih tveganj (znotraj strategije obvladovanja tveganj), raznolikost, človekove pravice in vidiki človeških virov.

V okviru upravljanja družbenih tveganj nasprotnih strank je Banka začela izvajati vprašalnik (pripravljen v sodelovanju z Združenjem bank Slovenije). Vprašalnik je del postopka skrbnega pregleda ESMS za komitente z izpostavljenostjo nad 10 mio EUR in opredelitvijo visokega okoljskega in družbenega tveganja. V okviru postopka morajo komitenti pojasniti, ali je podjetje vzpostavilo politike, ki se nanašajo na družbene vidike poslovanja na naslednjih področjih:

- vpliv na skupnost/družbo:
 - opis programov podjetja za podporo lokalnim skupnostim;
- odnosi z zaposlenimi/delovni standardi in človekove pravice:
 - opis, ali ima podjetje sklenjeno kolektivno pogodbo o temeljnih pravicah delavcev in ali zaposlenim zagotavlja dodatne ugodnosti/bonuse (dodatno pokojninsko ali zdravstveno zavarovanje, jubilejne nagrade, športne aktivnosti ipd.);
 - opis vzpostavljenih mehanizmov za anonimno prijavo nepravilnosti (»whistleblowing«) in za obravnavo nepravilnosti/kršitev v podjetju s strani zaposlenih;
- varstvo strank in odgovornost za izdelek:
 - pojasnilo, ali podjetje izvaja skrbni pregled dobavne verige tudi za namen izpolnjevanja meril ESG ter sodeluje s poslovnimi partnerji, ki so bistveno izpostavljeni tveganju na področju človekovih pravic, in ali zahteva, da vsi njegovi dobavitelji ustrezno upoštevajo enake socialne standarde, kot jih upošteva samo;
- človekove pravice:
 - pojasnilo, ali ima podjetje vzpostavljene politike o družbenih vidikih poslovanja na področjih človekovih pravic, enakih možnosti/nediskriminatorne prakse, spodbujanja kadrovske raznolikosti, zagotavljanja zdravja in varnosti pri delu, preprečevanja otroškega dela in dela na črno ter etičnega poslovnega ravnanja;
 - pojasnilo, ali je podjetje sprejelo kakšne globalne, regionalne ali sektorske zaveze na področju družbenih vplivov (npr. članstvo v sektorskih pobudah).

Poleg tega je pregled ESG tveganj v dobavni verigi del postopka Skupine za izbor in rednega procesa ocenjevanja dobaviteljev. Dobavitelj mora med drugim razkriti, ali spoštuje/upošteva družbene dejavnike, kot so spoštovanje človekovih pravic, svobodna izbira zaposlitve, prepoved otroškega dela, prepoved dela na črno, prepoved diskriminacije, pravica do ustreznega plačila, pravica do ustreznega delovnega časa, pravica do sindikatov, osebna pravica in pravica do dostojanstva, pravica do zdravja in varnosti, pravica do različnosti.

Skupina bo še naprej razvijala procese in politike za zmanjševanje družbenih tveganj tako v okviru notranjega poslovanja kot tudi v odnosih z nasprotnimi strankami.

e. **Vključitev ukrepov za upravljanje socialnih dejavnikov in tveganj v ureditve notranjega upravljanja, vključno z vlogo odborov, dodelitvijo nalog in odgovornosti ter povratnimi informacijami funkcije upravljanja tveganj upravljalnemu organu**

Organizacijske enote imajo odgovornost, da na svojem področju upravljanja določijo okvire upravljalnih tveganj, prepoznajo tveganja, jih merijo in spremljajo, organizirajo usposabljanja ter vzpostavijo mehanizme za reševanje kršitev. Prav tako so odgovorne za razvoj in posodabljanje notranjih upravljalnih dokumentov za nadzor njihovega

uvajanja v članicah Skupine. Vzpostavljenih je tudi več odborov, ki pomagajo in svetujejo v postopku obvladovanja upravljaljskih tveganj, pa tudi za izvajanje posameznih nalog v okviru pristojnosti, ki jih odborom podeli Uprava Banke.

Prepoznavanje tveganj in priložnosti, ki izvirajo iz okoljskih, družbenih in upravljaljskih vprašanj, ter podpora in pospeševanje implementacije dejavnikov ESG v Skupini so nekatere od ključnih odgovornosti vsakega odbora. Kadar je to treba, se v skladu z notranjimi pravili in postopki, upravljaljska tveganja obravnavajo tudi na odborih Nadzornega sveta.

Poleg tega se družbena tveganja spremljajo prek sistema notranjih kontrol Skupine, in sicer na treh ravneh: na prvi ravni (vse poslovne enote), na drugi ravni (funkciji upravljanja tveganja in skladnosti) in na tretji ravni (notranja revizija). V primeru zaznanih upravljaljskih tveganj, ki bi lahko vplivala na poslovni model, poslovanje ali uspešnost Skupine, se takšna tveganja obvladujejo v skladu z notranjimi pravili in postopki.

Več informacij:

- Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Upravljanje trajnosti, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

f. Hierarhija poročanja in pogostost poročanja v zvezi s družbenim tveganjem

O temah, povezanih z družbenimi tveganji, se redno razpravlja in poroča na vseh sejah organov upravljanja, pa tudi pri vsakodnevnem poslovanju v skladu z notranjimi pravili in postopki. Seje se sklicujejo skladno z načrtom, redno in pogosto. Večina sej poteka enkrat tedensko, nekatere mesečno ali vsake dva ali tri mesece. V primeru nujnosti teme so sklicani ad hoc sestanki. Notranja kontrola ima dostop do nadzornega sveta, kot je določeno s predpisi s področja bančništva. Nadzornemu svetu redno (četrletno) poroča o svojem delu.

Skupina je vzpostavila tudi sistem Poročanja o okoljskih in družbenih incidentih. Z njim se določa postopek, po katerem se tovrstni incidenti poročajo organoma EBRD in MIGA. Praviloma je treba poleg organov upravljanja Skupine ti finančni instituciji nemudoma obvestiti o kakršnemkoli okoljskem ali družbenem incidentu oziroma nesreči, povezani s stranko ali projektom, ki ima ali bi lahko imela znaten škodljiv poslovni učinek na poslovanje Skupine.

g. Usklajenost politike prejemkov s cilji institucije, povezanimi z družbenimi tveganji

Politika prejemkov za člane Nadzornega sveta in Uprave Banke vključuje družbena tveganja kot del širših ESG tveganj, na enak način kot je opisano v točki (i) kvantitativnih razkritij o okoljskih tveganjih. V tej luči so družbena tveganja vključena tudi v proces ocenjevanja uspešnosti.

Več informacij

- Podrobnejše informacije o nagrajevanjih in cilji, povezanimi z družbenimi tveganji, so predstavljene v Poročilu o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Integracija ESG ciljev v politiko nagrajevanja, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Politika prejemkov za zaposlene v banki in v Skupini je opisana v Poročilu o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022 v poglavju Odgovornost do zaposlenih, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#) ter v teh Razkritjih, poglavje Politika nagrajevanja
- Celotna Politika prejemkov za člane Nadzornega sveta in Uprave Banke je objavljena na spletni strani <https://www.nlb.si/korporativno-upravljanje>.

10.2.3. Upravljanje tveganj

h. Opredelitve, metodologije in mednarodni standardi, na katerih temelji okvir za upravljanje družbenih tveganj

Skupina obravnava družbene dejavnike in tveganja kot tiste vidike, ki so povezani s pravicami, dobrobitjo in interesi naših zaposlenih, drugih deležnikov in skupnosti. Ti vidiki vključujejo (vendar niso omejeni na) dejavnike, kot so (ne)enakost, zdravje, vključevanje, delovna razmerja, zdravje in varnost na delovnem mestu, človeški kapital in skupnosti. Pri tem Skupina, v okviru za upravljanje družbenih tveganj upošteva in se osredotoča na nacionalne in mednarodne predpise, metodologije in standarde na vseh zgoraj navedenih področjih. Skupina ob tem sledi tudi usmeritvami organov ECB in EBA, pri čemer si prizadeva, da bi jih v celoti vključila v vse pomembne poslovne procese.

Funkcija upravljanja tveganja opredeljuje pravila o pripravljenosti za prevzemanje tveganj, strategiji tveganj, drugih politikah in smernicah glede tveganj, spremljanju in upravljanju tveganj na področju regulativnega okvira ESG in s tem povezane izjave o tveganjih (vključno z družbenim) z namenom zagotavljanja večje osredotočenosti na celostno upravljanje tveganj in navzkrižni nadzor nad tveganji za nadaljnje izboljšanje usmerjanja in zmanjševanja tveganj v celotni Skupini.

V skladu s Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj in Smernicami za kreditiranje je Skupina pripravljena financirati komitente, katerih poslovni model in strategija ustrezno upoštevatata družbeno odgovornost, kot je opredeljena v okviru Politike okoljskega in družbenega kreditiranja. V zvezi z nekaterimi komitenti nad opredeljenim pragom se izvajajo dodatne dejavnosti preverjanja ESG, kot je opredeljeno v navedenem okviru. Poleg tega je določen sklop pravil na področju družbenega tveganja za obstoječe in nove dobavitelje za nadaljnje poslovne odnose.

Družbeni dejavniki in tveganja so obravnavani tudi v okviru Politike o spoštovanju človekovih pravic v NLB in NLB Skupini. Politika vsebuje zavezo Banke in Skupine glede spoštovanja človekovih pravic v skladu z vsemi najvišjimi mednarodnimi standardi, med drugim Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Deklaracijo MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu, Smernicami ZN, Standardi uspešnosti 2 (Delo in delovni pogoji),⁴ (Zdravje, varnost in varnost), 9 (Finančni posredniki) v skladu z okoljsko in socialno politiko EBRD (<https://www.ebrd.com/environmental-and-social-policy.pdf>) ter smernicami OECD. Na državni ravni pričakovanja gospodarskih subjektov ureja Nacionalni akcijski načrt Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu.

Druge ustrezne politike, povezane z upravljanjem družbenih tveganj, so opisane v točki (c) kvalitativnih razkritij družbenih tveganj.

Več informacij:

- Odnosi z zaposlenimi, delovni standard, človekove pravice in upravljanje družbenih tveganj v kreditnem procesu: glejte Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavja Odgovornost do zaposlenih, Spoštovanje človekovih pravic, Trajnostno financiranje in upravljanje tveganj, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
 - Celoten seznam trajnostnih gospodarskih dejavnosti (okoljskih in družbenih), ki jih spodbuja Skupina je opisan v dokumentu Okvir trajnosti NLB Skupine (stran 15), dostopen na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- i. Postopki za ugotavljanje, merjenje in spremljanje dejavnosti in izpostavljenosti (in po potrebi zavarovanja s premoženjem), občutljivih na socialna tveganja, ki zajemajo ustrezne kanale prenosa**
- j. Dejavnosti, zaveze in sredstva, ki prispevajo k zmanjševanju socialnega tveganja**
- k. Uporaba orodij za ugotavljanje in upravljanje socialnega tveganja**

Procesi, aktivnosti za identifikacijo, merjenje in spremljanje družbenega tveganja v okviru kreditnega procesa so vključene v postopek preverjanja (skrbni pregled) v okviru ESMS Skupine. Za podrobnejše informacije o postopku glejte kvalitativna razkritja o okoljskih tveganjih, točka (d), saj tam opisani postopek velja tudi za družbena tveganja. Postopek je ustrezno vključen tudi v druge notranje politike, ki urejajo posamezna družbena tveganja.

V tem okviru Skupina redno spremlja izvajanje nefinančnih dejavnosti, ki jih Skupina zaradi negativnih družbenih vplivov ne podpira (izključitveni seznam). Sistem ESMS za zmanjševanje družbenega tveganja vključuje preverjanje regulatorne skladnosti, s katerim se preveri skladnost stranke z zakoni, v posojilne pogodbe pa se vključi pogodbeni klavzula, ki stranko obvezuje, da mora poslovati v skladu z vsemi veljavnimi slovenskimi predpisi in predpisi EU, ki veljajo zanjo (posojilojemalca) in za njeno poslovanje, vključno s socialnimi predpisi (poleg okoljskih), in te predpise upoštevati.

Ključne teme, ki so predmet preverjanja, so:

- enakost ljudi,
- nediskriminatorna ureditev,
- možnost napredovanja posameznika in družbenih skupin,
- kulturna dediščina.

Poleg tega ima Skupina vzpostavljen nabor orodij za zmanjševanje družbenih tveganj, ki so povezana z njenim poslovanjem, ter sisteme zgodnjega opozarjanja in postopek eskalacije na različnih ravneh:

- spremljanje dojemanja in mnenj deležnikov z uporabo anket in drugih raziskovalnih metod,

- spremljanje javnega mnenja, vprašanj in trendov, ki bi se lahko razvili v družbeno tveganje,
- opredelitev mehanizmov, ki notranjim ali zunanjim deležnikom omogočajo vložitev pritožb in izražanje zaskrbljenosti (kot so pritožbeni postopki, mehanizmi za prijavo nepravilnosti, kontaktni centri, javno dostopni e-poštni naslovi, interni postopek za sporočanje kritičnih pomislekov itd.),
- vzpostavitev učinkovitih procesov za upravljanje družbenih tveganj na vseh poslovnih področjih,
- obravnavanje družbenih tveganj v Načrtih neprekinjenega poslovanja.

I. Opis določanja omejitev za socialno tveganje ter primerov, ki sprožijo prenos na višjo raven in izključitev v primeru kršitve teh omejitev

Postopek, ki velja tudi za družbena tveganja, je opisan v točki (q) kvalitativnih informacij o okoljskem tveganju.

m. Opis povezave (kanali prenosa) med socialnimi tveganji ter kreditnim tveganjem, likvidnostnim tveganjem in tveganjem financiranja, tržnim tveganjem, operativnim tveganjem in tveganjem izgube ugleda v okviru za upravljanje tveganj

To področje je opisano v točkah (i), (j) in (k).

10.3. Upravljaljsko tveganje

10.3.1. Upravljanje (governance) in upravljanje tveganj

a. Vključenost uspešnosti upravljanja nasprotne stranke v ureditve upravljanja institucije, vključno z odbori najvišjega organa upravljanja in odbori, pristojnimi za odločanje o gospodarskih, okoljskih in socialnih temah

Tudi upravljaljski vidiki (dejavniki in tveganja) so kot pomemben del Okvira trajnostnega razvoja NLB Skupine integrirani v vse tri strateške stebre:

Trajnostno poslovanje:

- upravljanje družbenih vplivov ob hkratnem zagotavljanju etičnega in učinkovitega poslovanja,
- obravnavanje upravljaljskih tveganj v poslovanju Skupine v notranjem in zunanjem okolju (stranke, dobavitelji).

Trajnostno financiranje:

- vključevanje dejavnikov upravljanja (kot del širšega ESG regulatornega okvira), ustreznih standardov in meril v poslovne in naložbene odločitve Skupine,
- naslavljanje upravljaljskih tveganj, ki izhajajo iz zelenega prehoda.

Prispevek k družbi:

- upravljanje donacij, sponzorstev, partnerstev in projektov v skladu z visokimi standardi upravljanja,
- uskladitev dejavnosti družbene odgovornosti s Cilji trajnostnega razvoja OZN.

Skupina je vzpostavila celovit okvir trajnostnega upravljanja (od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor), kjer imata odgovornost za upravljanje in nadzor nad implementacijo vidikov (dejavniki in tveganja), povezanih s trajnostjo, Uprava in Nadzorni svet Banke kot najvišja organa upravljanja. V prvi polovici leta 2023 sta Uprava in Nadzorni svet obravnavala (razpravljala ali sprejemala odločitve) več tem, povezanih z ESG (vključno z upravljanjem), v okviru svojega področja odgovornosti, bodisi samostojno ali v povezavi s širšimi strateškimi temami. Ključne obravnavane teme so bile povezane z načrti, ključnimi kazalniki uspešnosti, poročanjem ter sistemom nagrajevanja in ocenjevanja uspešnosti ter raznolikosti.

Organizacijske enote nosijo odgovornost, da na svojem področju upravljanja določijo okvire upravljaljskih tveganj, prepoznajo tveganja, jih merijo in spremljajo, organizirajo usposabljanja ter vzpostavijo mehanizme za reševanje kršitev. Prav tako so odgovorne za razvoj in posodabljanje notranjih upravljaljskih dokumentov za nadzor njihovega uvajanja v članicah Skupine. Vzpostavljenih je tudi več odborov, ki pomagajo in svetujejo v postopku obvladovanja upravljaljskih tveganj, in tudi za izvajanje posameznih nalog v okviru pristojnosti, ki jih odborom podeli Uprava Banke.

Prepoznavanje tveganj in priložnosti, ki izvirajo iz okoljskih, družbenih in upravljavskih vprašanj, ter podpora in pospeševanje implementacije dejavnikov ESG v Skupini so nekatere od ključnih odgovornosti vsakega odbora. Če je treba, se v skladu z notranjimi pravili in postopki, upravljavska tveganja obravnavajo tudi na odborih Nadzornega sveta.

Poleg tega se upravljavska tveganja spremljajo prek sistema notranjih kontrol Skupine, in sicer na treh ravneh: na prvi ravni (vse poslovne enote), na drugi ravni (funkciji upravljanja tveganja in skladnosti) in na tretji ravni (notranja revizija). V primeru identifikacije upravljavskih tveganj, ki bi lahko vplivala na poslovni model, poslovanje ali uspešnost Skupine, se takšna tveganja obvladujejo v skladu z notranjimi pravili in postopki.

Skupina si prizadeva za transparentnost poslovanja, ki prejemnikom informacij omogoča pravilno oceno položaja, poslovanja, tveganj in upravljanja Banke in Skupine. Transparentnost poslovanja z zagotavljanjem kakovostnih razkritij, pogostosti posredovanja informacij in dostopnosti objav je eden najpomembnejših gradnikov upravljanja Skupine.

b. Upoštevanje vloge najvišjega organa upravljanja nasprotne stranke pri nefinančnem poročanju s strani institucije

Dejavnosti za vključevanje in spremljanje upravljanja nasprotne stranke pri upravljavskih tveganjih (poleg okoljskih in družbenih tveganj) so določene v Okviru okoljskih in socialnih transakcijskih politik v NLB in NLB Skupini. Dejavnosti vključujejo oceno:

- Zavezanost obvladovanju vprašanj okoljskih in družbenih vidikov, ki so pomembna za poslovanje.
- Prisotnost učinkovitih sistemov za obvladovanje okoljskih in družbenih vidikov, vključno z odgovornostjo.
- Pretekli zapisi o kršitvah predpisov, globah, tožbah, negativnih medijskih objavah ali protestih/pritožbah zainteresiranih strani, ki dokazujejo, kako dobro je stranka obvladovala okoljske in družbene vidike.
- Pretekli rezultati s spletnim iskanjem javno dostopnih informacij, kot so medijska poročila, družbeni mediji in spletna mesta nevladnih organizacij.

Med okoljskim in družbenim pregledom stranke se oceni tudi vloga njene Uprave in/ali Nadzornega sveta in sicer s pregledom njihove izjave o nefinančnem poročanju (če je vključena v letno poročilo nasprotne stranke) in v okviru vprašalnika med razširjenim pregledom, ki vključuje posebno vprašanje o stopnji zavezanosti višjega vodstva okoljskim in družbenim vidikom.

c. Vključenost uspešnosti upravljanja nasprotnih strank v ureditve upravljanja institucije

Strategije nasprotnih strank za zmanjševanje upravljavskih tveganj in za uspešnost upravljanja so vključene v postopek preverjanja (skrbni pregled) v okviru ESMS Skupine. Za podrobnejše informacije o postopku glejte kvalitativna razkritja poglavje 10.1, točka (d), saj tam opisani postopek velja tudi za upravljavska tveganja. Ob tem Skupina nenehno nadgrajuje aktivnosti za odpravo upravljavskih tveganj nasprotnih strank.

S ciljem spremljati vidike upravljanja nasprotnih strank, je Banka začela izvajati vprašalnik (pripravljen v sodelovanju z Združenjem bank Slovenije). Vprašalnik je del postopka skrbnega pregleda ESMS za komitente z izpostavljenostjo nad 10 mio EUR in opredelivijo visokega okoljskega in družbenega tveganja. V okviru postopka morajo komitenti pojasniti, ali je podjetje vzpostavilo politike, ki se nanašajo na upravljavske vidike poslovanja na naslednjih področjih:

- etični vidiki upravljanja (vključno z vidiki boja proti korupciji in podkupovanju, povezanimi ukrepi, usposabljanjem in izobraževanjem, izogibanjem navzkrižju interesov),
- strategija in upravljanje tveganj (vključno z načrtom neprekinjenega poslovanja in varstvom osebnih podatkov),
- raznolikost v upravah in nadzornih svetih,
- preglednost poročanja stranke o emisijah v preteklosti v vseh pomembnih obsegih.

Več informacij:

- Upravljavske dejavnosti: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Upravljanje trajnosti, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).
- Upravljanje tveganj in sistem ESMS: Poročilo o trajnostnem razvoju NLB Skupine za leto 2022, poglavje Trajnostno financiranje in upravljanje tveganj, dostopno na spletni strani [NLB-trajnost](#).

10.4. Kreditna kakovost izpostavljenosti

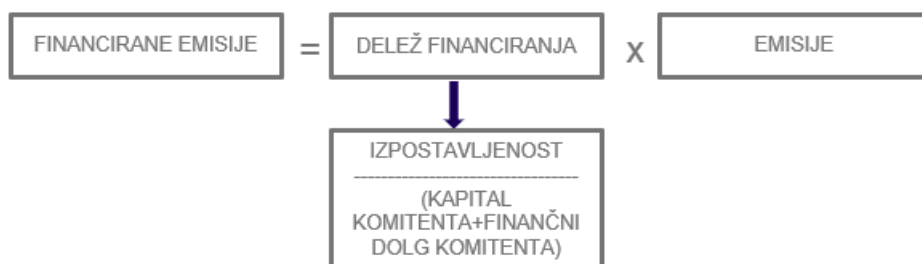
Ta predloga zagotavlja informacije o izpostavljenostih do nefinančnih podjetij, ki delujejo v sektorjih, ki pomembno prispevajo k podnebnim spremembam, med drugim vključno z informacijami o kreditni kakovosti izpostavljenosti in o financiranih emisijah.

Vključuje izpostavljenosti v bančni knjigi, vključno s posojili in predujmi, dolžniškimi vrednostnimi papirji in lastniškimi instrumenti do nefinančnih družb, razen tistih v posesti za trgovanje.

Podatki ESG (med drugim tudi podatki o financiranih emisijah) v regiji, kjer Skupina deluje, še vedno niso na voljo. Kljub temu je Skupina naredila velik napredek v procesu pridobivanja relevantnih podatkov o ESG od svojih strank.

Za omejeno število strank v državah kjer Skupina deluje je Banka uspela pridobiti dejanske podatke o emisijah Obseg 1 in Obseg 2. Za preostali portfelj so bili uporabljeni približki. Približki financiranih emisij so bili pripravljene za različne sektorje naročnikov, tudi glede na velikost naročnika. Da bi prišli do približkov, so bili za Slovenijo in ostale države, ki niso nekdanja Jugoslavija, uporabljeni podatki o emisijah za leto 2020 in uporabljeni za dohodke strank v letu 2021. Za države nekdanje Jugoslavije, ki niso Slovenija, so bili uporabljeni podatki o emisijah za leto 2021 in uporabljeni za dogodke strank v letu 2021. Obseg 3 ni vključen v financirane emisije, ker ta vrsta podatkov ni obvezna za vse primere strank v skladu s standardom PCAF na nacionalni ravni; metodologijo, dogovorjeno znotraj bank v Sloveniji (Smernice o financiranih emisijah, ki jih je sprejelo Združenje bank Slovenije, na podlagi standarda PCAF).

Izračun financiranih emisij je naslednji:

Delež financiranja je izračunan kot bruto knjigovodska vrednost / (kratkoročni + dolgoročni finančni dolg + lastniški kapital) -> glede na podatke o bilanci stanja na dan 31. decembra 2021.

Podatki ESG (med drugim tudi podatki o financiranih emisijah) v regiji, kjer Skupina deluje, še vedno niso na voljo. Razvoj modelov za pridobivanje približkov za lokalne trge razen Slovenije že poteka in bo zaključen do konca leta 2023.

Tabela 31 – Predloga 1: Netrgovalna knjiga – Kazalniki potencialnega tveganja prehoda v zvezi s podnebnimi spremembami: kreditna kakovost izpostavljenosti po sektorjih, emisijah in preostali zapadlosti

Sektor/podsektor	v mio EUR			
	a	b	d	e
30. 6. 2023	Bruto knjigovodska vrednost			
	Skupaj	Od tega izpostavljenosti do podjetij iz referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom **	Od tega izpostavljenosti druge skupine	Od tega nedonosne izpostavljenosti
1 Izpostavljenosti do sektorjev, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	5.283	244	334	164
2 A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	100	-	4	3
3 B - Rudarstvo	48	11	16	-
4 B.05 - Pridobivanje premoga	2	2	2	-
5 B.06 - Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina	9	9	9	-
6 B.07 - pridobivanje rud	-	-	-	-
7 B.08 - Pridobivanje rudnin in kamnin	37	-	5	-
8 B.09 - Storitve za rudarstvo	-	-	-	-
9 C - Predelovalne dejavnosti	1.448	-	89	23
10 C.10 - Proizvodnja živil	191	-	26	5
11 C.11 - Proizvodnja pijač	34	-	6	-
12 C.12 - Proizvodnja tobačnih izdelkov	16	-	-	-
13 C.13 - Proizvodnja tekstilij	13	-	5	-
14 C.14 - Proizvodnja oblačil	8	-	-	-
15 C.15 - Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	6	-	1	-
16 C.16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in proja, razen pohištva	45	-	5	5
17 C.17 - Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	34	-	1	-
18 C.18 - Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	37	-	2	1
19 C.19 - Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	0	-	-	-
20 C.20 - Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	30	-	-	-
21 C.21 - Proizvodnja farmacevtskih surovin in preperatov	26	-	1	-
22 C.22 - Proizvodnja izdelkov iz gume	82	-	2	1
23 C.23 - Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	101	-	7	2
24 C.24 - Proizvodnja kovin	145	-	1	-
25 C.25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	193	-	12	-
26 C.26 - Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	38	-	2	-
27 C.27 - Proizvodnja električnih naprav	197	-	-	2
28 C.28 - Proizvodnja drugih strojev in naprav	82	-	9	-
29 C.29 - Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	84	-	3	2
30 C.30 - Proizvodnja drugih vozil in plovil	5	-	-	-
31 C.31 - Proizvodnja pohištva	32	-	1	2
32 C.32 - Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	33	-	5	2
33 C.33 - Popravila in montaža strojev in naprav	16	-	-	-
34 D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	534	73	72	1
35 D35.1 - Oskrba z električno energijo	229	-	1	-
36 D35.11 - Proizvodnja električne energije	191	7	69	1
37 D35.2 - Oskrba s plinastimi gorivi	67	67	-	-
38 D35.3 - Oskrba s paro in vročo vodo	48	-	2	-
39 E - Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja	61	-	1	2
40 F - Gradbeništvo	607	-	37	24
41 F.41 - Gradnja stavb	431	-	26	15
42 F.42 - Gradnja inženirskih objektov	77	-	2	6
43 F.43 - Specializirana gradbena dela	98	-	9	2
44 G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.298	156	65	41
45 H - Promet in skladiščenje	673	3	18	17
46 H.49 - Kopenski promet; cevovodni transport	222	3	9	16
47 H.50 - Vodni promet	1	-	-	-
48 H.51 - Zračni promet	2	-	-	-
49 H.52 - Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	430	-	9	-
50 H.53 - Poštna in kurirska dejavnost	19	-	-	-
51 I - Gostinstvo	197	-	26	42
52 L - Poslovanje z nepremičninami	317	-	6	11
53 Izpostavljenosti do sektorjev, razen tistih, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	749	-	52	21
54 K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	71	-	-	-
55 Izpostavljenosti do drugih sektorjev (kode NACE J, M-U)	678	-	52	21
56 SKUPAJ	6.032	244	386	184

* V skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/1818 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/1011 v zvezi z minimalnimi standardi za referenčne vrednosti EU za podnebni prehod in referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom (uredba o podnebnih referenčnih standardih), uvodna izjava 6: sektorji v oddelkih A do H in oddelku L Priloge I k Uredbi (ES) št. 1893/2006.

** V skladu s členom 12(1), točke (d) do (g) in členom 12(2) Uredbe (EU) 2020/1818

v mio EUR

Sektor/podsektor	f	g	h
	Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		
30. 6. 2023	Skupaj	Od tega izpostavljenosti druge skupine	Od tega nedonosne izpostavljenosti
1 Izpostavljenosti do sektorjev, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	(145)	(12)	(100)
2 A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	(3)	-	(2)
3 B - Rudarstvo	(2)	(2)	-
4 B.05 - Pridobivanje premoga	-	-	-
5 B.06 - Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina	(1)	(1)	-
6 B.07 - pridobivanje rud	-	-	-
7 B.08 - Pridobivanje rudnin in kamnin	(1)	(1)	-
8 B.09 - Storitve za rudarstvo	-	-	-
9 C - Predelovalne dejavnosti	(27)	(5)	(14)
10 C.10 - Proizvodnja živil	(6)	(1)	(4)
11 C.11 - Proizvodnja pijač	(1)	-	-
12 C.12 - Proizvodnja tobaknih izdelkov	-	-	-
13 C.13 - Proizvodnja tekstilij	-	-	-
14 C.14 - Proizvodnja oblačil	-	-	-
15 C.15 - Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	-	-	-
16 C.16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	(3)	-	(3)
17 C.17 - Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	-	-	-
18 C.18 - Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	(1)	-	-
19 C.19 - Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	-	-	-
20 C.20 - Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	-	-	-
21 C.21 - Proizvodnja farmacevtskih surovin in preperatov	-	-	-
22 C.22 - Proizvodnja izdelkov iz gume	(1)	-	(1)
23 C.23 - Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	(3)	(1)	(2)
24 C.24 - Proizvodnja kovin	(1)	-	-
25 C.25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	(2)	(1)	-
26 C.26 - Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	-	-	-
27 C.27 - Proizvodnja električnih naprav	(3)	-	(2)
28 C.28 - Proizvodnja drugih strojev in naprav	(1)	-	-
29 C.29 - Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	(1)	-	-
30 C.30 - Proizvodnja drugih vozil in plovil	-	-	-
31 C.31 - Proizvodnja pohištva	(1)	-	(1)
32 C.32 - Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	(1)	-	(1)
33 C.33 - Popravila in montaža strojev in naprav	-	-	-
34 D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	(10)	(6)	-
35 D35.1 - Oskrba z električno energijo	(1)	-	-
36 D35.11 - Proizvodnja električne energije	(8)	(6)	-
37 D35.2 - Oskrba s plinastimi gorivi	-	-	-
38 D35.3 - Oskrba s paro in vročo vodo	(1)	-	-
39 E - Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	(2)	-	(2)
40 F - Gradbeništvo	(25)	(3)	(19)
41 F.41 - Gradnja stavb	(18)	(2)	(13)
42 F.42 - Gradnja inženirskih objektov	(5)	-	(4)
43 F.43 - Specializirana gradbena dela	(3)	-	(2)
44 G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	(44)	(3)	(32)
45 H - Promet in skladiščenje	(8)	7	(12)
46 H.49 - Kopenski promet; cevovodni transport	(13)	-	(12)
47 H.50 - Vodni promet	-	-	-
48 H.51 - Zračni promet	7	8	-
49 H.52 - Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	(2)	(1)	-
50 H.53 - Poštna in kurirska dejavnost	-	-	-
51 I - Gostinstvo	(17)	(1)	(15)
52 L - Poslovanje z nepremičninami	(7)	-	(5)
53 Izpostavljenosti do sektorjev, razen tistih, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	(24)	(4)	(14)
54 K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	-	-	-
55 Izpostavljenosti do drugih sektorjev (kode NACE J, M-U)	(24)	(4)	(14)
56 SKUPAJ	(169)	(16)	(114)

v mio EUR

Sektor/podsektor	i	j	k
	Financirane emisije toplogrednih plinov (emisije nasprotne stranke obsega 1, 2 in 3) (v tonah ekvivalenta CO2)	Od tega financirane emisije obsega 3	Emisije toplogrednih plinov (stolpec (i)): odstotek bruto knjigovodske vrednosti portfelja, ki izhaja iz poročanja za posamezna podjetja
30. 6. 2023	Skupaj		
1 Izpostavljenosti do sektorjev, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	1.425.379	-	15 %
2 A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	348.153	-	-
3 B - Rudarstvo	17.640	-	39 %
4 B.05 - Pridobivanje premoga	5.196	-	-
5 B.06 - Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina	5.408	-	100 %
6 B.07 - pridobivanje rud	-	-	-
7 B.08 - Pridobivanje rudnin in kamnin	7.022	-	25 %
8 B.09 - Storitve za rudarstvo	14	-	-
9 C - Predelovalne dejavnosti	417.485	-	23 %
10 C.10 - Proizvodnja živil	37.212	-	10 %
11 C.11 - Proizvodnja pijač	6.029	-	-
12 C.12 - Proizvodnja tobakčnih izdelkov	1.218	-	-
13 C.13 - Proizvodnja tekstilij	6.797	-	13 %
14 C.14 - Proizvodnja oblačil	680	-	-
15 C.15 - Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	792	-	-
16 C.16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	6.869	-	-
17 C.17 - Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	14.507	-	-
18 C.18 - Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	2.577	-	-
19 C.19 - Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	223	-	-
20 C.20 - Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	14.091	-	13 %
21 C.21 - Proizvodnja farmacevtskih surovin in preperatov	4.041	-	4 %
22 C.22 - Proizvodnja izdelkov iz gume	17.832	-	26 %
23 C.23 - Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	82.454	-	35 %
24 C.24 - Proizvodnja kovin	149.668	-	33 %
25 C.25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	27.813	-	17 %
26 C.26 - Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	1.397	-	-
27 C.27 - Proizvodnja električnih naprav	26.993	-	58 %
28 C.28 - Proizvodnja drugih strojev in naprav	7.258	-	-
29 C.29 - Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	4.347	-	60 %
30 C.30 - Proizvodnja drugih vozil in plovil	340	-	-
31 C.31 - Proizvodnja pohištva	2.564	-	-
32 C.32 - Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	1.407	-	-
33 C.33 - Popravila in montaža strojev in naprav	376	-	-
34 D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	195.587	-	36 %
35 D35.1 - Oskrba z električno energijo	85.597	-	49 %
36 D35.11 - Proizvodnja električne energije	19.686	-	19 %
37 D35.2 - Oskrba s plinastimi gorivi	1.805	-	-
38 D35.3 - Oskrba s paro in vročo vodo	88.499	-	92 %
39 E - Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	64.395	-	-
40 F - Gradbeništvo	20.509	-	14 %
41 F.41 - Gradnja stavb	11.256	-	16 %
42 F.42 - Gradnja inženirskih objektov	5.588	-	15 %
43 F.43 - Specializirana gradbena dela	3.665	-	1 %
44 G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	110.429	-	8 %
45 H - Promet in skladiščenje	218.733	-	9 %
46 H.49 - Kopenski promet; cevovodni transport	173.309	-	1 %
47 H.50 - Vodni promet	68	-	-
48 H.51 - Zračni promet	35.068	-	-
49 H.52 - Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	8.962	-	13 %
50 H.53 - Poštna in kurirska dejavnost	1.326	-	-
51 I - Gostinstvo	22.969	-	-
52 L - Poslovanje z nepremičninami	9.479	-	23 %
53 Izpostavljenosti do sektorjev, razen tistih, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	45.543	-	8 %
54 K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	719	-	28 %
55 Izpostavljenosti do drugih sektorjev (kode NACE J, M-U)	44.824	-	6 %
56 SKUPAJ	1.470.922	-	15 %

v mio EUR

	l	m	n	o	p
Sektor/podsektor					
30. 6. 2023	<= 5 let	> 5 let <= 10 let	> 10 let <= 20 let	> 20 let	Povprečna tehtana zapadlost
Izpostavljenosti do sektorjev, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	3.477	1.472	275	59	4
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	74	21	5	-	3
B - Rudarstvo	23	10	15	-	7
<i>B.05 - Pridobivanje premoga</i>	-	2	-	-	6
<i>B.06 - Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina</i>	9	-	-	-	3
<i>B.07 - pridobivanje rud</i>	-	-	-	-	-
<i>B.08 - Pridobivanje rudnin in kamnin</i>	14	8	15	-	8
<i>B.09 - Storitve za rudarstvo</i>	-	-	-	-	-
C - Predelovalne dejavnosti	1.048	387	7	5	3
<i>C.10 - Proizvodnja živil</i>	147	42	2	-	3
<i>C.11 - Proizvodnja pijač</i>	26	8	-	-	3
<i>C.12 - Proizvodnja tobaknih izdelkov</i>	15	-	-	-	1
<i>C.13 - Proizvodnja tekstilij</i>	12	1	-	-	3
<i>C.14 - Proizvodnja oblačil</i>	6	1	-	-	3
<i>C.15 - Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov</i>	5	1	-	-	2
<i>C.16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva</i>	34	11	-	-	3
<i>C.17 - Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja</i>	27	7	-	-	3
<i>C.18 - Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa</i>	27	9	1	-	4
<i>C.19 - Proizvodnja koksa in naftnih derivatov</i>	-	-	-	-	1
<i>C.20 - Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov</i>	17	13	-	-	5
<i>C.21 - Proizvodnja farmacevtskih surovin in preperatov</i>	26	-	-	-	2
<i>C.22 - Proizvodnja izdelkov iz gume</i>	63	18	-	1	3
<i>C.23 - Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov</i>	51	50	-	-	4
<i>C.24 - Proizvodnja kovin</i>	85	58	-	2	3
<i>C.25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav</i>	121	71	-	1	4
<i>C.26 - Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov</i>	36	2	-	-	2
<i>C.27 - Proizvodnja električnih naprav</i>	173	24	-	-	2
<i>C.28 - Proizvodnja drugih strojev in naprav</i>	67	15	-	-	3
<i>C.29 - Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic</i>	65	19	-	-	4
<i>C.30 - Proizvodnja drugih vozil in plovil</i>	5	-	-	-	3
<i>C.31 - Proizvodnja pohištva</i>	23	9	-	-	3
<i>C.32 - Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti</i>	8	22	3	-	6
<i>C.33 - Popravila in montaža strojev in naprav</i>	10	6	-	-	4
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	191	207	94	42	8
<i>D35.1 - Oskrba z električno energijo</i>	43	94	51	42	10
<i>D35.11 - Proizvodnja električne energije</i>	78	69	43	-	7
<i>D35.2 - Oskrba s plinastimi gorivi</i>	67	-	-	-	3
<i>D35.3 - Oskrba s paro in vročo vodo</i>	4	45	-	-	7
E - Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	46	15	-	-	3
F - Gradbeništvo	444	143	17	2	3
<i>F.41 - Gradnja stavb</i>	291	122	17	-	4
<i>F.42 - Gradnja inženirskih objektov</i>	71	6	-	-	2
<i>F.43 - Specializirana gradbeniška dela</i>	82	15	-	1	3
G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	974	304	12	8	3
H - Promet in skladiščenje	513	158	1	2	4
<i>H.49 - Kopenski promet; cevovodni transport</i>	148	72	-	2	3
<i>H.50 - Vodni promet</i>	1	-	-	-	2
<i>H.51 - Zračni promet</i>	2	-	-	-	1
<i>H.52 - Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti</i>	346	83	1	-	4
<i>H.53 - Poštna in kurirska dejavnost</i>	16	3	-	-	4
I - Gostinstvo	80	90	26	1	5
L - Poslovanje z nepremičninami	83	136	98	-	7
Izpostavljenosti do sektorjev, razen tistih, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam*	528	202	17	2	4
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	15	52	4	-	8
Izpostavljenosti do drugih sektorjev (kode NACE J, M-U)	513	150	13	2	4
SKUPAJ	4.005	1.673	292	62	4

10.5. Energetska učinkovitost zavarovanj

Namen te predloge je izmeriti energetska učinkovitost posojil, zavarovanih s poslovnimi in stanovanjskimi nepremičninami ter zaseženih nepremičnin v smislu njihove porabe, izražene v kWh/m² in/ali njihovih EI.

Z namenom spodbujanja energetske učinkovitosti stavb sta Direktiva o energetske učinkovitosti stavb (2010/31/EU) in Direktiva o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) uvedli EI v Evropi. Po začetku veljavnosti so ta potrdila obvezna za prodajo in najem nepremičnin v evro območju.

Za novo kreditiranje v Banki zbiramo energetske izkaznice za nepremičnine v zavarovanju v vseh primerih, ko je energetska izkaznica po slovenski zakonodaji obvezna. Lastniki stavb, ki ne prodajajo ali oddajajo svojih nepremičnin, ne potrebujejo EI. Za obstoječe kreditiranje se Banka opira na dejanske podatke iz javnega EI registra in modelirane EI-je. Za modelirane EI-je v Sloveniji je zunanji ponudnik modeliral manjkajoče EI-je na podlagi podatkov javnega registra EI in informacij iz nacionalnega registra stavb.

Podobna vaja poteka tudi za članice Skupine. Zunanji ponudnik bo modeliral posrednike EI na podlagi podatkov zavarovanja vsake države. Tako kot v banki, je bila uspešno zaključena vaja tudi za N Banko. Ker integracija N banke še ni končana, podatki o zavarovanju trenutno niso na voljo.

Tabela 32 – Predloga 2: Netrgovalna knjiga – Kazalniki potencialnega tveganja prehoda v zvezi s podnebnimi spremembami: krediti zavarovani z nepremičninami – energijska učinkovitost zavarovanja s premoženjem

v mio EUR

Sektor nasprotne stranke	Skupaj bruto knjigovodska vrednost						
	Raven energetske učinkovitosti (ocena energetske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m ²)						
	Skupaj	> 100; <= 200	> 200; <= 300	> 300; <= 400	> 400; <= 500	> 500	
	0; <= 100						
	a	b	c	d	e	f	g
1 Skupaj za območje EU	2.966	232	547	216	54	9	5
2 Od tega krediti, zavarovani s poslovnimi nepremičninami	1.075	28	74	61	17	1	-
3 Od tega krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	1.879	203	472	154	37	7	5
4 Od tega zavarovanje s premoženjem, pridobljeno s priposestvom: stanovanjske in poslovne nepremičnine	12	1	1	-	-	-	-
5 Od tega ocenjena raven energetske učinkovitosti (ocena energetske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m ²)	944	214	490	190	45	5	2
6 Skupaj za območje zunaj EU	3.066	9	-	-	-	-	-
7 Od tega krediti, zavarovani s poslovnimi nepremičninami	1.551	-	-	-	-	-	-
8 Od tega krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	1.466	-	-	-	-	-	-
9 Od tega zavarovanje s premoženjem, pridobljeno s priposestvom: stanovanjske in poslovne nepremičnine	49	9	-	-	-	-	-
10 Od tega ocenjena raven energetske učinkovitosti (ocena energetske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m ²)	1	-	-	-	-	-	-

v mio EUR

Sektor nasprotne stranke	Skupaj bruto knjigovodska vrednost									
	30. 6. 2023	Raven energijske učinkovitosti (oznaka na energijski izkaznici zavarovanja s premoženjem)							Brez oznake energijske izkaznice*	
		A	B	C	D	E	F	G	Skupaj	Od tega ocenjena raven**
		h	i	j	k	l	m	n	o	p
1 Skupaj za območje EU	21	61	95	90	42	18	15	2.624	31,8%	
2 Od tega krediti, zavarovani s poslovnimi nepremičninami	-	-	-	-	-	-	-	1.074	16,9%	
3 Od tega krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	21	61	94	90	41	18	15	1.540	40,6%	
4 Od tega zavarovanje s premoženjem, pridobljeno s priposestovanjem: stanovanjske in poslovne nepremičnine	-	-	1	1	1	-	-	10	0,0%	
5 Od tega ocenjena raven energijske učinkovitosti (ocena energijske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m ²)										
6 Skupaj za območje zunaj EU	-	-	-	1	4	-	-	3.061	0,0%	
7 Od tega krediti, zavarovani s poslovnimi nepremičninami	-	-	-	-	-	-	-	1.551	0,0%	
8 Od tega krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	-	-	-	-	-	-	-	1.466	0,0%	
9 Od tega zavarovanje s premoženjem, pridobljeno s priposestovanjem: stanovanjske in poslovne nepremičnine	-	-	-	1	4	-	-	44	0,0%	
10 Od tega ocenjena raven energijske učinkovitosti (ocena energijske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m ²)										

* zavarovanja s premoženjem

** energijske učinkovitosti (ocena energijske učinkovitosti zavarovanja s premoženjem v kWh/m²)

10.6. Izpostavljenosti do 20 najbolj ogljično intenzivnih podjetij

Tabela 33 – Predloga 4: Netrgovalna knjiga – Kazalniki potencialnega tveganja prehoda v zvezi s podnebnimi spremembami: izpostavljenosti do 20 najbolj ogljično intenzivnih podjetij na dan 30. junij 2023

	v mio EUR				
	Bruto knjigovodska vrednost (združeno)	Bruto knjigovodska vrednost do nasprotnih strank v primerjavi s skupno bruto knjigovodsko vrednostjo (združeno)*	Od tega okoljsko trajnostne (BPS)	Tehtana povprečna zapadlost	Število vključenih 20 podjetij, ki najbolj onesnažujejo okolje
	a	b	c	d	e
1	9	0,06%	N/A	3	1

* Za nasprotne stranke med 20 podjetji z največjimi emisijami ogljika na svetu.

Cilj te predloge je prikazati skupno izpostavljenost do 20 najbolj ogljično intenzivnih podjetij na svetu.

Obseg vključuje posojila in predujme, dolžniške vrednostne papirje in lastniške instrumente, razvrščene v računovodske portfelje v bančni knjigi, razen finančnih sredstev v posesti za trgovanje in sredstev v posesti za prodajo.

Ker navodila organa EBA ne določajo, kateri seznam uporabiti za pokrivanje te predloge, se je Banka odločila uporabiti eno izmed obeh možnosti, omenjenih kot primer v izvedbenih tehničnih standardih organa EBA o bonitetnih razkritjih tveganj ESG, in sicer Carbon Majors Database.

Kar zadeva stolpec (c) – okoljsko trajnostne (BPS), v skladu s tehničnimi standardi za izvajanje ESG 3. stebra Skupina trenutno nima podatkov o poročani družbi.

10.7. Izpostavljenosti, ki so predmet fizičnega tveganja

Namen te predloge je opredeliti izpostavljenosti, ki so predmet akutnega in kroničnega fizičnega tveganja, vključno z izpostavljenostmi, zavarovanimi z nepremičninami, izpostavljenostmi po poslovnih sektorjih in zaseženimi sredstvi.

Obseg vključuje izpostavljenosti v bančni knjigi, vključno s posojili in predujmi, dolžniškimi vrednostnimi papirji in lastniškimi instrumenti, ki niso v posesti za trgovanje in niso v posesti za prodajo.

Banka uporablja interno metodologijo za ocenjevanje različnih fizičnih tveganih dogodkov (nevarnosti). Glede na lokacijo in industrijo nasprotno ocene ranljivosti se dodeli vsaki izpostavljenosti. Uporablja se 5-stopenjska lestvica (nizko, zmerno nizko, zmerno, zmerno visoko in visoko). Skupina nima izpostavljenosti v kategoriji visoko tveganje. Vendar pa je omejena izpostavljenost, ki izhaja iz akutnega fizičnega tveganja, razvrščena v vedro zmerno visokega tveganja, ki ga Banka še vedno obravnava kot izpostavljenost, občutljivo na vpliv akutnih podnebnih sprememb. Zmerno visoko tvegana izpostavljenost se večinoma nanaša na izpostavljenost kmetijstvu, ki je občutljivo na sušo. Manj materialne pa so energetika, oskrba z vodo, kanalizacija in ravnanje z odpadki, ki so občutljive bodisi na sušo bodisi na poplave. Poleg tega obstaja zelo omejena izpostavljenost, zavarovana z nepremičninami, ki so izpostavljene poplavam.

Za kredite, zavarovane s poslovnimi ali stanovanjskimi nepremičninami, smo razvili poseben model ocenjevanja poplavne ogroženosti na podlagi nacionalnih (slovenskih) območij poplavne ogroženosti – ugotavljanje poplavne ogroženosti na dejanski lokaciji nepremičnine v zavarovanju. Za vsa zavarovanja v našem portfelju smo določili tveganje poplav (visoko, zmerno visoko, zmerno, zmerno nizko, nizko). Ostala fizična tveganja v Sloveniji so ocenjena kot nepomembna za izpostavljenost zavarovanja Banke. Za članice Skupine poteka podobna vaja z enakim IT orodjem. Za vsako zavarovanje bodo določene koordinate in primerjane s karto poplavne ogroženosti. Kar zadeva N Banko, ko bodo na voljo podatki o zavarovanju s premoženjem, bo izvedena ista vaja kot za Banko.

Skupina ni identificirala nobene izpostavljenosti, občutljive na vpliv kroničnih podnebnih sprememb.

V začetku avgusta se je Slovenija soočila z obsežnimi poplavami ob vseh rekah. Prizadeta je bila predvsem infrastruktura (lokalne ceste in mostovi), v določenem delu pa tudi podjetja in premoženja fizičnih oseb. Banka sama ni utrpela materialne škode, posredno pa nanjo lahko vpliva nezmožnost poslovanja nekaterih podjetij in fizičnih oseb, katerih zaposlitev ali premoženje je lahko ogroženo. Na splošno so posledice za Banko ocenjene kot omejene. Banka v okviru upravljanja s tveganji razvija model za ocenjevanje poplavne ogroženosti na podlagi območij poplavne ogroženosti in se aktivno ukvarja z nadaljnjim nadgrajevanjem tega modela, ki bo omogočil dodatno zmanjšanje negativnih vplivov prihodnjih podobnih dogodkov za Banko. Poleg tega se je Banka odločila zagotoviti potrebne sistemske ukrepe svojim strankam, tako na segmentu prebivalstva kot pravnih oseb.

Tabela 34 – Predloga 5: Netrgovalna knjiga – Kazalniki potencialnega fizičnega tveganja v zvezi s podnebnimi spremembami: izpostavljenosti ki so predmet fizičnega tveganja

v mio EUR

30. 6. 2023		Bruto knjigovodska vrednost													
		Od tega izpostavljenosti, občutljive na vpliv fizičnih dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami													
Slovenija, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna gora, Kosovo, Severna Makedonija		Razčlenitev po žepkih zapadlosti					Povprečna tehtana zapadlost	Od tega izpostavljenosti, občutljive na vpliv kroničnih dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami	Od tega izpostavljenosti, občutljive na vpliv akutnih dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami	Od tega izpostavljenosti, občutljive na vpliv kroničnih in akutnih dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami	Od tega izpostavljenosti druge skupine	Od tega nedonosne izpostavljenosti	Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja in rezervacije		
		Skupaj	<= 5 let	> 5 let <= 10 let	> 10 let <= 20 let	> 20 let							Skupaj	Od tega izpostavljenosti druge skupine	Od tega nedonosne izpostavljenosti
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	
1	A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	100	56	17	3	-	3	-	80	-	15	15	(9)	(1)	(3)
2	B - Rudarstvo	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	C - Predelovalne dejavnosti	1.425	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	528	62	24	34	-	7	-	131	-	184	-	(18)	(13)	-
5	E - Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki; saniranje okolja	61	15	1	-	-	2	-	18	-	1	6	(3)	-	(2)
6	F - Gradbeništvo	605	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.277	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	H - Promet in skladiščenje	665	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	L - Poslovanje z nepremičninami	317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Od tega krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	2.607	-	-	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-
11	Od tega krediti, zavarovani s poslovnimi nepremičninami	3.333	-	2	11	5	18	-	18	-	-	-	-	-	-
12	Priposestvovano zavarovanje s premoženjem	68	68	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Drugi zadevni sektorji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

11. Količnik finančnega vzvoda

(člen 451 CRR)

Količnik finančnega vzvoda se izračunava skladno z uveljavitvijo določil CRR in CRD oziroma z dopolnitvami. Količnik finančnega vzvoda je bil uveden v okviru Basla III kot preprost in pregleden dopolnilni ukrep, ki ne temelji na tveganju v primerjavi s kapitalskimi zahtevami, ki temeljijo na tveganju. Namen količnika finančnega vzvoda je omejitev velikosti bančnih bilanc s posebnim poudarkom na izpostavljenostih, ki niso tehtane v okviru obstoječih izračunov kapitalskih zahtev. V izračunu finančnega vzvoda se tako v števcu uporablja temeljni kapital, v imenovalcu pa skupna izpostavljenost vseh aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk po opravljenih prilagoditvah, v okviru katerih so posebej poudarjene izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev ter preostale zunajbilančne postavke. Od 1. januarja 2018 dalje se količnik finančnega vzvoda izračunava po ureditvi polnega upoštevanja opredelitve mere kapitala in je postal ena od zavezujočih minimalnih kapitalskih zahtev.

Tabela 35 – Količnik finančnega vzvoda

	30. 6. 2023	31. 12. 2022
Temeljni kapital (T1)	2.269.153	2.295.700
Mera skupne izpostavljenosti	25.778.410	25.240.506
Količnik finančnega vzvoda	8,80 %	9,10 %

Količnik finančnega vzvoda Skupine je 30. junija 2023 znašal 8,80 % in je visoko nad minimalnim pragom 3 %, ki ga je določil Baselski odbor za bančni nadzor. Ker je minimalna raven presežena, se tveganje čezmerne finančnega vzvoda ne šteje za bistveno. Poslovni model Skupine podpira nizko stopnjo pripravljenosti za prevzemanje tveganja finančnega vzvoda. Da bi zagotovila omejeno nagnjenost k tveganju finančnega vzvoda, Skupina spremlja različne kazalnike za prepoznavanje razlogov za pretekle spremembe in za razumevanje morebitnih prihodnjih groženj. Količnik finančnega vzvoda je vključen tudi v sistem zgodnjega opozarjanja kot kazalnik v načrtu sanacije ter ima določene meje oziroma v primeru morebitnih preseganj opredeljene sprožilce in opredeljen sistem obveščanja. Količnik se redno četrtletno poroča Skupini za upravljanje kapitala, Upravi in Nadzornemu svetu Banke. Poleg tega je razmerje finančnega vzvoda upoštevano tudi v okviru stresnega testiranja s ciljem, da se ohrani ustrezna raven kapitala tudi za primer izjemnih okoliščin. Če količnik finančnega vzvoda ostaja stabilen tudi v izjemnih, stresnih pogojih, je tveganje za prisilno zmanjšanje sredstev Banke majhno.

Količnik finančnega vzvoda se je 30. junija 2023 glede na konec leta 2022 znižal za 0,3 odstotne točke ob povečani vrednosti mere skupne izpostavljenosti v znesku 538 milijonov ter znižanju kapitala za 27 milijonov EUR. Na zvišanje skupne mere izpostavljenosti je vplivala predvsem izpostavljenost iz naslova bilančnih postavk, ki se je tako ob koncu prvega polletja povečala za 556 milijonov EUR predvsem do držav ter prebivalstva, medtem ko so se zunajbilančne izpostavljenosti znižale za 17 milijonov EUR. V primerjavi s koncem leta 2022 so se izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov znižale za 2 milijona EUR, sicer pa je njihov delež v skupni meri izpostavljenosti zelo nizek.

Mero skupne izpostavljenosti so 30. junija 2023 predstavljale bilančne izpostavljenosti v 95,4 %, ostale zunajbilančne izpostavljenosti (4,2 %), preostanek pa so bile izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, ki pa niso materialne. Med bilančnimi postavkami so najpomembnejše izpostavljenosti do centralnih ravni države (35,43 %), izpostavljenosti do prebivalstva (24,20 %), ter izpostavljenosti do podjetij (15,88 %) in izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami (11,06 %).

Tabela 36 – LRCom – Skupno razkritje za količnik finančnega vzvoda

		Izpostavljenosti količnika finančnega vzvoda po CRR	
		a	b
		30. 6. 2023	31. 12. 2022
Bilančne izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT)			
1	Bilančne postavke (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT, vendar vključno z zavarovanjem s premoženjem)	24.644.494	24.093.098
6	(Zneski sredstev, ki se odbijejo pri določanju temeljnega kapitala)	(43.108)	(47.861)
7	Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov in SFT)	24.601.386	24.045.237
Izpostavljenosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov			
EU-9b	Izpostavljenost, določena na podlagi metode originalne izpostavljenosti	170.711	174.969
EU-10b	(Posli s CNS, izključeni iz trgovalnih izpostavljenosti, za katere je izveden kliring prek CNS) (metoda originalne izpostavljenosti)	(71.995)	(74.537)
13	Skupaj izpostavljenosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	98.716	100.432
Izpostavljenosti v zvezi s posli financiranja z vrednostnimi papirji (SFT)			
18	Skupni znesek izpostavljenosti iz poslov financiranja vredn. papirjev	-	-
Druge zunajbilančne izpostavljenosti			
19	Zunajbilančne izpostavljenosti po bruto hipotetičnem znesku	4.692.752	4.610.694
20	(Prilagoditev za konverzijo v enakovredne kreditne zneske)	(3.614.444)	(3.515.857)
22	Zunajbilančne izpostavljenosti	1.078.308	1.094.837
Izključene izpostavljenosti			
EU-22k	(Skupni znesek izvzetih izpostavljenosti)	-	-
Kapital in mera skupne izpostavljenosti			
23	Temeljni kapital	2.269.153	2.295.700
24	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	25.778.410	25.240.506
Količnik finančnega vzvoda			
25	Količnik finančnega vzvoda	8,80 %	9,10 %
EU-25	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka izvzetja naložb javnega sektorja in promocijskih kreditov)	8,80 %	9,10 %
25a	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvzetja rezerv pri centralni banki)	8,80 %	9,10 %
26	Regulativna zahteva za minimalni količnik finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %
27	Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda (%)	3,00 %	3,00 %
EU-27a	Zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %
Izbira prehodne ureditve in ustrezne izpostavljenosti			
EU-27b	Izbira prehodne ureditve za opredelitev mere kapitala	brez prehodne ureditve	brez prehodne ureditve
Razkritje aritmetičnih sredin			
30	Mera skupne izpostavljenosti (vključno z učinkom kakršnega koli ustreznega začasnega izvzetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	25.778.410	25.240.506
30a	Mera skupne izpostavljenosti (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvzetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	25.778.410	25.240.506
31	Količnik finančnega vzvoda (vključno z učinkom kakršnega koli ustreznega začasnega izvzetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	8,80 %	9,10 %
31a	Količnik finančnega vzvoda (brez učinka kakršnega koli ustreznega začasnega izvzetja rezerv pri centralni banki), ki vključuje aritmetične sredine iz vrstice 28 za bruto sredstva iz SFT (po prilagoditvi za posle, obračunane po pravilu prodaje, in po odšteju zneskov povezanih denarnih obveznosti in denarnih terjatev)	8,80 %	9,10 %

Tabela 37 – EU LR1 – LRSum – Povzetek uskladitve računovodskih sredstev in količnika finančnega vzvoda NLB Skupine

		30. 6. 2023
		a
1	Vsa sredstva glede na objavljene računovodske izkaze	24.701.458
2	Prilagoditev za subjekte, ki so konsolidirani za računovodske namene, vendar niso vključeni v obseg bonitetne konsolidacije	(855)
8	Prilagoditev za izvedene finančne instrumente	22.259
10	Prilagoditev za zunajbilančne postavke (tj. konverzija zunajbilančnih izpostavljenosti v enakovredne kreditne zneske)	1.078.308
11	(Prilagoditev za prilagoditve preudarnega vrednotenja ter posebne in splošne popravke, ki so zmanjšali temeljni kapital)	(2.426)
12	Druge prilagoditve	(20.334)
13	Mera skupne izpostavljenosti	25.778.410

Tabela 38 – EU LR3 LRSpl – Razčlenitev bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, SFT in izvzetih izpostavljenosti) NLB Skupine

		30. 6. 2023
		a
EU-1	Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in izvzetih izpostavljenosti, od katerih:	24.644.494
EU-2	Izpostavljenosti v trgovalni knjigi	1.005
EU-3	Izpostavljenosti v netrgovalni knjigi, od katerih:	24.643.489
EU-4	Krite obveznice	241.890
EU-5	Izpostavljenosti, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države	8.731.150
EU-6	Izpostavljenosti do enot regionalne ravni držav, multilateralnih razvojnih bank, mednarodnih organizacij in subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot enote centralne ravni države	509.603
EU-7	Institucije	898.951
EU-8	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	2.726.314
EU-9	Izpostavljenosti na drobno	5.964.871
EU-10	Izpostavljenosti do podjetij	3.913.501
EU-11	Neplačane izpostavljenosti	112.357
EU-12	Druge izpostavljenosti (npr. lastniški kapital, listinjenje in druga sredstva iz naslova nekreditnih obveznosti)	1.544.852

12. Priloge

12.1. Priloga 1: MREL zahteva

(člen 447(h) CRR in člen 45i(3)(a,c) BRRD)

To razkritje vsebuje povzetek informacij o minimalnih zahtevah za kapital in kvalificirane obveznosti (MREL) za Banko. Zajema razkritja, ki jih zahteva točka (h) člena 447 CRR ter točki (a) in (c) člena 45i(3) BRRD. Razkriti ga mora Banka kot subjekt reševanja na podlagi ravni svoje reševalne skupine (tj. NLB Skupina za reševanje, ki jo sestavljajo Banka, N Banka ter druge članice Skupine, razen bank).

S 1. januarjem 2024 mora Banka izpolnjevati zahtevo MREL na konsolidirani podlagi na ravni skupine za reševanje v višini 30,99 % zneska skupne izpostavljenosti tveganju (TREA), povečanega za veljavno zahtevo po skupnem blažilniku (CBR) oziroma 10,39 % mere skupne izpostavljenosti (TEM - izpostavljenost finančnega vzvoda). Banka mora zagotoviti linearno povečevanje kapitala in kvalificiranih obveznosti glede na zahtevo MREL, zato je morala 1. januarja 2022 zagotoviti 25,19 % TREA povečano za CBR in 8,03 % izpostavljenosti finančnega vzvoda.

Na dan 30. junija 2023 je razmerje MREL znašalo 39,31 % kot odstotek celotnega zneska izpostavljenosti tveganju (TREA) v primerjavi z vmesno zahtevo 29,06 % TREA (s CBR). To pomeni, da ima Banka presežek MREL kapitala in kvalificiranih obveznosti v višini EUR 635 milijona nad vmesno zahtevo za MREL. Razmerje MREL za Banko, izraženo kot odstotek izpostavljenosti finančnega vzvoda, znaša 19,30 %, medtem, ko je vmesna zahteva določena z 10,39 % izpostavljenosti finančnega vzvoda.

Tabela 39 – EU KM2: Ključne metrike – MREL

30. 6. 2023		Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL)
		a
Kapital in kvalificirane obveznosti, deleži in sestavine		
1	Kapital in kvalificirane obveznosti	3.154.390
EU-1a	od tega kapital in podrejene obveznosti	2.195.390
2	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju skupine v postopku reševanja (TREA)	8.023.869
3	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TREA (vrstica 1/vrstica 2)	39,31 %
EU-3a	od tega kapital in podrejene obveznosti	27,36 %
4	Mera skupne izpostavljenosti (TEM) skupine v postopku reševanja	16.344.914
5	Kapital in kvalificirane obveznosti kot odstotek TEM	19,30 %
EU-5a	od tega kapital in podrejene obveznosti	13,43 %
Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL)		
EU-7	MREL, izražena kot odstotek TREA	30,99 %
EU-9	MREL, izražena kot odstotek TEM	10,39 %

12.2. Priloga 2

Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR

Člen	Poglavje	Stran	Člen	Poglavje	Stran
437 a)	4.2	10	448,1 a)	8	29
438 d)	4.3	12	b)	8	29
e)	/	/	449 j)	/	/
439 e)	/	/	449 k)	/	/
f)	6	26	449 l)	/	/
g)	6	26	449(a)	10	35
h)	6	26	451(1) a)	11	66
i)	/	/	451(1) b)	11	66
j)	/	/	451a (2)	9	30
k)	/	/	451a (3)	9	30
l)	6	26	452 g)	/	/
440	4.5	15	453 f)	5.3	22
442 c)	5.1, 5.2	18	g)	5.4	23
e)	5.2	18	h)	5.4	23
f)	5.2	18	i)	5.4	23
g)	5.1	18	j)	/	/
444 e)	5.4, 6	23, 26	455 d)	/	/
445	7	29	455 e)	/	/
447	1	3	455 g)	/	/

12.3. Priloga 3

Kratice

AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	IRS	Zamenjava obrestne mere (Interest rate swap)
ASF	Razpoložljivo stabilno financiranje (Available Stable Funding)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
AVA	Zahteva po preudarnem vrednotenju (Additional Valuation Adjustments)	JVE	Jugovzhodna Evropa
BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor (Basel Committee on Banking Supervision)	KPI	Ključni kazalnik uspešnosti (Key Performance Indicator)
BDP	Bruto družbeni proizvod	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
BIS	Banka za mednarodne poravnave (Bank for International Settlements)	LEI	Identifikator pravne osebe (Legal Entity Identifier)
BRRD	Direktiva o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje bank (Bank Recovery and Resolution Directive)	LGD	Izguba ob neplačilu (Loss given default)
BS	Banka Slovenije	MDA	Maksimalni znesek za delitev (Maximum Distributable Amount)
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	MOD	Mednarodna organizacija dela
CCF	Kreditni konverzijski faktor (Credit conversion factor)	MIGA	Večstranska agencija za jamstvo naložb (Multilateral Investment Guarantee Agency)
CCR	Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty credit risk)	MREL	Minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities)
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	MSP	Mala in srednja podjetja
CNS	Centralna nasprototna stranka	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
covid-19	Koronavirusna bolezen 2019 (Coronavirus Disease 2019)	NACE	Nomenklatura gospodarskih dejavnosti (Nomenclature of Economic Activities)
CRD	Direktiva o kapitalnih zahtevah (Capital Requirements Directive)	NSFR	Količnik neto stabilnih virov financiranja (Net Stable Funding Ratio)
CRD V	Direktiva in Uredba o kapitalnih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	NZBA	Zavezništvo za podnebno nevtravno bančništvo (Net Zero Banking Alliance)
CRM	Upravljanje kreditnega tveganja (Credit Risk Mitigation)	OCR	Celotna kapitalna zahteva (Overall capital requirement)
CRR	Uredba o kapitalnih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	OE	Organizacijska enota
CSRD	Direktiva o poročanju o trajnostnem razvoju podjetij (Corporate Sustainability Reporting Directive)	OZN	Organizacija Združenih narodov
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	P1R	Zahteva 1. stebra (Pillar 1 Requirement)
DSPB	Druge sistemsko pomembne banke	P2G	Priporočila po 2. stebri (Pillar 2 Guidance)
DVD	Drugi vseobsegajoči donos	P2R	Zahteva 2. stebra (Pillar 2 Requirement)
EBA	Evropska bančna avtoriteta	PD	Verjetnost neplačila (Probability of default)
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)	PFE	Potencialna prihodnja izpostavljenost (Potential Future Exposure)
ECB	Evropska Centralna Banka	PNPO	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja
ECL	Pričakovane kreditne izgube (Expected credit losses)	PRB	Načelo odgovornega bančništva (Principle for responsible Banking)
EI	Energetska izkaznica (Energy performance certificate)	PV DVD	Poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	RC	Nadomestitveni stroški (Replacement costs)
EPE	Pričakovana pozitivna izpostavljenost (Expected positive exposure)	RSF	Potrebno stabilno financiranje (Required stable funding)
ESG	Okolje, družba in upravljanje (Environmental, social and governance)	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
ESMS	Sistem okoljskega in socialnega upravljanja (Environmental and Social Management System)	RWEA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk weighted exposure amount)
ESRB	Evropski odbor za sistemsko tveganja (European Systemic Risk Board)	SFT	Transakcije financiranja z vrednostnimi papirji (Securities financing transactions)
ESRS	Evropski standardi o trajnostnem poročanju	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
EU	Evropska unija	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
EVE	Ekonomska vrednost kapitala (Economic Value of Equity)	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
FVOCI	Poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa (Fair Value Through Other Comprehensive Income)	TCFD	Delovna skupina za finančna razkritja, povezana s podnebjem (Task Force on Climate-related Financial Disclosures)
GHG	Toplogredni plin (Greenhouse Gas)	TEM	Mera skupne izpostavljenosti (Total Exposure Measure)
GMRA	Globalna krovna pogodba o repo dogovorih (Global Master Repurchase Agreement)	TREA	Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem (Total risk exposure amount)
GRI	Pobuda o svetovnem poročanju (Global Reporting Initiative)	TSCR	Skupna kapitalna zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
GSPI	Globalno sistemsko pomembna institucija	UNEP FI	Finančna pobuda Okoljskega programa Združenih narodov (United Nations Environment Programme Finance Initiative)
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	UN PRB	Načela za odgovorno bančništvo OZN (United Nations Principles for Responsible Banking)
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalne ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	UN SDG	Cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov (United Nations Sustainable Development Goals)
ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)	VaR	Tvegana vrednost (Value at risk)
		ZO	Začasna obravnava